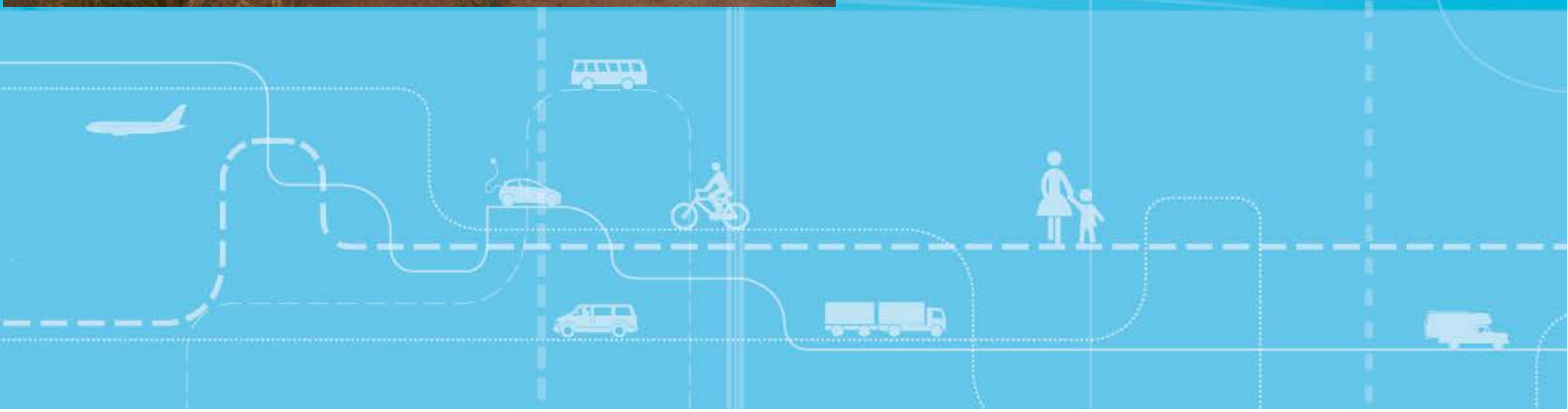

Bilalder og risiko

Bilalder og risiko

Alena Høye

Forsidebilde: Shutterstock

Transportøkonomisk institutt (TØI) har opphavsrett til hele rapporten og dens enkelte deler. Innholdet kan brukes som underlagsmateriale. Når rapporten siteres eller omtales, skal TØI oppgis som kilde med navn og rapportnummer. Rapporten kan ikke endres. Ved eventuell annen bruk må forhåndssamtykke fra TØI innhentes. For øvrig gjelder [åndsverklovens](#) bestemmelser.

ISSN 0808-1190

ISBN 978-82-480-2105-6 Elektronisk versjon

Oslo, november 2017

Tittel: Bilalder og risiko
Forfatter: Alena Høye
Dato: 11/2017
TØI rapport: 1607/2017
Sider: 84
ISBN elektronisk: 978-82-480-2105-6
ISSN: 0808-1190

Finansieringskilder: Statens vegvesen,
Vegdirektoratet

Prosjekt: 4465 – Bilalder og risiko

Prosjektleder: Alena Høye

Kvalitetsansvarlig: Rune Elvik

Fagfelt: 21 - Sikkerhet og tiltak

Emneord: Personbil; ulykke; risiko;
Poisson regresjon;
registreringsår; bilalder;
vekt; unge førere.

Title: Vehicle age and crash risk
Author: Alena Høye
Date: 11/2017
TØI Report: 1607/2017
Pages: 84
ISBN Electronic: 978-82-480-2105-6
ISSN: 0808-1190

Financed by: The Norwegian Public Roads
Administration

Project: 4465 – Vehicle age and
crash risk

Project Manager: Alena Høye

Quality Manager: Rune Elvik

Research Area: 21 - Safety and crash
countermeasures

Keywords Passenger car; crash; risk;
Poisson regression; model
year; vehicle weight; young
drivers.

Sammendrag:

Modellberegninger med ulykkesdata fra 2000-2016 viser at personbiler fra senere registreringsår har færre og mindre alvorlige ulykker enn biler fra tidligere år. Når man holder bilenes vekt konstant, er antall drepte og hardt skadde personbilførere i gjennomsnitt 4,2% lavere i biler fra et registreringsår X enn i biler fra det forrige året. Ulykker med tyngre biler er i gjennomsnitt mindre alvorlige for bilføreren, men mer alvorlige for motparten i kollisjoner (bilførere i bil-bil kollisjoner og fotgjengere/syklister i ulykker med fotgjengere/syklister). Eldre biler har, når man holder registreringsåret konstant, flere og mer alvorlige ulykker enn nyere biler. Analysene omfatter personbiler fra før 1980 til 2016 og det er statistisk kontrollert for ulykkesår og førernes alder og kjønn. Et hypotetisk regnestykke viser at antall drepte og hardt skadde bilførere kunne reduseres med 30% dersom man ville erstatte alle bilene i dagens bilpark med nye biler.

Summary:

Statistical models of car crashes in Norway in 2000-2016 were developed to investigate the relationship between model year and crash involvement and crash severity. More recent car models have on average fewer and less severe crashes when vehicle weight is statistically controlled for. The number of killed or seriously injured (KSI) car drivers is reduced by 4.2% on average per model year. Heavier cars impose lower risk to the driver of the car, and higher risk to crash opponents (other car drivers and pedestrians/cyclists). Older cars have on average more and more serious crashes than newer cars when model year is controlled for. Crash year and the drivers' age and gender are statistically controlled for in all models. Hypothetical calculations show that replacing all cars in Norway with new cars would reduce the number of KSI car drivers by about 30%.

Language of report: Norwegian

Transportøkonomisk Institutt
Gaustadalleen 21, 0349 Oslo
Telefon 22 57 38 00 - www.toi.no

Institute of Transport Economics
Gaustadalleen 21, 0349 Oslo, Norway
Telefon 22 57 38 00 - www.toi.no

Forord

Rapporten er skrevet på oppdrag av Statens vegvesen, Vegdirektoratet, som en del av FoU programmet BEST (Bedre Sikkerhet i Trafikken). Rapporten er en analyse av sammenhengen mellom personbilens registreringsår og vekt på den ene siden og ulykkesrisikoen samt skadegraden i ulykker på den andre siden. Analysene er basert på informasjon om personskadeulykker fra ulykkesregisteret STRAKS som er koblet til informasjon om egenskaper ved bilene som er innblandet i ulykkene, samt informasjon om bilenes årlige kjørelengder som er estimert basert på BIG-modellen som er utviklet på TØI av Lasse Fridstrøm og Vegard Østli.

Effektene av bilers alder og/eller registreringsår og vekt på ulykkesinnblanding og skadegraden er også undersøkt i noen andre studier, men dette er etter vår kjennskap den første studien som har undersøkt den kombinerte effekten av bilenes vekt og registreringsår, som har kontrollert for bilenes årlige kjørelengder og som har tatt hensyn til registreringsår og vekt til motparter i kollisjoner.

Arild Ragnøy og Arild Engebretsen har vært oppdragsgivers kontaktpersoner. Prosjektleder på TØI har vært Alena Høye. Alena Høye har også gjort dataanalysene og skrevet rapporten. Rune Elvik, Rikke Ingebrigtsen og Vegard Østli har bidratt med verdifulle kommentarer og diskusjoner av datagrunnlaget, modellberegningene og resultatene.

Rune Elvik har stått for kvalitetssikring av rapporten. Trude Rømming har tilrettelagt rapporten for publisering elektronisk.

Oslo, november 2017
Transportøkonomisk institutt

Gunnar Lindberg
direktør

Michael W.J. Sørensen
avdelingsleder

Innhold

Sammendrag

Summary

1	Bakgrunn og formål	1
1.1	Bilenes registreringsår	1
1.2	Bilenes alder	2
1.3	Bilenes vekt	2
1.4	Førerrelaterte faktorer.....	2
1.5	Ulykkesår	3
1.6	Eksposering.....	3
1.7	Andre relevante variabler	3
2	Metode.....	6
2.1	Modellberegninger og variablene i modellene.....	6
2.1.1	Avhengige variabler.....	7
2.1.2	Prediktorvariabler.....	8
2.1.3	Eksposering: Årlige kjørelengder	10
2.2	Datafiler	14
3	Resultater	16
3.1	Modellene	16
3.2	Bilenes registreringsår	18
3.3	Bilenes vekt	20
3.4	Interaksjonseffekt mellom registreringsår og vekt	23
3.5	Motpartens registreringsår og vekt i bil-bil kollisjoner	26
3.6	Ulykkesår	29
3.7	Bilenes alder	30
3.8	Førernes alder og kjønn.....	32
4	Resultater fra andre studier.....	34
4.1	Bilenes registreringsår	34
4.2	Bilenes vekt	37
4.3	Motparten i kollisjoner	40
4.4	Ulykkesår	40
4.5	Bilenes alder	41
4.6	Førernes alder og kjønn.....	42
5	Oppsummering og diskusjon	44
5.1	Bilenes registreringsår	44
5.2	Bilenes vekt	45
5.3	Bilenes alder	47
5.4	Ulykkesår	47
5.5	Teoretiske effekter av å øke utskiftingstakten i bilparken.....	48
6	Referanser.....	50
	Vedlegg A – Deskriptiv statistikk	53
	Vedlegg B – Alle modellene.....	66
	Vedlegg C – Tallgrunnlag for figurene.....	77

Sammendrag

Bilalder og risiko

TØI rapport 1607/2017

Forfatter: Alena Høy

Oslo 2017 84 sider

Biler fra senere registreringsår har vist seg å ha færre og mindre alvorlige ulykker enn biler fra tidligere år. Når man holder bilenes vekt konstant, er det estimert at antall drepte og hardt skadde (D+HS) personbilførere i gjennomsnitt er 4,2% lavere i biler fra et registreringsår X enn i biler fra det forrige året. I biler fra 2014-2016 er antall D+HS førere i gjennomsnitt 72% lavere enn i biler fra 1980-1990. Sikkerhetsforbedringene i biler fra senere år har vært noe større for lettere biler enn for tyngre biler. Bilenes vekt har økt over tid og ulykker med tyngre biler er i gjennomsnitt mindre alvorlige for bilføreren, men mer alvorlige for motparten i kollisjoner (bilførere i bil-bil kollisjoner og fotgjengere/ syklister i ulykker med fotgjengere/ syklister). Eldre biler har, når man holder registreringsåret konstant, flere og mer alvorlige ulykker enn nyere biler. Analysene som er gjort er basert på en tidsserie fra 2000-2016, omfatter personbiler fra før 1980 til 2016 og det er statistisk kontrollert for ulykkesår og førernes alder og kjønn. Et hypotetisk regnestykke som er basert på resultatene fra denne studien, viser at antall D+HS bilførere kunne reduseres med 30% dersom man ville erstatte alle bilene i dagens bilpark med nye biler. Dersom man øker utskiftingstakten av bilparken ville sikkerhetsforbedringer i nyere biler føre til at antall D+HS bilførere er halvert i forhold til 2015 i 2039 istedenfor i 2045 med dagens utskiftingstakt.

Hovedformålet med denne rapporten var å estimere effekten av personbilenes registreringsår og vekt på risikoen for ulykker og skader blant personbilførerne og blant andre trafikanter. Basert på ulykker med personbiler i 2000-2016 er det estimert effekter på antall drepte og hardt skadde (D+HS) personbilførere, antall personskadeulykker (PSU) med personbiler og skadegraden i ulykker med personbiler (D+HS/PSU). Det er også estimert effekter på antall D+HS, PSU og D+HS/PSU blant fotgjengere og syklister i kollisjoner med personbiler. Tabell S.1 viser en oversikt over effektene av bilenes registreringsår, vekt og alder, samt førerens alder og kjønn. Resultatene for hver av variablene i den venstre kolonnen i tabellen gjelder når man holder de øvrige variablene i den venstre kolonnen, samt eksponeringen (antall kjøretøykilometer eller antall PSU), konstant.

Tabell S.1: Oversikt over resultatene.

	Egenrisiko ¹	Fremmedrisiko ² : Fotgjengere/syklister	Fremmedrisiko ² : Motpart (bilfører) i bil-bil kollisjoner
Bilenes registreringsår: Senere registreringsår...	😊 Færre ulykker (D+HS og PSU): Større effekt i lettere biler 😊 Lavere skadegrad (D+HS/PSU): Størst effekt i bil-bil kollisjoner	😊 Færre og mindre alvorlige ulykker (D+HS, PSU og D+HS/PSU)	😊 Færre ulykker (D+HS og PSU) 😊 Uendret skadegrad (D+HS/PSU)
Bilenes vekt: Tyngre biler ...	😊 Færre alvorlige ulykker og lavere skadegrad (D+HS og D+HS/PSU): Størst effekt i bil-bil kollisjoner; nesten ingen effekt i eneulykker 😊 Ingen effekt på ulykker (PSU)	⊗ Flere og mer alvorlige ulykker (D+HS, PSU og D+HS/PSU)	⊗ Flere alvorlige ulykker og høyere skadegrad (D+HS og D+HS/PSU) 😊 Færre ulykker (PSU)
Bilenes alder: Eldre biler ...	⊗ Flere og mer alvorlige ulykker (D+HS, PSU og D+HS/PSU)	(ingen resultater)	(ingen resultater)
Førere: Unge menn ...	⊗ Flere og mer alvorlige ulykker (D+HS, PSU og D+HS/PSU): Størst effekt i eneulykker	⊗ Flere og mer alvorlige ulykker (D+HS, PSU og D+HS/PSU)	(ingen resultater)

¹ Risiko for føreren av bilen. ² Risiko for andre trafikanter i ulykker med bilen.

Resultatene er basert på statistiske modeller med PSU eller D+HS (bilførere eller fotgjengere/syklister) som avhengig variabel og bilenes registreringsår og vekt, ulykkesår, førerens alder og kjønn, samt eksponeringen som prediktorvariabler. Modeller er utviklet for alle ulykker, eneulykker, bil-bil kollisjoner og ulykker med fotgjengere eller syklister. I bil-bil kollisjoner er også motpartens registreringsår og vekt blant prediktorvariablene. En oversikt over avhengige og prediktorvariablene i modellene er vist i tabell S.2.

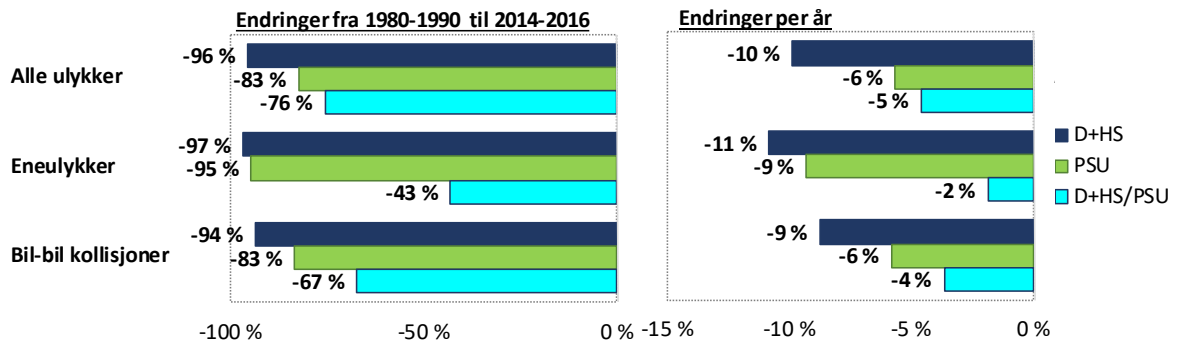
Tabell S.2: Oversikt over avhengige og prediktorvariablene i modellene.

	Forklaring
<u>Avhengige variabler</u>	
Ulykker: PSU	I modellene med <i>antall kjøretøykilometer</i> som eksponeringsvariabel: ▪ Antall PSU med personbil.
Alvorlige ulykker: D+HS	I modellene med <i>antall kjøretøykilometer</i> som eksponeringsvariabel: ▪ Antall D+HS bilførere i modellen for alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner ▪ Antall D+HS fotgjengere/syklister i modellene for ulykker med fotgjengere/syklister.
Skadegrad: D+HS/PSU	I modellene med <i>PSU</i> som eksponeringsvariabel: ▪ Antall D+HS bilførere i modellen for alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner ▪ Antall D+HS fotgjengere/syklister i modellene for ulykker med fotgjengere/syklister.
<u>Prediktorvariabler</u>	
Bilenes registreringsår	10 grupper: før 1980, 1980-1990 (referansekategori), 1991-1995, 1996-2000, 2001-2003, 2004-2006, 2007-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2016.
Bilenes vekt	Fire grupper: 0-1199 kg, 1200-1399 kg, 1400-1599 kg og 1600+ kg.
Motpartens reg. og vekt	De samme gruppene som for den «egne» bilen.
Førernes alder og kjønn	Menn og kvinner i fire aldersgrupper: 18-24 år, 25-44 år, 45-65 år og 65+ år.
Ulykkesår	År når ulykken skjedde, 17 år (2000-2016).
Eksponering	Antall kjøretøykilometer eller antall PSU: ▪ Kjøretøykilometer (kjtkm): Resultatene gjelder ulykkesrisikoen. dvs. antall D+HS eller antall PSU (per kjtkm) ▪ PSU: Resultatene gjelder skadegraden, dvs. antall D+HS/PSU.

Modellene er beregnet med Poisson regresjon i Stata. Enhet i analysene (én rad i datafilen) er biler av registreringsår A (gruppert i 10 grupper), i vektklasse B (fire vektclasser), med en fører gruppe C (én av åtte grupper etter alder og kjønn; fire aldersgrupper), i ulykkesår D. Dette gjelder datafilene for alle ulykker, eneulykker og ulykker med fotgjengere og syklister. I bil-bil kollisjoner er bilene og ulykkene videre delt opp etter motpartens registreringsår og vektklasse (samme inndeling som for den «egne» bilen). For hver av disse analyseenhetene er eksponeringen estimert og antall PSU og D+HS er hentet fra offisiell ulykkesstatistikk.

Bilenes registreringsår og egenrisiko: Færre og mindre alvorlige ulykker med biler fra senere år

Med egenrisiko menes risikoen som bilførere utsetter seg selv for (i den «egne» bilen). Figur S.1 viser en oversikt over de estimerte effektene av bilenes registreringsår på D+HS, PSU og D+HS/PSU.

Figur S.1. Estimerte effekter av registreringsår på antall D+HS og PSU (per kjøtkm) og på skadegraden (D+HS/PSU); endringer fra registreringsår 1980-1990 til 2014-2016 (t.v.) og per registreringsår (t.h.); resultater fra modellberegninger med statistisk kontroll for bilenes vekt, førernes alder og kjønn, ulykkesår, samt motpartens registreringsår og vekt i bil-bil kollisjoner.

Resultatene i figur S.1 viser at biler fra senere registreringsår har færre ulykker (D+HS og PSU) og lavere skadegrad (D+HS/PSU). Effekten på skadegraden er større i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker. Resultatene av modellberegningene viser videre at effekten av bilenes registreringsår på ulykkesinnblanding (D+HS og PSU) har vært større i lettere biler enn i tyngre biler. Nedgangen av skadegraden er omtrent like stor i alle vektclassene.

Forklaringen på effektene av registreringsår er at det har skjedd store forbedringer av bilenes aktive sikkerhet (bl.a. flere biler med blokkeringsfrie bremses, antiskrenssystemer og generelt forbedrede kjøreegenskaper) og passive sikkerhet (bl.a. flere biler med kollisjonsputer og bedre resultater i kollisjonsforsøk som Euro NCAP). Resultatene stemmer relativt godt overens med resultatene fra andre empiriske studier.

Likevel kan effektene for bilenes registreringsår som ble funnet i modellberegningene, være noe overestimert. Til tross for statistisk kontroll for vekt, alder og ulykkesår i modellberegningene, kan resultatene (som følge av statistiske artefakter) være påvirket av at biler fra senere registreringsår i gjennomsnitt:

- Er tyngre (tyngre biler har lavere skadegrad)
- Er nyere (nyere biler har færre ulykker og lavere skadegrad)
- Har ulykker i senere år (ulykkesrisikoen og skadegraden i ulykkene har gått ned over tid, delvis som følge av at bilene er blitt sikrere og delvis som følge av andre faktorer).

Hvis man i et regneeksempel «fjerner» effektene av disse variablene fra effekten av bilenes registreringsår, er antall D+HS bilførere i biler fra 2014-2016 fortsatt **72%** lavere enn i biler fra 1980-1990 (istedenfor 94% lavere uten statistisk kontroll for andre variabler eller 96% lavere ifølge modellberegningene). Dette tilsvarer en årlig reduksjon på **4,2%**.

Bilenes registreringsår og fremmedrisiko: Færre ulykker med biler fra senere år og lavere skadegrad blant fotgjengere/syklister

Med fremmedrisiko menes risikoen som bilførere (eller biler) utsetter andre trafikanter for.

I **bil-bil kollisjoner** er biler fra senere registreringsår sjeldnere motpart enn biler fra tidligere registreringsår, noe som kan forklares med de samme faktorene som bidrar til at biler fra senere registreringsår sjeldnere er innblandet i ulykker. Effektene er omtrent like store som effektene som ble funnet på egenrisikoen.

Skadegraden for føreren av den «egne» bilen i bil-bil kollisjoner har ikke vist seg å ha sammenheng med motpartens registreringsår.

Biler fra senere registreringsår har vist seg å ha færre ulykker med **fotgjengere og syklister** og å påføre disse mindre alvorlige skader. Nedgangen av antall ulykker og skader blant fotgjengere og syklister er på 60-70% når man sammenligner biler fra 2014-2016 med biler fra 1980-1990, og dermed noe mindre enn effektene for bilførerne. Nedgangen av skadegraden kan forklares med at bilenes fronter er blitt mer «fotgjengervennlige», dvs. at høyden og utformingen er endret slik at fotgjengere (og syklister) får mindre alvorlige skader fra direkte sammenstøt med bilen og etterfølgende bevegelser.

Bilenes vekt og egenrisiko: Mindre alvorlige ulykker for førere av tyngre biler

Når man ser på alle ulykkene under ett, viser resultatene at en vektøkning på 100 kg i gjennomsnitt medfører en reduksjon av antall D+HS i den egne bilen på 4,9% og en reduksjon av skadegraden på 5,8%. Disse effektene beror i hovedsak på effektene i bil-bil kollisjoner (-11,1% D+HS og D+HS/PSU ved en vektøkning på 100 kg). I eneulykker er det omtrent ingen sammenheng med antall D+HS eller skadegraden. Antall PSU har ikke vist seg å ha sammenheng med bilenes vekt. Resultatene stemmer godt overens med resultater fra andre studier som i gjennomsnitt har anslått effekten på skadegraden i alle ulykker til en reduksjon på 6,6% og som også har funnet større effekter i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker.

Forklaringen på at tyngre biler i større grad beskytter bilføreren enn lettere biler er at tyngre biler som regel er større og har større deformasjonssoner, samtidig som de i kollisjoner med andre biler som regel, hvis alt annet er lik, utsettes for mindre fartsendringer og deformasjoner enn lettere biler. I noen typer eneulykker, især med velt, kan høyere vekt derimot medføre større energiforskjeller og dermed større deformasjon enn lavere vekt, noe som kan forklare forskjellen mellom effekten av bilenes vekt i kollisjoner vs. eneulykker.

Bilenes vekt og fremmedrisiko: Mer alvorlige ulykker for motparter av tyngre biler i kollisjoner

I **bil-bil kollisjoner** medfører tyngre motparter flere D+HS og høyere skadegrad. Når motpartens vekt øker med 100 kg, øker antall D+HS i den egne bilen i gjennomsnitt med 6,8% og skadegraden med 10,3%. Dette stemmer godt overens med resultater fra andre studie som i gjennomsnitt viser at en vektøkning på 100 kg medfører en økning av antall D+HS på 6,6%. Resultatene viser at den gode beskyttelsen som tunge biler gir den egne føreren, går på bekostning av motparten. Dette har sammenheng med at tyngre biler får mindre fartsforskjeller og deformasjoner enn lettere biler, noe som fører til at det blir den lettere motparten som absorberer mesteparten av kollisjonsenergien. Effekten av motpartens vekt på antall D+HS er større i tyngre biler enn i lettere biler. Antall personskadeulykker går ned med tyngre motparter, uavhengig av den egne bilens vekt. Forklaringen til dette er ukjent.

I ulykker med **fotgjengere og syklister** medfører høyere vekt flere alvorlige skader blant fotgjengerne/syklistene. Antall D+HS fotgjengere øker i gjennomsnitt med 4,6% per 100 kg vektøkning. Effekten kan forklares med at fronten på tyngre biler ofte er utformet på en mindre «fotgjengervennlig» måte. Bl.a. er tyngre biler ofte større og høyere enn lettere biler, noe som kan medføre mer uheldige treffpunkt og at fotgjengere og syklister får mer uheldige bevegelser etter det første sammenstøtet.

Resultatene tyder også på at tyngre biler medfører høyere ulykkesrisiko for fotgjengere og syklister, men uten at det er funnet noen forklaring. Siden tyngre biler kjører mer i områder med få fotgjengere og syklister enn lettere biler (noe som det ikke er kontrollert for i modellene), hadde det motsatte vært forventet.

Bilenes alder og egenrisiko: Flere og mer alvorlige ulykker med eldre biler

Når biler blir eldre, øker ulykkesinnblandingen og skadegraden i ulykkene, også når man kontrollerer for bilenes registreringsår. Dette gjelder for biler som er opp til 20 år gamle. Resultatene fra denne studien viser at antall D+HS i alle ulykker, sammenlignet med 20 år gamle biler, er 30% lavere i en 10 år gammel bil, 42% lavere i en fem år gammel bil og 50% lavere i en ett år gammel bil. Dette gjelder med statistisk kontroll for bilenes registreringsår samt førernes alder og kjønn.

Forklaringer på at eldre biler har flere og mer alvorlige ulykker, er at eldre biler har flere tekniske feil og at førere av eldre biler i gjennomsnitt har høyere ulykkesrisiko enn førere av nyere biler. Førere av eldre biler er bl.a. oftere beruset, kjører oftere for fort og bruker i mindre grad bilbelte enn førere av nyere biler. Eldre biler har også i gjennomsnitt yngre førere, men dette er statistisk kontrollert for i modellberegningen.

Blant biler som er over 20 år gamle, er det en tendens til at økende alder medfører færre ulykker og lavere skadegrad, noe som kan være en «veteranbileffekt» som følge av at veteranbileiere er ekstra påpasselige med sikkerheten.

Bilenes alder er i denne studien ikke blant prediktorvariablene i modellene som er utviklet for å estimere bilenes registreringsår. Dette fordi både bilenes registreringsår og ulykkesår er prediktorer i disse modellene. Bilenes alder er en funksjon av disse to variablene og dermed ikke mulig å inkludere som prediktor.

Førernes alder og kjønn: Unge menn har høyere risiko og utsetter andre trafikanter for høyere risiko enn andre førere

Resultatene viser at det blant de yngste bilførerne, især menn, er flest D+HS, og at forskjellene er størst i eneulykker. Blant de eldste er det også flere D+HS enn blant dem i de midterste aldersgruppene, men færre enn blant de yngste. Blant unge menn er det flere D+HS enn blant unge kvinner, mens det i aldersgruppene over 25 år ikke finnes systematiske forskjeller mellom kvinner og menn. De yngste mennene har også høyere skadegrad i ulykkene (D+HS/PSU) og utgjør en betydelig større risiko for fotgjengere og syklister enn kvinner og eldre førere av begge kjønn. Resultatene stemmer godt overens med resultatene fra andre studier.

Akselerert utskiftingstakt i bilparken: Akselerert nedgang av antall D+HS bilførere (hypotetisk beregning)

Hvis man øker utskiftingstakten av bilparken, kan man forvente at antall D+HS bilførere vil gå mer og raskere ned enn med dagens utskiftingstakt fordi en større andel av trafikkarbeidet vil gjøres med nyere biler. Hypotetiske regneeksempler viser at:

- Dersom man ville skifte ut hele bilparken, ville antall D+HS bilførere teoretisk gå ned med omtrent 30%.
- Dersom man øker utskiftingstakten av bilparken, kan antall D+HS bilførere (i forhold til 2015) være halvert i 2039 istedenfor i 2045.

Her er det forutsatt at antall D+HS bilførere går ned med 4,2% for hvert nye registreringsår. Det er ikke tatt hensyn til andre endringer som påvirker antall D+HS bilførere eller effekter på motparter i kollisjoner. I praksis vil effekten av å øke utskiftingstakten være mindre fordi førerne vil forbli de samme som i dag (også høyrisiko-førere som i dag kjører gamle biler, vil kjøre nyere biler). Regneeksempelet forutsetter videre at det totale trafikkarbeidet er uendret.

Summary

Vehicle age and crash risk

TOI Report 1607/2016

Author: Alena Høye

Oslo 2017 84 pages Norwegian language

The aim of the present study was to investigate the effects of improved vehicle safety and increased vehicle weight among passenger cars over time. Poisson regression models were developed of injury crashes involving passenger cars in Norway during 2000-2016, with the cars' (in models for car-car collisions additionally the crash partners) first year of registration and weight as predictor variables. Crash year and the drivers age and gender were statistically controlled for. Passenger cars from later registration years were found to have fewer and less serious crashes than cars from earlier registration years. On average, it is estimated that there are 4.2% fewer killed or seriously injured (KSI) drivers in cars from any registration year X than in cars from the preceding registration year, if the cars weight is held constant. In cars from model year 2014-2016 there are on average 72% fewer KSI drivers than in cars from 1980-1990. Safety improvements have been somewhat larger in lighter cars than in heavier cars. Crashes with heavier cars are on average less serious for the driver of the car, but more serious for crash partners (other car drivers or pedestrians/cyclists). Older cars have on average more and more serious crashes than newer cars if registration year and crash year are held constant. Hypothetically, if the whole current Norwegian passenger car fleet were replaced by new cars, the number of KSI car drivers would be reduced by 30%. By increasing the renewal rate of the passenger car fleet, the number of KSI car driver would be halved (compared to 2015) in 2039 instead of in 2045.

This report presents an investigation of the effect of passenger cars' year of first registration and weight on crash involvement (personal injury crashes, PIC), on the number of killed or seriously injured (KSI) car drivers, and on crash severity (KSI/PIC) for drivers of passenger cars. Effects of registration year and weight on a cars' aggressivity were investigated as well, i.e. the effects of the crash partners registration year and weight in car-car collisions on the driver of the own car and the effects of the own cars registration year and weight on injuries among pedestrians and cyclists. Table S.1 gives an overview of the results, including results for the drivers age and gender that were statistically controlled for. Crash year is statistically controlled for as well.

Table S.1: Overview of results (adjusted effects).

	Own risk ¹	Aggressivity ² : Pedestrians/cyclists	Aggressivity ² : Crash partner (driver) in car-car collisions
Year of first registration: Later registration years ...	☺ Fewer crashes (KSI and PIC): Larger effect in lighter cars ☺ Lower crash severity (KSI/PIC): Largest effect in car-car collisions	☺ Fewer and less serious crashes (KSI, PIC, and KSI/PIC)	☺ Fewer crashes (KSI and PIC) ⊖ No effect on crash severity (KSI/PIC)
Weight: Heavier cars ...	☺ Fewer and less serious crashes (KSI and KSI/PIC): Largest effect in car-car collisions, no effect in single vehicle crashes ⊖ No effect on crashes (PIC)	⊗ More and more serious crashes (KSI, PIC, and KSI/PIC)	⊗ More serious crashes and (KSI and KSI/PIC) ☺ Fewer crashes (PIC)
Age: Older cars ...	⊗ More and more serious crashes (KSI, PIC, and KSI/PIC)	(no results)	(no results)
Driver: Young men ...	⊗ More and more serious crashes (KSI, PIC, and KSI/PIC): Largest effect in single vehicle crashes	⊗ More and more serious crashes (KSI, PIC, and KSI/PIC)	(no results)

¹Risk for driver (own car). ²Risk for crash partner (car driver in car-car collisions; ped./cycl. in collisions with ped./cycl.).

The results are based on Poisson regression models with PIC or KSI (car drivers or pedestrians/cyclists) as the dependent variable. Predictor variables are the cars' year of first registration and weight, crash year, the drivers' age and gender, and exposure (vehicle kilometers or PIC in models for KSI; vehicle kilometers in models for PIC). Models were developed for all crashes, single vehicle crashes, car-car collisions, and collisions with pedestrians or cyclists. In car-car collisions, the crash partners' registration year and weight are additional predictor variables. An overview of dependent and predictor variables is given in table S.2.

Table S.2: Overview of predictor and dependent variables.

	Explanation
<u>Dependent variables</u>	
Personal injury crashes: PIC	Models with vehicle kilometers as exposure: ▪ Number of PIC with passenger cars involved.
Serious crashes: KSI	Models with vehicle kilometers as exposure: ▪ KSI car drivers (models for all crashes, single vehicle crashes, and car-car collisions) ▪ KSI pedestrians/cyclists (models for collisions with pedestrians/cyclists).
Injury severity: KSI/PIC	Models with PIC as exposure: ▪ KSI car drivers (models for all crashes, single vehicle crashes, and car-car collisions) ▪ KSI pedestrians/cyclists (models for collisions with pedestrians/cyclists).
<u>Predictor variables</u>	
Registration year (own car)	10 groups: Pre 1980, 1980-1990 (reference), 1991-1995, 1996-2000, 2001-2003, 2004-2006, 2007-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2016.
Weight (own car)	Four groups: 0-1199 kg, 1200-1399 kg, 1400-1599 kg, 1600+ kg.
Crash partners registration year and weight	Same as for own car.
Drivers age and gender	Men and women, four age groups each: 18-24, 25-44, 45-65, 65+ years.
Crash year	Year in which crash occurred (2000-2016).
Exposure	Vehicle kilometers (millions) or PIC: ▪ Vehicle km: Model results refer to KSI or PIC per million vehicle km ▪ PIC: Model results refer to crash severity, i.e. the number of KSI per PIC.

The unit of analysis in the models for all crashes, single vehicle crashes, and pedestrian/bicycle collisions is a cohort of cars from registration year A (10 groups), in weight class B (four weight classes), with a driver in group C (eight groups according to age and gender), in crash year D (years 2000-2016). In the models for car-car collisions, the data are additionally grouped according to the crash partners registration year and weight. For each unit of analysis and each type of crash, the numbers of KSI and PIC has been retrieved from official injury crash statistics. The total number of vehicle kilometers has been estimated based on a cohort model of the national car fleet in which annual mileage for cars of different years of first registration and weight were calculated based on odometer readings from the registry of periodic vehicle inspection.

Registration year and own risk: Fewer and less serious crashes with cars from later years

Own risk refers to the risk a car driver is exposed to as a function of characteristics of the own car. Figure S.1 shows the estimated effects of registration year on KSI, PIC, and KSI/PIC in the different types of crashes, both for registration years 2014-2016 in comparison to registration years 1980-1990 and as average annual changes from any registration year to the next.

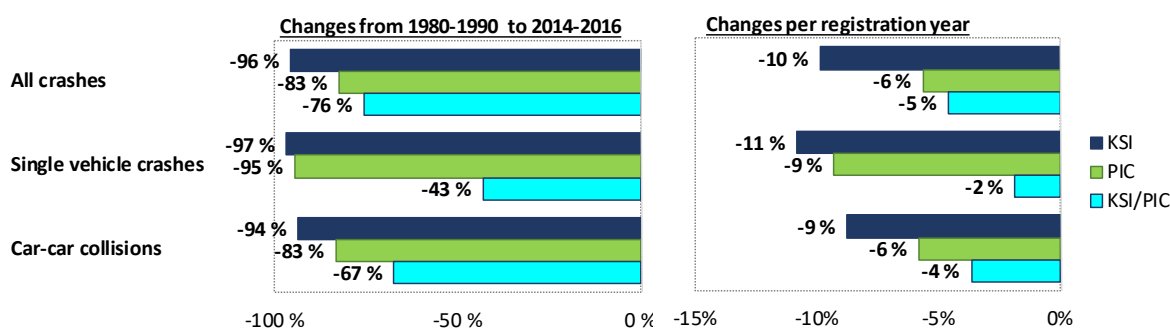

Figure S.1. Estimated effects of registration year on KSI, PIC (per vehicle km), and crash severity (KSI/PIC); changes from registration years 2014-2016 in comparison to registration years 1980-1990 (left), and per registration year (right); adjusted effects (with statistical control for the cars' weight, the drivers' age and gender, and crash year, as well as the crash partners registration year and weight for car-car collisions).

The results in figure S.1 show that cars from later registration years have fewer crashes (KSI and PIC) and less serious crashes (KSI/PIC). The effects on crash severity are larger in car-car collisions than in single vehicle crashes. The decreases of crash numbers have been larger for lighter cars than for heavier cars, while the decrease of crash severity has been about equally large independent of weight (not shown in figure S.1).

Factors that have contributed to the effects of registration year are improvements of active safety (such as anti-lock brakes, electronic stability control, and generally improved handling characteristics) and passive safety (such as side airbags and improved results in the crash test program Euro NCAP). The results from the present study are well in accordance with results from other studies.

However, the estimated effects of registration year may be somewhat overestimated. Despite statistical control for several potential confounding variables, the results are likely to be affected by the relationships between registration year and:

- Weight (later car models are on average heavier; heavier cars have on average less serious crashes)

- Age (later car models are in the present study on average newer; newer cars have on average fewer crashes)
- Crash year (later car models have in the present study on average crashed in later years; crash risk and crash severity have on average declined over time, partly because of improved vehicle safety, and partly because of other factors).

If these effects are «removed» from the unadjusted effect of registration year in a hypothetical calculation, the number of KSI car drivers in cars from 2014-2016 is 72% lower than in cars from 1980-1990, or reduced by 4.2% per registration year.

Registration year and aggressivity: Fewer crashes with cars from later years and less serious injuries among pedestrians and cyclists

Aggressivity refers to the risk a car imposes to other road users (it has nothing to do with the drivers behavior). Cars from later registration years are less often crash partner in car-car collisions than cars from earlier registration years. The effect is about as large as the effect of registration year on own risk and it is due to the same factors that have contributed to the decrease of own risk for later model years. Crash severity (KSI/PIC among drivers of the own car) is not related to the crash partners registration year. This indicates that more recent cars not necessarily are less aggressive than cars from earlier years.

Cars from later registration years were found to have fewer crashes with pedestrians and cyclists and to inflict less serious injury on them. The numbers of crashes and injuries among pedestrians and cyclists have decreased by about 60-70% for cars from registration years 2014-2016 compared to registration years 1980-1990. Among the factors that have contributed to the decrease of injury severity are changes in the design of the cars' front.

Weight and own risk: Less serious crashes with heavier cars

On average in all types of crashes, an increase of vehicle weight by 100 kg reduces the number of KSI drivers by 4.9%. Vehicle weight has the largest effect in car-car collisions (-11.1% KSI per 100 kg weight increase). In single vehicle crashes no relationship was found between the number of KSI and weight. The number of PIC has not been found to be related to weight in any kind of crash. The results from the present study are in accordance with results from other studies, both with respect to the size of the overall effect and the difference between crash types.

Contributing factors to the effect of increasing weight on injuries are the (on average) larger size and thus larger deformation zones of heavier cars. Moreover, in collisions with other cars, speed changes and deformation are on average lower in heavier/larger cars than in lighter/smaller cars. However, in rollover crashes increasing weight may contribute to increasing impact force and deformation and thus more serious injuries. This may at least partly explain the lack of effect of vehicle weight in single vehicle crashes.

Weight and aggressivity: More serious collisions with heavier crash partners

Car-car collisions are on average more serious for car drivers when the crash partner is heavier. The number of KSI car drivers increases on average by 6.8% for each 100 kg increase of the crash partner's weight. Injury severity (KSI/PIC) increases on average by 10.3%. These results are in accordance with results from other studies. They show that the improved protection provided by increasing weight to the driver of the own car, comes at the cost of increased risk for crash partners. The effect of the crash partner's weight on own injury risk is larger in heavier cars than in lighter cars.

In collisions with pedestrians and cyclists, each increase of vehicle weight by 100 kg increases the risk for KSI among pedestrians/cyclists on average by 4.6%. This is most likely not an effect of weight per se, but due to a less «pedestrian friendly» design of heavier vehicles. The results also indicate that heavier cars impose higher crash risk to pedestrians and cyclists.

Age and own risk: More and more serious crashes with older cars

Older cars of up to 20 years of age have on average more and more serious crashes than newer cars, independent of registration year. The results from the present study show that, compared to a 20 year old car, the number of KSI drivers is reduced by 30% in 10 year old cars, by 42% in a five year old car, and by 50% in a new car (with statistical control for registration year and the drivers age and gender). Factors that contribute to the increasing risk of older cars are increasing technical defects and more high-risk behavior among drivers. Among other things, drivers of older cars are more often drunk and/or driving too fast, and they use more seldom seat belts than drivers of newer cars. Older cars also have more often young male drivers.

Among cars over 20 years, increasing age is related to fewer and less serious crashes, probably because of a «veteran car» effect, i.e. drivers of very old cars driving less and especially carefully.

Drivers age and gender: Young men have higher risk and impose greater risk to other road users than other drivers

Young drivers, especially young men, are more often KSI than other drivers, especially in single vehicle crashes. Older drivers are also more often KSI than drivers in the middle age groups, but less often than the youngest. While young men are more often KSI than young women, there are no large or statistically significant differences between men and women in the age groups above 25 years. Young men impose also considerably larger risk to pedestrians and cyclists than other drivers. The results from the present study are in accordance with results from other studies.

Increased renewal rate: Larger decrease of the number of KSI drivers (hypothetical calculation)

Hypothetically, if the whole current Norwegian passenger car fleet were replaced by new cars, the number of KSI car drivers would be reduced by 30%. By increasing the renewal rate of the passenger car fleet, the number of KSI car drivers may be halved (compared to 2015) in 2039 instead of in 2045.

These estimates are based on hypothetical calculations, based on the assumption that the number of KSI car drivers decreases by 4.2% for each new registration year. Other factors that affect crash and injury risk are not taken into account. For example, it is not taken into account that drivers of older cars on average show more high-risk behavior than drivers of newer cars and that they hardly will stop doing so if they were given a new car. The total annual mileage for the entire passenger car fleet is assumed to remain unchanged.

1 Bakgrunn og formål

Formålet med denne rapporten er å estimere sammenhengen mellom personbilenes registreringsår og risikoen for ulykker og skader, basert på en tidsserie fra 2000-2016. Biler fra senere registreringsår antas å ha færre ulykker og mindre alvorlige skader blant personene i bilen. De antas også å påføre andre trafikanter mindre alvorlige skader i kollisjoner eller påkjørsler. Bilenes vekt har økt over tid og dette antas også å ha sammenheng med skadegraden, både blant personene i bilen (mindre alvorlige skader i tyngre biler) og blant andre trafikanter som er innblandet i ulykker med biler (mer alvorlige skader i kollisjoner med tyngre biler). Effektene av bilenes vekt er derfor undersøkt samtidig med effektene av bilenes registreringsår. Andre faktorer som er tatt hensyn til er førernes alder og kjønn, samt ulykkesår. Videre er det kontrollert for eksponeringen, dvs. at det er tatt hensyn til at det finnes store forskjeller i årlige kjørelengder mellom biler fra ulike registreringsår, i ulike vektklasser og med ulike førere.

Effektene av bilers alder og/eller registreringsår og vekt på ulykkesinnblanding og skadegraden er også undersøkt i andre studier (jf. kapittel 4), men dette er etter vår kjennskap den første studien som har undersøkt den kombinerte effekten av bilenes vekt og registreringsår, som har kontrollert for bilenes årlige kjørelengder og som har tatt hensyn til registreringsår og vekt til motparter i kollisjoner. Hypotesene om de enkelte variablene som inngår i analysene, er beskrevet i det følgende.

1.1 Bilenes registreringsår

Hypotese: Biler fra senere registreringsår er innblandet i færre ulykker og har lavere skadegrad, både blant personer i bilen og blant andre innblandede i ulykker med biler.

Nye personbiler er blitt sikrere over tid, både når det gjelder passiv sikkerhet (beskyttelse i kollisjoner) og aktiv sikkerhet (tilgjengelighet av sikkerhetsutstyr som ESC og ulike førerstøttesystemer som skal redusere ulykkesrisikoen). Bilene er også i gjennomsnitt blitt større og tyngre, men vekten er i denne studien statistisk kontrollert for.

Forbedringer av den passive sikkerheten (beskyttelsen i kollisjoner) har ført til at risikoen for å bli drept eller hardt skadd (D+HS) er lavere i biler fra senere registreringsår (jf. avsnitt 4.1). Andelen av bilene som har fire eller fem stjerner i Euro NCAP, har økt over tid. I senere år (etter 2009) er kriteriene for kollisjonstestene blitt stadig strengere for å unngå at alle bilene etter hvert vil få fem stjerner (da ville resultatene ikke lenger ha noen informasjonsverdi). Studier som har undersøkt sammenhengen mellom resultater i slike kollisjonstestprogrammer, tyder på at skaderisikoen synker med omtrent 5% for hver ny stjerne en bil får i en kollisjonstest (Høye, 2017A).

I tillegg til at bilenes passive sikkerhet er blitt bedre over tid, er også stadig flere biler blitt utstyrt med aktive sikkerhetssystemer som ESC, bremseassistenter og lignende (Høye et al., 2015). Slike systemer (især ESC, Høye, 2011) har som regel størst effekt på de mest alvorlige ulykkene og vil dermed også påvirke skadegraden i en gjennomsnittlig ulykke.

Biler fra senere registreringsår har endret egenskaper som påvirker skader på motparten i en eventuell kollisjon. Bl.a. er fotgjengerbeskyttelsen og kompatibiliteten for SUVer og pickuper blitt forbedret (Høye, 2017A).

1.2 Bilenes alder

Hypotese: Eldre biler er innblandet i flere og mer alvorlige ulykker enn nyere biler.

Andre studier som er oppsummert av Høye (2017A) og i avsnitt 4.5, viser at eldre biler (uavhengig av bilenes registreringsår) medfører større skaderisiko for personer i bilen enn nyere biler. Kun i helt nye biler (under ett år etter førstegangsregistrering) viser studiene at skaderisikoen er høyere, noe som forklares med en tilvenningseffekt.

I denne studien inngår bilenes alder kun indirekte ved at både bilenes registreringsår og ulykkesår inngår som prediktorer i modellene. Det blir derfor ikke direkte testet hvorvidt eldre biler har flere ulykker og høyere skadegrad.

1.3 Bilenes vekt

Hypotese: Tyngre biler har lavere skadegrad blant personene i bilen, men høyere skadegrad blant andre innblandede i ulykker med biler.

Jo tyngre bilen er, desto sikrere er den som regel for dem som sitter i bilen, og desto større skader kan den påføre andre i en kollisjon (jf. avsnitt 4.2 og 4.3). Større biler (med større avstander mellom hjulene) er som regel sikrere fordi de kan ha større deformasjonszoner og fordi de som regel er mer stabile, dvs. at ikke velter like lett som mindre biler (Wenzel, 2013). I kollisjoner mellom biler av ulik vekt er det, hvis alt annet er lik, den tyngre bilen som får minst fartsending og deformasjon.

Bilenes geometri og vekt har vist seg å ha ulike effekter i ulykker med og uten velt. Mens høyere og tyngre biler som regel beskytter personene i bilen bedre i front- og sidekollisjoner enn andre biler, utgjør de en større risiko i velteulykker (Friedman et al., 2013). Situasjoner hvor *lettere* biler kan være sikrere enn tyngre biler (dersom bilen er like solid og støtabsorberende), er kollisjoner med ikke-deformerbare objekter og velt. I slike ulykker fører mindre masse til at det er mindre energi som må absorberes av bilen for å beskytte personene i bilen (Wenzel, 2013).

1.4 Førerrelaterte faktorer

Det er ikke formulert noen eksplisitte hypoteser for førerrelaterte faktorer. I analysene er det statistisk kontrollert for førernes alder og kjønn da disse i mange andre studier har vist seg å ha sammenheng med både ulykkesinnblanding og skadegraden i ulykker. Det er som regel en U-formet sammenheng mellom alder og ulykkes- og skaderisiko. De yngste førerne har høyest risiko, førerne i de midterste aldergruppene har lavest risiko og de eldste førere har noe lavere risiko enn de yngste, men høyere risiko enn dem i de midterste aldergruppene (Bjørnskau, 2015). Forskjellene mellom kvinner og menn er forskjellige i ulike aldersgrupper og avhenger av hvorvidt man kontrollerer for andre faktorer, især kjøreeerfaring.

Førernes alder og kjønn har også sammenheng med hvilke biler, hvor og hvor mye som kjøres (Ulfarsson & Mannering, 2004; Huang et al., 2011). Yngre førere kjører ofte eldre biler og bruker bilene til andre formål enn eldre førere og under andre forhold (Martin & Lenguerrand, 2008; Transport for NSW, 2017). McCartt & Teoh (2015) viser at unge førere som er drept i ulykker i USA, langt oftere enn middelaldrende førere hadde kjørt gamle biler (82% hadde kjørt biler som var over fem år gamle og 48% hadde kjørt biler som var over 10 år gamle). Unge førere hadde også oftere enn andre kjørt små biler. Kvinner kjører i gjennomsnitt mindre og lettere biler, kjører mer i byområder enn menn og blir oftere drept i ulykker enn menn når man kontrollerer for andre faktorer (Martin & Lenguerrand, 2008).

I tillegg til forskjellene mellom førere av ulik alder og kjønn kan det også være en interaksjons-effekt mellom førernes alder og kjønn, dvs. at sammenhengen mellom alder og risiko kan være forskjellig mellom menn og kvinner. Bl.a. har unge menn som regel høyere risiko enn unge kvinner, mens det blant de eldre er kvinnene som er mest utsatt for alvorlige skader.

1.5 Ulykkesår

Det er ikke formulert noen eksplisitte hypoteser om effekten av ulykkesår. Både antall ulykker og skadegraden i ulykkene har gått betydelig ned over tid i Norge (og i andre land). Forbedringer av bilenes sikkerhet er blant de viktigste faktorene som har bidratt til denne nedgangen (Høye et al., 2014).

1.6 Eksponering

Eksponering er den mest relevante kontrollvariabelen i analysene fordi biler fra ulike registreringsår har forskjellige kjørelengder og kjørelengdene for hver enkelt bil endrer seg over tid. I den aktuelle studien er det gjort analyser både med antall kjøretøykilometer og med innblanding i personskadeulykker som eksponeringsvariabler.

De fleste andre studiene som har undersøkt sammenhengen mellom bilenes alder og/eller registreringsår (eller andre bilrelaterte faktorer) har benyttet ulykkesinnblanding som eksponeringsvariabel, slik at resultatene sier noe om skadegraden i ulykkene, men ikke om ulykkesrisikoen. Studiene til Broughton (2008, 2012) ligner metodisk sett på den aktuelle studien, men har benyttet antall registrerte biler istedenfor kjøretøykilometer som eksponeringsvariabel. Dette innebærer at det ikke er tatt hensyn til sammenhengen mellom bilenes alder og kjørelengde (eldre biler kjøres som regel mindre enn nyere biler) og at resultatene dermed kan være systematisk skjeve i retning av at eldre bilers eksponering er over- og risikoen dermed underestimert.

1.7 Andre relevante variabler

Dersom man utelukkende er interessert i effektene av bilenes registreringsår, er det viktig å kontrollere for flest mulig andre variabler som har sammenheng med både bilenes registreringsår og ulykkes-/skaderisiko. Variabler som man ikke kontrollerer for, vil implisitt bli behandlet som «egenskaper» ved bilene. Når f.eks. beltebruken er høyere i biler fra senere registreringsår (bl.a. fordi disse oftere har beltepåminner), vil en høyere andel som bruker belte være en «egenskap» av nyere biler hvis man ikke kontrollerer for beltebruk (noe som i den aktuelle studien ikke er mulig).

De følgende variablene kan ha sammenheng med både bilenes registreringsår og ulykkes-/skaderisiko, men er ikke kontrollert for i den aktuelle studien. At variablene ikke er kontrollert for skyldes at det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon for å estimere eksponeringen.

- **Fart/fartsgrense:** Ulykker i høyere fart medfører i gjennomsnitt mer alvorlige skader. Nyere biler kan tenkes å kjøre fortere i gjennomsnitt enn eldre biler. Tyngre biler kjører trolig også oftere i høyere fart da disse i mindre grad enn lettere biler kjører i tettbygde strøk hvor fartsgrensene er lavere enn utenfor tettbygd strøk. På veier med ulike fartsgrenser er ikke bare gjennomsnittsfarten forskjellig, også trafikksammensetningen og ulykestypene er forskjellige. Eksempelvis er det på veier med lavere fartsgrenser (veier i tettbygd strøk) flere ulykker med fotgjengere eller syklistene enn på veier med høyere fartsgrenser, men færre alvorlige møteulykker mellom personbiler. På veier med de høyeste fartsgrensene er det få eller ingen kryssulykker da slike veier som regel har få eller ingen kryss i plan.
- **Type bil:** Det finnes en del generelle forskjeller mellom ulike typer biler og utbredelsen av ulike typer biler kan ha endret seg over tid. F.eks. er SUVer som regel både tyngre (noe som gir bedre beskyttelse til personer i bilen ved en kollisjon), stivere (noe som vanligvis øker fremmedrisikoen og som kan slå ut begge veier når det gjelder egenrisiko), har høyere tyngdepunkt (noe som øker risikoen for velt) og høyere støtfanger foran (noe som øker risikoen for fotgjengere og syklistene ved påkjørsel) enn de fleste andre biler. Forskjeller mellom ulike typer personbil (f.eks. sedan, SUV, sportsbil, elbil) er kun kontrollert for i den grad ulike typer biler har ulik vekt (f.eks. er SUV i gjennomsnitt tyngre enn andre biler). Andre forskjeller mellom bilene som bl.a. hvor, hvordan og av hvilke førere de kjører, er ikke kontrollert for.
- **Drivstofftype:** Det er forskjeller mellom biler fra ulike registreringsår og i ulike vektklasser mht. til type drivstoff. Empiriske studier har ikke funnet noen forskjell i ulykkesrisikoen mellom diesel- og bensinbiler (Mayeres & Proost, 2001).
- **Passasjerer i bilen:** Jo flere passasjerer, desto større er potensialet for at flere personer i bilen blir skadd. I tillegg kan risikoen for distraksjon øke, især når både fører og passasjerene er ungdommer, noe som trolig i større grad vil være tilfellet i eldre biler. Passasjerer som ikke bruker bilbeltet, især i baksetet, utgjør også en risiko for personer i forsetet dersom disse bruker bilbeltet (Høye, 2016). Den aktuelle studien fokuserer kun på skader blant bilførere og ikke blant passasjerer. Hvorvidt passasjerer blir skadd, er dermed ikke relevant, men effektene av passasjerer på førerens ulykkes- og skaderisiko kan likevel påvirke resultatene.
- **Beltebruk:** Hvorvidt personer i bilen bruker belte, har stor sammenheng med skaderisikoen ved ulykker. Det har også vist seg å ha sammenheng med ulykkesrisikoen fordi førere som ikke bruker belte har en tendens til å utvise også annen risikoatferd. Bilbeltebruken har sammenheng med hvorvidt bilen har beltepåminner (Høye, 2016) og beltepåminner har sammenheng med bilenes registreringsår. I den aktuelle studien er det ikke mulig å kontrollere for beltebruken da det ikke foreligger pålitelig informasjon om verken beltebruk i offisiell personskadestatistikk eller om årlige kjørelengder for førere som bruker/ikke bruker bilbelte. Dette betyr at beltebruken implisitt behandles som en egenskap ved bilene (høyere beltebruk som en «egenskap» av nyere biler).

- **Rus:** Påvirkning av alkohol eller andre stoffer har sammenheng med ulykkesinnblanding og skaderisiko. Siden informasjon om rus ikke er tilgjengelig i offisiell ulykkesstatistikk er det i denne studien ikke mulig å kontrollere for hvorvidt føreren var beruset. Førere av eldre biler er oftere beruset enn førere av nyere biler (avsnitt 4.5). Sammenhengen mellom rus og bilenes registreringsår/alder vil dermed på samme måte som beltebruk implisitt bli behandlet som en egenskap ved bilene.
- **Ulykketype:** Skaderisikoen varierer mellom ulike typer ulykker. Front- og sidekollisjoner er f.eks. i gjennomsnitt mer alvorlige enn påkjørsler bakfra, og fotgjengerulykker er som regel lite alvorlige for den innblandede bilføreren og langt mer alvorlige for de innblandede fotgjengerne. Hvilke ulykketyper ulike biler er mest involvert i, har sammenheng med en rekke andre faktorer som igjen kan ha sammenheng med bilenes registreringsår og alder. Eksempelvis er ungdom, som ofte kjører gamle biler, i større grad enn andre innblandet i ene- og møteulykker.

2 Metode

Effekten av bilenes registreringsår på ulykkesinnblanding og skadegraden i ulykker er undersøkt ved å beregne Poisson regresjonsmodeller med antall drepte og hardt skadde (D+HS) eller antall personskadeulykker (PSU) som avhengig variabel og bilenes registreringsår samt flere andre variabler som prediktorer.

2.1 Modellberegninger og variablene i modellene

Modellene er beregnet som *Poisson regresjonsmodeller*. Dette er modeller med et antall (her: antall D+HS eller antall PSU) som avhengig variabel og prediktorvariabler som kan være tallvariabler eller kategoriale variabler. For kategoriale variabler er det definert én dummy-variabel per kategori slik at denne dummyvariabelen er lik én for alle enhetene i den aktuelle kategorien og null ellers. Den generelle modellformen er:

$$\log(E(Y \mid x)) = \alpha + \beta'x$$

hvor Y er den avhengige variabelen, x er et sett prediktorvariabler og α og β er koeffisienter. Siden slike modeller log-transformerer den avhengige variabelen, er eksponeringsvariablene (antall kjøretøykilometer eller antall PSU) transformert logaritmisk og koeffisienten for eksponeringsvariabelen er i alle modellene satt lik én. Dermed forutsetter man implisitt en lineær sammenheng mellom eksponering og antall ulykker.

Enheten i analysene (dvs. én rad i datafilene) er alle bilene som har vært innblandet i en personskadeulykke og som tilhører en kombinasjon av én av de 10 gruppene for registreringsår, én av de fire vektclassene, én av åtte grupper av førerens alder og kjønn og ett av ulykkesårene; i bil-bil kollisjoner i tillegg én av de 10 gruppene for motpartens registreringsår og én av de fire vektclassene for motparten. F.eks. inngår alle bilene som er registrert i 2012-2013, som veier 1400-1599 kg, som har en mannlig fører mellom 25 og 44 år og som har vært innblandet i en eneulykke hvor føreren ble skadd eller drept i 2014, i én rad i datafilen. I denne raden inneholder datafilen informasjon om det totale antall D+HS og PSU førere i slike biler med slike førere i dette året, antall kjøretøykilometer som er kjørt med slike biler av slike førere i dette året, og informasjon om alle prediktorvariablene. Alle prediktorvariablene er definert som dummyvariabler med én dummy for hver kategori.

En oversikt over *variablene* som inngår i modellene, er vist i tabell 1. De enkelte variablene er nærmere beskrevet i avsnittene nedenfor. De avhengige variablene og de fleste andre variablene gjelder den «egne» bilen. Med dette menes bilen som analysen fokuserer på, dvs. bilen i hvilket den avhengige variabelen (D+HS fører) er definert. I modellene for bil-bil kollisjoner inngår i tillegg egenskaper ved motparten i kollisjoner.

Tabell 1: Oversikt over variablene som inngår i modellene.

	Variabel	Forklaring
Avhengige variabler	D+HS	Antall drepte eller hardt skadde personbilførere (i modellene for alle ulykke, eneulykker og bil-bil kollisjoner); gjelder førere av den «egne» bilen. Antall drepte eller hardt skadde fotgjengere og syklister (i modellene for ulykker med fotgjengere/syklister).
	PSU	Antall personskadeulykker med personbil (i modellene for alle ulykke, eneulykker og bil-bil kollisjoner). Antall skadde fotgjengere og syklister (i modellene for ulykker med fotgjengere/syklister).
Eksponering	Kjtkm	Antall kjøretøykilometer som er kjørt med biler («egen» bil) som tilhører en av 10 grupper av registreringsår, en av fire vektclasser, en av åtte grupper av førere (etter alder og kjønn) og ett av 17 ulykkesår. I modellene for bil-bil kollisjoner er også motpartens eksponering tatt hensyn til for å kontrollere for sjansen for at bilen treffer på en motpart av ett visst registreringsår og i en viss vektklasse.
	PSU	Samme som den avhengige variabelen (kun i modeller med D+HS som avhengig variabel).
Prediktorer	Bilens registreringsår	År i hvilket bilen er registrert for første gang, delt inn i 10 grupper; gjelder den «egne» bilen.
	Bilenes vekt	Bilens vekt, gruppert i fire vektclasser; gjelder den «egne» bilen.
	Motpartens registreringsår	Samme som bilens registreringsår, men gjelder motparten (kun i modeller for bil-bil kollisjoner).
	Motpartens vekt	Samme som bilens vekt, men gjelder motparten (kun i modeller for bil-bil kollisjoner).
	Fører	Førerens alder og kjønn; fire aldersgrupper for begge kjønn (kun for førere av den «egne» bilene).
	Ulykkesår	År i hvilket ulykken skjedde; fra 2000 til 2016.

Det er beregnet modeller for fire *ulykkestyper* (tabell 2).

Tabell 2: Ulykkestypene.

Ulykkestype	Forklaring
Alle ulykker	Ulykker hvor minst én personbil er innblandet.
Eneulykker	Ulykker uten motpart, i hovedsak utforkjøringsulykker og velteulykker.
Bil-bil kollisjoner	Kollisjoner mellom to personbiler hvor ingen andre trafikanter er innblandet.
Ulykker med fotgjengere/syklister	Ulykker mellom en personbil og en fotgjenger eller syklist (i modellene for disse ulykker er der D+HS og PSU fotgjengere/syklister som er den avhengige variabelen da det som regel er disse som blir skadd eller drept).

2.1.1 Avhengige variabler

Avhengige variabler i denne studien er antall D+HS og PSU bilførere i modellene for alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner og antall D+HS og PSU fotgjengere/syklister i modellene for ulykker med fotgjengere eller syklister (se ovenfor, tabell 1). Tabell 3 viser en oversikt over de avhengige variablene med skrivemåtene som er brukt i denne rapporten og hvordan disse kan tolkes i modellene for ulike ulykkestyper og med ulike eksponeringsvariabler.

Tabell 3: Oversikt over avhengige og eksponeringsvariablene i modellene og tolkning av variablene.

Ulykkestyper	Variabel ¹	Avhengig var. og eksponering	Beskrivelse og tolkning
Alle ulykker	D+HS	Avh.: D+HS	D+HS bilførere per kjøretøykilometer
Eneulykker		Eksp.: Kjtkm	Både ulykkesrisikoen og risikoen for at føreren bli D+HS i ulykken inngår i variabelen
Bil-bil kollisjoner	PSU	Avh.: PSU	Personskadeulykker per kjøretøykilometer
		Eksp.: Kjtkm	Kun ulykkesrisikoen for personbiler inngår i variabelen; variabelen sier ingenting om hvorvidt personbilførere, passasjerer i personbilen eller andre trafikanter er skadd i ulykken
	D+HS/PSU	Avh.: D+HS	D+HS bilførere per PSU
		Eksp.: PSU	Skadegraden i ulykker, dvs. risikoen for at bilføreren blir D+HS, gitt at hen er innblandet i en personskadeulykke (hvor noen i bilen eller en annen trafikant er skadd)
Ulykker med fotgjengere og syklist	D+HS	Avh.: D+HS	D+HS fotgjengere/syklister per kilometer kjørt med personbil²
	PSU	Eksp.: Kjtkm	Skadde fotgjengere/syklister per kilometer kjørt med personbil²
	D+HS/PSU	Avh.: D+HS	D+HS fotgjengere/syklister per PSU mellom en personbil og en fotgjenger eller syklist²
		Eksp.: PSU	

¹ Skrivemåten i rapporten; i modellene med kjtkm som eksponering skrives kun enten D+HS eller PSU; D+HS/PSU benyttes for D+HS som avhengig variabel i modellene med PSU som eksponeringsvariabel.

² Fotgjengernes og syklistenes eksponering er kun indirekte kontrollert for ved at ulykkesår inngår i alle modellene; ulykkesår har sammenheng med det totale antall kilometer fotgjenger- og sykkeltrafikk.

Studien fokuserer på **førere** (og ikke alle personer i biler) fordi det er nødvendig å kontrollere for eksponeringen. Hver bil har én fører¹, men kan ha ingen, én eller flere passasjerer. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon for å kontrollere for passasjerenes eksponering. Derfor inngår kun drepte og skadde førere i årene 2000-2016 i analysen. Informasjon om skadde/drepte førere er hentet fra offisiell ulykkesstatistikk.

«**Biler**» omfatter i denne studien kun personbiler, inklusive drosjer. Varebiler inngår ikke i studien. Bruktimporterte biler er både i ulykkes- og i eksponeringsdata registrert med det året de ble først registrert i det landet de kommer fra. Bruktimporterte biler inngår derfor i analysene på samme måte som biler som andre biler.

2.1.2 Prediktorvariabler

Den viktigste prediktorvariabelen i denne studien er bilenes registreringsår. I tillegg inngår bilenes vekt, førerens alder og kjønn, samt ulykkesår (og dermed indirekte også bilenes alder) som prediktorvariabler i analysene. I analysene for bil-bil kollisjoner inngår i tillegg motpartens registreringsår og vekt som prediktorvariabler.

Bilens registreringsår og alder

Bilenes registreringsår er delt inn i de følgende 10 gruppene:

- X-1979
- 1980-1990
- 1991-1995

¹ Med noen svært få unntak: I noen ulykker har en forerløs bil rullet på eller over en person, ofte føreren som hadde gått ut av bilen.

- 1996-2000
- 2001-2003
- 2004-2006
- 2007-2009
- 2010-2011
- 2012-2013
- 2014-2016.

Den samme inndelingen er brukt for motpartens registreringsår. Registreringsår (førstegangsregistrering) er her brukt istedenfor modellår fordi informasjon om modellår ikke er tilgjengelig. Modellår er den mest interessante variabelen da bilenes sikkerhetsegenskaper avhenger mest av når bilen er utviklet og produsert.

De samme gruppene av registreringsår er brukt i alle ulykkesår. Noen har derfor i enkelte år null biler (f.eks. fantes ingen biler fra 2014-2016 i 2010). Antall D+HS, PSU og kjøretøykilometer i de enkelte gruppene finnes i vedlegg A.

Bilenes alder inngår indirekte som prediktor i analysene fordi både bilenes registreringsår og ulykkesåret inngår i modellene. Gjennomsnittsalderen i bilparken har vært relativt uendret over tid i 2000-2016 på 9,7 år med en svak tendens til økning over tid fra i gjennomsnitt 9,6 år i 2000-2008 til 9,8 år i 2009-2016.

Likevel er det store forskjeller i gjennomsnittsalderen mellom biler fra ulike registreringsår i datamaterialet som ligger til grunn i denne studien. Mens biler som er registrert i 2014-2016 i gjennomsnitt kun er 1,4 år gamle, er biler som er registrert i 1980-1990 i gjennomsnitt 18,6 år gamle og biler som er registrert før 1980 er i gjennomsnitt 33,5 år gamle.

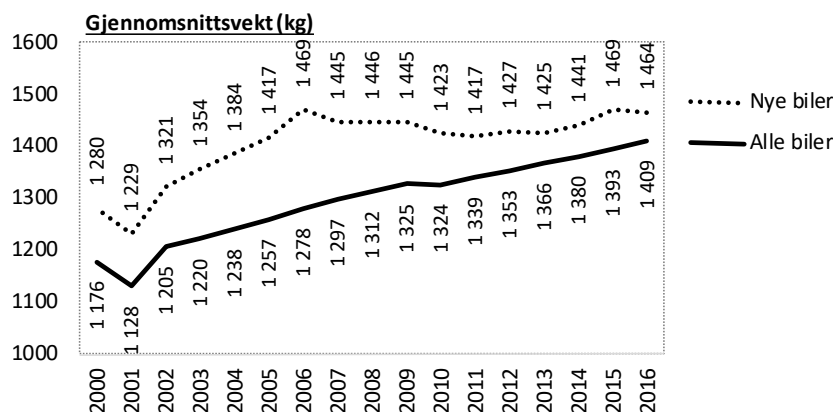
Ulykkesår har også sammenheng med bilenes registreringsår. Det gjennomsnittlige ulykkesåret for biler som er registrert i 2014-2016 er 2015,4, det gjennomsnittlige ulykkesåret for biler som er registrert i 1980-1990 er 2003,6 og det gjennomsnittlige ulykkesåret for biler som er registrert før 1980 er 2003,5. Forskjellene skyldes både at biler fra senere registreringsår ikke fantes i tidligere ulykkesår, samt at eldre biler kjøres mindre enn nyere biler og at biler har begrenset levetid slik at biler fra tidligere registreringsår etter hvert slutter å kjøre og dermed ikke lenger kan være innblandet i ulykker.

Bilenes vekt

Bilenes vekt er delt inn i fire grupper:

- 0-1199 kg
- 1200-1399 kg
- 1400-1599 kg
- 1600+ kg.

Vektclassene gjelder bilenes vekt, inklusive alle væskene som oljer og en full tank, samt 75 kg for en fører. I ulykkesdataene er vekten oppgitt uten fører og her er det lagt til 75 kg på alle bilene. Figur 1 viser hvordan bilenes gjennomsnittsvekt har utviklet seg over tid i 2000-2016, både for nye biler og for hele bilparken. Gjennomsnittsvekten har økt med ca. 200 kg i denne perioden. I 1970-1990 var gjennomsnittsvekten til nye biler ca. 1100 kg, dvs. at gjennomsnittsvekten til nye biler har økt med ca. 450 kg fra de tidligste til de seneste registreringsårene som inngår i analysene.

Figur 1: Bilenes gjennomsnittsvekt for nye biler (registrert i samme år) og hele bilbestanden 2000-2016 (Fridstrøm & Østli, 2016).

Førernes alder og kjønn

For å kunne ta hensyn til ev. interaksjonseffekter mellom førernes alder og kjønn er førerne delt inn i åtte grupper etter kjønn og alder. Både kvinner og menn er delt inn i de følgende aldersgruppene: 18-24 år; 25-44 år; 45-65 år; 65+ år.

2.1.3 Eksponering: Årlige kjørelengder

Eksponeringsvariabelen i modellene er enten antall kjøretøykilometer eller antall PSU. Resultatene fra modellene med antall kjøretøykilometer som eksponeringsvariabel sier noe om den totale risikoen (ulykkes- og skaderisiko), mens resultatene fra modellene med PSU som eksponeringsvariabel sier noe om risikoen for at en bilfører blir D+HS, gitt at hen er innblandet i en PSU (jf. avsnitt 2.1.1).

I datafilene for *alle ulykker og for eneulykker* er totale årlige kjørelengder fordelt på (jf. avsnitt 2.1.2):

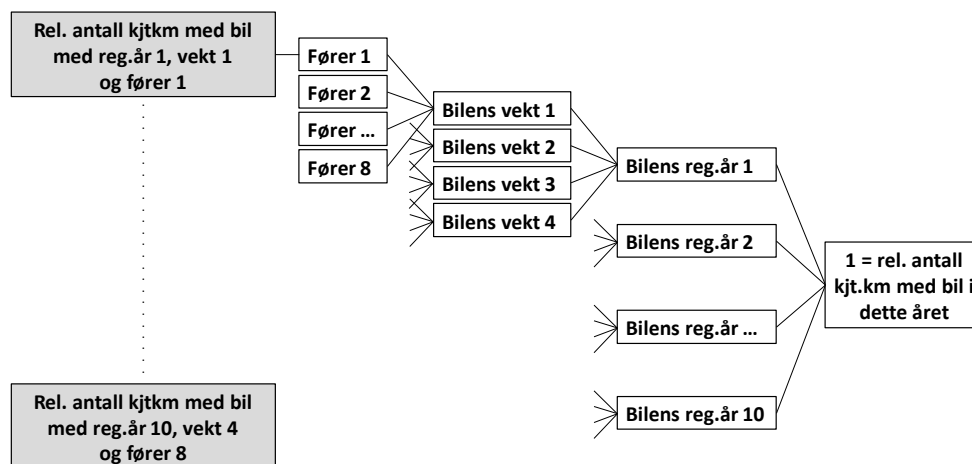
- Bilenes registreringsår og vekt (40 grupper: 10 for registreringsår og fire for vekt)
- Førernes alder og kjønn (åtte grupper).

For hver kombinasjon av bilenes vekt og alder samt førernes alder og kjønn er det relative antall kilometer som er kjørt i denne gruppen i dette året, beregnet som vist i figur 2.

«Boksene» i figuren for bilens registreringsår og vekt samt fører (alder og kjønn) representerer relative antall kjøretøykilometer. Det relative antall kjøretøykilometer i hver gruppe (eller rad i datafilen; grå «boks» på venstre side i figur 2) er beregnet som produkt av:

- Det relative antall kjøretøykilometer som er kjørt i dette året med biler fra dette registreringsåret i denne vektclassen. Summen av disse relative antallene er lik én i hvert år. Fordelingen av kjøretøykilometerne på ulike registreringsår varierer fra år til år, mens fordelingen på vektclasser er lik i alle år.
- Det relative antall kjøretøykilometer som er kjørt i dette året av bilførere av dette kjønn i denne aldersgruppen. Summen av disse relative antallene er lik én i hvert år. Fordelingen av kjøretøykilometerne på menn og kvinner i de ulike aldersgruppene varierer fra år til år.

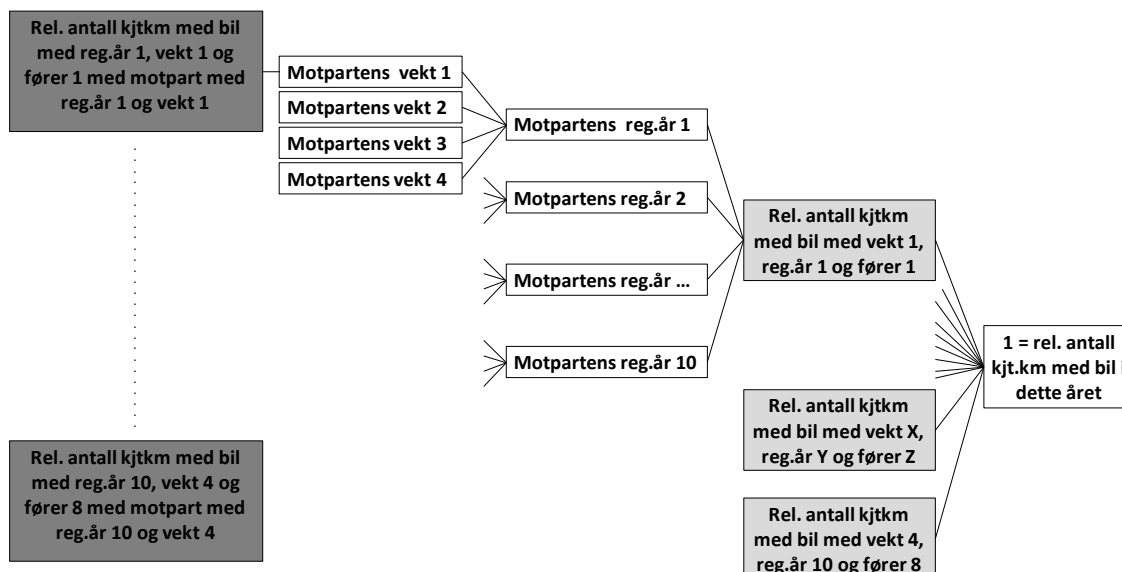
Den grå boksen til venstre i figur 2 finnes $10 \cdot 4 \cdot 8 = 320$ ganger for hvert år og summen av de relative antall kjøretøykilometer i disse 320 boksene er lik én i hvert år. Dette relative antallet er multiplisert med det totale antall kjøretøykilometer i det respektive året. Dermed blir også forskjeller i eksponeringen mellom årene tatt hensyn til. Datakildene for de enkelte variablene som inngår i beregningen av eksponeringen, er nærmere beskrevet i nedenfor.

Figur 2: Skjematisk illustrasjon av hvordan det totale antall kjøretøykilometer per år er fordelt på biler i ulike alders- og vektclasser samt førere med ulike alder og kjønn i datafilen for alle og enulykker.

I datafilene for ***bil-bil kollisjoner*** er totale årlige kjørelengder fordelt på samme måte som i alle og enulykker, og i tillegg på motpartens registreringsår og vekt. Dette er skjematisk illustrert i figur 3.

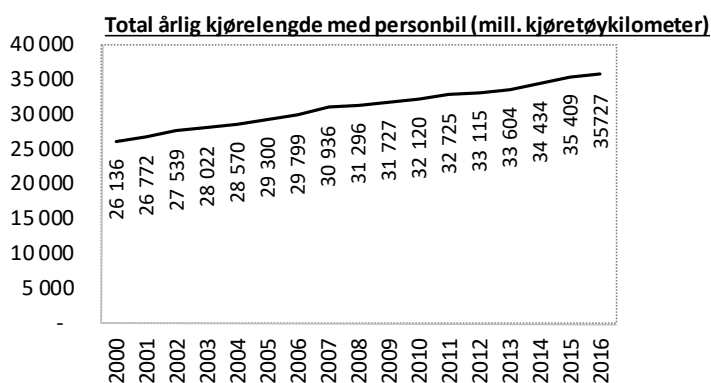
De lysegrå boksene på høyre siden i figur 3 korresponderer til den grå boksen til venstre i figur 2. De inneholder (for hvert år) de 320 relative antallene kjøretøykilometer for alle kombinasjonene av bilens registreringsår, bilens vekt og førerens alder og kjønn. De relative kjøretøykilometerne i hver av disse 320 boksene blir fordelt på 40 kombinasjoner av motpartens registreringsår og vekt, på samme måte som ved beregningen i figur 2. Den mørkegrå boksen til venstre i figur 3 finnes $10 \cdot 4 \cdot 8 \cdot 10 \cdot 4 = 12.800$ ganger for hvert år og summen av de relative antall kjøretøykilometer i disse 12.800 boksene er lik én.

Figur 3: Skjematiske illustrasjon av hvordan det totale antall kjøretøykilometer per år er fordelt på biler i ulike alders- og vektclasser samt førere med ulike alder og kjønn i datafilen for bil-bil kollisjoner (de lysegrå boksene inneholder den samme informasjonen som den lysegrå boksen i figur 2).

Totalt antall kjøretøykilometer per år med bil

Totalt årlige antallene kjøretøykilometer (med bil) er hentet fra Farstad (2016). Figur 4 viser hvordan antall kjøretøykilometer har utviklet seg over tid i 2000-2016. Transportarbeidet representerer alle norskregistrerte personbiler. Resultatene er basert på informasjon fra periodisk kjøretøykontroll og er korrigert for utenlandsreiser. Transportarbeidet for 2016 er beregnet som en lineær trendframskriving av transportarbeidet i 2000-2015.

Figur 4: Totalt antall kjøretøykilometer som er kjørt med personbil i Norge i 2000-2015 (Farstad, 2016).

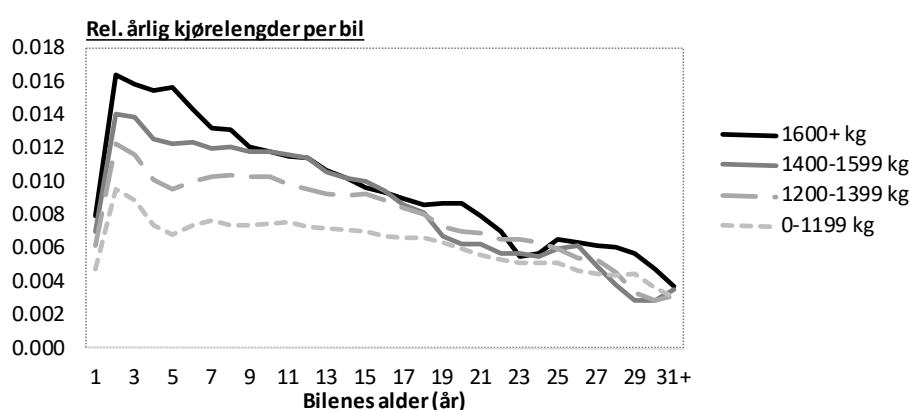
Det totale årlige transportarbeidet med bil har økt med 37% fra 2000 til 2016. Det totale antall registrerte personbiler har i den samme perioden økt med 47% (fra 1,85 mill. biler i 2000 til 2,64 mill. biler i 2016; basert på informasjon fra Opplysningsrådet for vegtrafikken, OfV).

Årlige kjøre lengder etter bilenes registreringsår og vekt

Både bilbestand og årlige kjøre lengder varierer med bilenes registreringsår og vekt. Siden effektene av registreringsår og vekt ikke er uavhengig av hverandre, er eksponeringen fordelt på alle mulige kombinasjonene av disse to variablene.

Relative årlige kjørelengder i alle vekt- og aldersgruppene er for hvert år beregnet med hjelp av data fra BIG-modellen (Fridstrøm & Østli, 2016). For hvert år foreligger nøyaktig informasjon om antall registrerte biler i alle alders- og vektclassene (31 alders- og ni vektclasser som her er slått sammen til 10 registreringsår- og fire vektclasser, se avsnitt 2.1.2). I tillegg foreligger informasjon om relative årlige kjørelengder per bil, fordelt på alders- og vektclassene. For hvert år er de relative totale kjørelengdene (for alle biler i bilparken) beregnet ut fra antallene registrerte biler i alle registreringsår- og vektclassene samt de relative årlige kjørelengdene per bil.

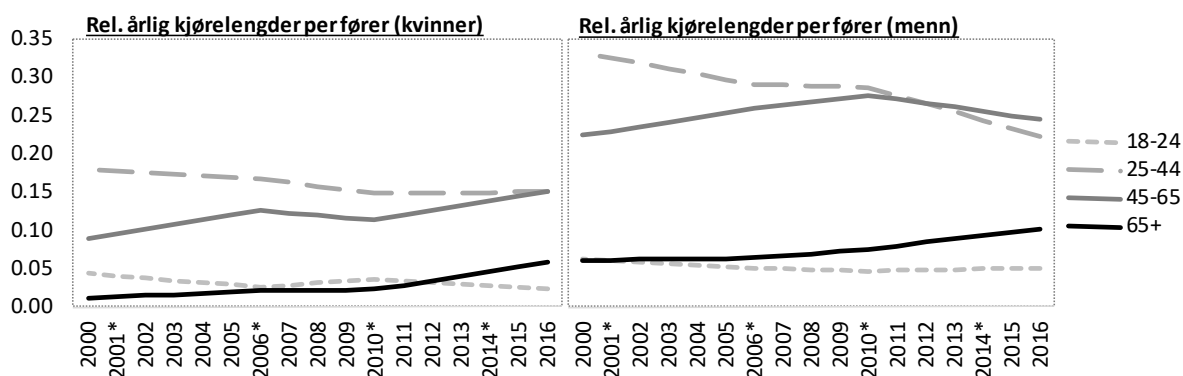
Figur 5 viser de relative årlige kjørelengdene per bil i de fire vektclassene for biler i ulike aldre. Summen av alle relative kjørelengdene er lik én. Figuren viser at tyngre biler i gjennomsnitt kjører mer enn lettere biler, især i de første årene. Over tid går kjørelengden mer ned for tyngre enn for lettere biler og de eldste bilene kjører omtrent like mye uansett vekt.

Figur 5: Fordeling av bilenes årlige kjørelengde på vektclasser og alder (summen av alle andelene er 100%) (Fridstrøm & Østli, 2016).

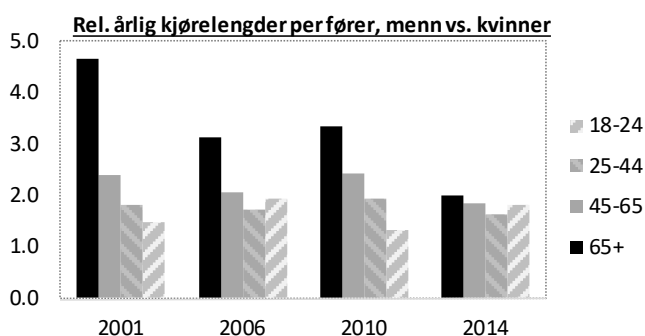
Årlige kjørelengder etter førernes alder og kjønn

Figur 6 viser relative årlige kjørelengder for kvinner og menn i fire aldersgrupper i 2000-2016, basert på Bjørnskau (2015). De relative kjørelengdene for kvinner og menn i alle aldersgruppene summerer seg til én for hvert år.

Figur 6: Relative årlige kjørelengder perfører for kvinner (venstre) og menn (høyre); summen av de relative kjørelengdene for kvinner OG menn i hvert år er lik én; for år som er merket med * foreligger data (Bjørnskau, 2015), øvrige år er beregnet som lineær interpolasjon.

Figur 6 viser at menn i alle aldersgruppene kjører mer enn kvinner i de samme aldersgruppene. Figur 7 viser relative årlige kjørelengder for menn i forhold til kvinner (én hvis menn kjører like mye som kvinner). Forskjellen mellom menn og kvinner øker med økende alder, men har gått betydelig ned over tid.

Figur 7: Relativ årlig kjørelengde for menn i forhold til kvinner (1 = samme årlige kjørelengde for kvinner og menn) (Bjørnskau, 2015).

Interaksjonseffekter mellom bil- og føreregenskaper

Man kan ikke uten videre forutsette at effekten av bilens alder/vekt og førernes alder/kjønn på årlig kjørelengde er uavhengige av hverandre. En interaksjonseffekt mellom bil og fører er det imidlertid ikke mulig å ta hensyn til i eksponeringsdatafilen da det ikke foreligger noe grunnlag for å beregne fordelingen av alle kjøretøykilometer på grupper av kombinerte bil- og føreregenskaper. Hvis man antar at menn i gjennomsnitt kjører tyngre biler enn kvinner, vil eksponeringen være:

- Underestimert for menn og overestimert for kvinner i de tyngre vektklassene
- Overestimert for menn og underestimert for kvinner i de lettere vektklassene.

Følgelig vil risikoen være:

- Overestimert for menn og overestimert for kvinner i de tyngre vektklassene
- Underestimert for menn og underestimert for kvinner i de lettere vektklassene.

Motpart i kollisjoner

I datafilen for bil-bil kollisjoner som også inneholder informasjon om motpartens alder og vekt, er det implisitt forutsatt at sjansen for å bli innblandet i en kollisjon med en motpart av en viss alder og vekt, er proporsjonal med beregnede eksponeringen for biler i denne alders- og vektklassen. Denne forutsetningen er trolig ikke helt riktig. F.eks. kjører lette biler en større andel av sin totale reiselengde i byer enn tyngre biler. Lette biler har dermed større sjanse for å treffe på andre lette biler enn på tunge biler, mens tunge biler har større sjanse for å treffe på andre tunge biler enn på lette biler.

2.2 Datafiler

Det er laget fire datafiler, én for hver ulykkestype.

Alle ulykker og eneulykker: Enheten i datafilene for alle ulykker og eneulykker er kombinasjoner av bilenes alder og vekt, samt førernes alder og kjønn. For hvert år som inngår i analysene, inneholder filen én rad for hver mulig kombinasjon av (figur 2 i avsnitt 2.1.3):

- 40 kombinasjoner av bilenes registreringsår (10 grupper) og vekt (fire vektklasser)

- 8 kombinasjoner av førernes alder og kjønn (fire aldersgrupper og to kjønn).

Det er til sammen $40 \cdot 8 = 320$ kombinasjoner (dvs. rader i datafilen) per år. For hver av disse kombinasjonene er det beregnet:

- Eksponeringen, dvs. totalt antall kjøretøykilometer som er kjørt av bilene og førerne i den aktuelle gruppen (som beskrevet i avsnitt 2.1.3)
- Antall D+HS førere og PSU i den aktuelle gruppen, enten i alle ulykker eller i eneulykker (avsnitt 2.1.1)

Filen er bygd opp på samme måte som datafilen som er brukt i studiene til Broughton (2008, 2012), med den forskjellen at Broughton har brukt antall registrerte biler som eksponeringsvariabel.

Bil-bil kollisjoner: Filen er bygd opp på samme måte som filen for alle og eneulykker, men inneholder kun data fra kollisjoner mellom to personbiler (og ingen andre trafikanter). For hvert år som inngår i analysene, inneholder filen én rad for hver mulig kombinasjon av (figur 3 i avsnitt 2.1.3):

- 40 kombinasjoner av bilenes registreringsår (10 grupper) og vekt (fire vektklasser)
- 8 kombinasjoner av førernes alder og kjønn (fire aldersgrupper og to kjønn)
- 40 kombinasjoner av motpartens registreringsår (10 grupper) og vekt (fire vektklasser).

Det er til sammen $40 \cdot 8 \cdot 40 = 12.800$ kombinasjoner (dvs. rader i datafilen) per år. Motpartens (førerens) alder og kjønn inngår ikke i datafilen. For hver av kombinasjonene er det, på samme måte som i filen for alle og eneulykker, beregnet:

- Eksponeringen, dvs. totalt antall kjøretøykilometer som er kjørt av bilene og førerne i den aktuelle gruppen; eksponeringen er beregnet som beskrevet for alle ulykker og eneulykker, men andelen av kjøretøykilometerne er i tillegg multiplisert med andelen for den respektive motparten.
- Antall D+HS førere og antall biler i PSU i den aktuelle gruppen (avsnitt 2.1.1).

Ulykker med fotgjengere og syklister: Datafilen for ulykker med fotgjengere og syklister er bygd opp på samme måte som datafilene for alle ulykker og for eneulykker, med den forskjellen at den inneholder antall D+HS fotgjengere og syklister og antall PSU mellom en fotgjenger/syklist og en personbiler som avhengig variabel.

3 Resultater

3.1 Modellene

En oversikt over alle modellene som er beregnet, er vist i tabell 4. Den venstre kolonnen viser modellnummeret. Under dette nummeret finnes detaljerte resultater for alle modellene i vedlegg B. Alle modellene er beregnet som Poisson regresjonsmodeller med den naturlige logaritmen av eksponeringsvariabelen (kjøretøykilometer eller PSU) som prediktor og koeffisienten for denne satt lik én (jf. avsnitt 2.1).

I kolonnen under «*Reg.år*vekt*» er det oppgitt om interaksjonseffekten mellom bilens registreringsår og vekt er inkludert i modellen eller ikke:

- Når interaksjonseffekten er inkludert, er hver kombinasjonen av registreringsår og vekt representert i modellen som en dummyvariabel ($10 \cdot 4 = 40$ dummyvariabler).
- Når interaksjonseffekten ikke er inkludert, er de 10 gruppene for registreringsår og de fire gruppene for vekt inkludert i modellen som dummyvariabler ($10 + 4 = 14$ variabler).

I modellene for bil-bil kollisjoner inngår i tillegg motpartens registreringsår og vekt (uten interaksjonseffekt for motpartens registreringsår og vekt, dvs. $10 + 4 = 14$ variabler for motpartens vekt og registreringsår). I én modell for hver avhengig variabel (modell 15, 18 og 21) inngår i tillegg interaksjonseffekten mellom bilens og motpartens vekt, dvs. at det for hver kombinasjon av bilens og motpartens vekt er én dummyvariabel som inngår i modellen (dvs. 10 variabler for den egne bilens registreringsår, 10 variabler for motpartens registreringsår og $4 \cdot 4 = 16$ variabler for egen og motpartens vekt).

I alle modellene inngår i tillegg førernes alder og kjønn ($4 \cdot 2 = 8$ dummyvariabler), men resultatene for disse er ikke oppsummert i tabellen (jf. avsnitt 3.7).

I kolonnen under *N* er det oppgitt hvor mange rader datafilen inneholder. Dette er alle kombinasjonene av ulykkesår, bilens og ev. motpartens registreringsår og vekt, samt førerens alder og kjønn, som har en eksponering (antall kjøretøykilometer eller antall PSU) som er større enn null.

Pseudo-R² oppgir hvor godt modellen forklarer dataene. Verdien kan være mellom null og én og høyere verdier indikerer «bedre» modeller.

De fem høyre kolonnene i tabellen viser en oversikt over de viktigste resultatene.

Tabell 4: Oversikt over alle modellene som er beregnet.

Avh. var.	Ekspone- ring	Reg.år *vekt	Pseudo N	Reg.år: Nyere R ²	Vekt: Tyngre biler ...	Reg.år: Eldre <i>motpart</i> ...	Vekt: Tyngre <i>motpart</i> ...	Interaksjonseffekter		
Alle ulykker										
1	D+HS	kjtkm	Ja	3680	0,4202	Færre D+HS	Færre D+HS	-	-	Større effekt av reg.år i lettere biler (de to letteste vs. de to tyngste)
2	D+HS	kjtkm	-	3680	0,4073	Færre D+HS	Færre D+HS	-	-	-
3	PSU	kjtkm	Ja	3680	0,6286	Færre PSU	-	-	-	Større effekt av reg.år i lettere biler (de tre letteste vs. den tyngste)
4	PSU	kjtkm	-	3680	0,5907	Færre PSU	-	-	-	-
5	D+HS	PSU	Ja	3443	0,1042	Færre D+HS/PSU	Færre D+HS/PSU	-	-	Omtrent samme effekt av reg.år i alle vektklassene.
6	D+HS	PSU	-	3443	0,1007	Færre D+HS/PSU	Færre D+HS/PSU	-	-	-
Ulykker uten motpart										
7	D+HS	kjtkm	Ja	3680	0,4046	Færre D+HS	Færre D+HS	-	-	Større effekt av reg.år i lettere biler (de to letteste vs. de to tyngste)
8	D+HS	kjtkm	-	3680	0,3923	Færre D+HS	Færre D+HS	-	-	-
9	PSU	kjtkm	Ja	3680	0,6507	Færre PSU	Færre PSU	-	-	Omtrent samme effekt av reg.år i alle vektklassene
10	PSU	kjtkm	-	3680	0,6309	Færre PSU	Færre PSU	-	-	-
11	D+HS	PSU	Ja	3443	0,0441	-	-	-	-	Omtrent samme effekt av reg.år i alle vektklassene.
12	D+HS	PSU	-	3443	0,0372	Færre D+HS/PSU	-	-	-	-
Bil-bil kollisjoner										
13	D+HS	kjtkm	Ja ¹	104 320	0,1385	Færre D+HS	Færre D+HS	Flere D+HS	Flere D+HS	Større effekt av reg.år i lettere biler (de to letteste vs. de to tyngste)
14	D+HS	kjtkm	-. ¹	104 320	0,1337	Færre D+HS	Færre D+HS	Flere D+HS	Flere D+HS	-
15	D+HS	kjtkm	-. ²	104 320	0,1341	Færre D+HS	Færre D+HS	Flere D+HS	Flere D+HS	Større effekt av <i>motpartens</i> vekt i lettere biler
16	PSU	kjtkm	Ja ¹	104 320	0,2160	Færre PSU	-	Flere PSU	Færre PSU	Større effekt av reg.år i lettere biler (de tre letteste vs. den tyngste)
17	PSU	kjtkm	-. ¹	104 320	0,2071	Færre PSU	-	Flere PSU	Færre PSU	-
18	PSU	kjtkm	-. ²	104 320	0,2077	Færre PSU	-	Flere PSU	Færre PSU	Omtrent samme effekt av <i>motpartens</i> vekt, uavh. av egen bils vekt
19	D+HS	PSU	Ja ¹	20 615	0,0489	Færre D+HS/PSU	Færre D+HS/PSU	-	Flere D+HS/PSU	Omtrent samme effekt av reg.år i alle vektklassene.
20	D+HS	PSU	-. ¹	20 615	0,0466	Færre D+HS/PSU	Færre D+HS/PSU	-	Flere D+HS/PSU	-
21	D+HS	PSU	-. ²	20 615	0,0472	Færre D+HS/PSU	Færre D+HS/PSU	-	Flere D+HS/PSU	Større effekt av <i>motpartens</i> vekt i lettere biler
Ulykker med fotgjengere/syklister										
22	D+HS ³	kjtkm	Ja	3680	0,1486	Færre D+HS	-	-	-	Større effekt av reg.år i lettere biler (de to letteste vs. de to tyngste)
23	D+HS ³	kjtkm	-	3680	0,1365	Færre D+HS	Flere D+HS	-	-	-
24	PSU ³	kjtkm	Ja	3680	0,2672	Færre PSU	-	-	-	Større effekt av reg.år i lettere biler (noe inkonsistent for de seneste år)
25	PSU ³	kjtkm	-	3680	0,2397	Færre PSU	Flere PSU	-	-	-
26	D+HS ³	PSU	Ja	3443	0,0330	-	Flere D+HS/PSU	-	-	Omtrent samme effekt av reg.år i alle vektklassene.
27	D+HS ³	PSU	-	3443	0,0300	Færre D+HS/PSU	Flere D+HS/PSU	-	-	-

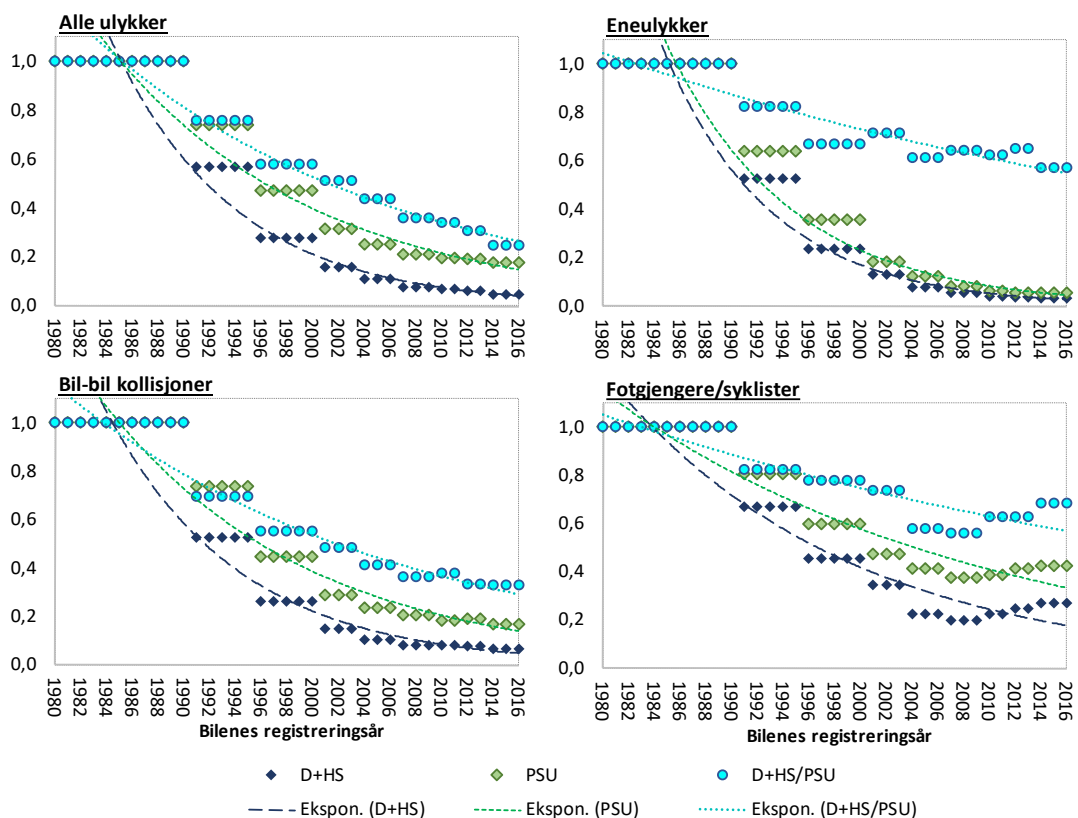
¹ Motpartens reg.år og vekt i tillegg (uten interaksjon).² Motpartens reg.år og vekt i tillegg, med interaksjon bilens vekt * motpartens vekt.³ D+HS og PSU er fotgjengere og syklister.

3.2 Bilenes registreringsår

Biler fra senere registreringsår har færre ulykker (PSU og D+HS) og lavere skadegrad i ulykker, både når man ser på bilførerne og på skader bilene påfører fotgjengere og syklister. Effektene på ulykkesinnblandingen er omtrent like store i ulike typer ulykker, men effekten på skadegraden er mindre i eneulykker enn i andre ulykker. Nedgangen av antall PSU og D+HS i alle ulykker er på over 80% når man sammenligner biler fra 2014-2016 med biler fra 1980-1990. Per år er nedgangen på 9,9% for D+HS, på 5,6% for PSU og på 4,6% for skadegraden. For ulykker med fotgjengere og syklister er nedgangen på 60-70% i hele perioden og på henholdsvis 4,3%, 2,8% og 1,3% for D+HS, PSU og skadegraden.

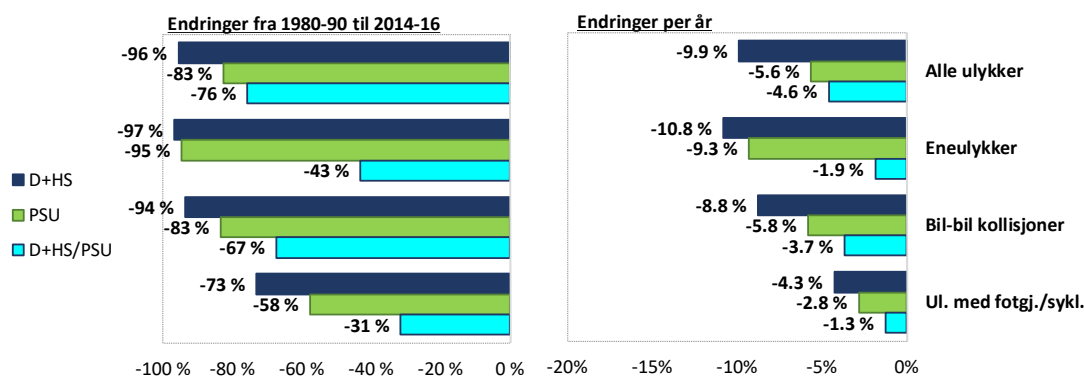
Figur 8 viser effektene av bilenes registreringsår som er estimert for de ulike ulykkestypene. Resultatene er basert på modellene uten interaksjonseffekter (alle ulykker: modell 2, 4 og 6; eneulykker: modell 8, 10 og 12; bil-bil kollisjoner: modell 14, 17 og 20; ulykker med fotgjengere og syklister: modell 23, 25 og 27). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B. Basert på resultatene av modellberegningene (oddsforholdene) er det for hver ulykkestype og hver skadegrad beregnet relative effekter med registreringsår 1980-1990 som referansekategori. Tallgrunnlaget for figur 8 finnes i vedlegg C.

Trendlinjene i figuren er eksponentielle funksjoner som er automatisk beregnet i Microsoft Excel. Linjene er kun ment for å visualisere sammenhengene og kan ikke tolkes som matematisk korrekte funksjoner (bl.a. tar linjene ikke hensyn til verken statistisk signifikans eller antall ulykker som inngår i de enkelte datapunktene).

Figur 8: Effektene av bilenes registreringsår for de ulike ulykkestypene (relative antall D+HS, PSU og D+HS/PSU for biler fra 1980-1990 er satt lik én).

Figur 9 viser en oversikt over de prosentvise endringene fra registreringsår 1980-1990 til registreringsår 2014-2016 og gjennomsnittlige prosentvise endringer per år i den samme perioden.

Figur 9: Estimerte prosentvise endringer fra registreringsår 1980-1990 til registreringsår 2014-2016 (t.v.) og gjennomsnittlige prosentvise endringer per år i den samme perioden (t.h.); resultater fra modellberegninger med statistisk kontroll for bilenes vekt, førerens alder og kjønn, ulykkesår, samt motpartens registreringsår og vekt i bil-bil kollisjoner.

Som figur 8 og figur 9 viser, medfører senere registreringsår i alle modellene færre D+HS, færre PSU og færre D+HS/PSU, dvs. at biler fra senere registreringsår har færre ulykker og at ulykker er mindre alvorlige.

De fleste effektene av registreringsår er statistisk signifikante, men det er noen forskjeller mellom skadegradene og ulykkestypene.

Skadegrad: Effektene er gjennomgående større for mer alvorlige ulykker (D+HS) enn for mindre alvorlige ulykker (PSU).

Uten kontroll for andre variabler er effektene av bilenes registreringsår omtrent like store som effektene som er vist i figur 8 og figur 9: Nedgangen fra registreringsår 1980-1990 til 2014-2016 har vært på 94% for D+HS, på 83% for PSU og på 63% for D+HS/PSU (jf. tabell i vedlegg C). Hvilken betydning dette kan ha for tolkningen av resultatene i figur 8 og figur 9, er diskutert i avsnitt 5.1.

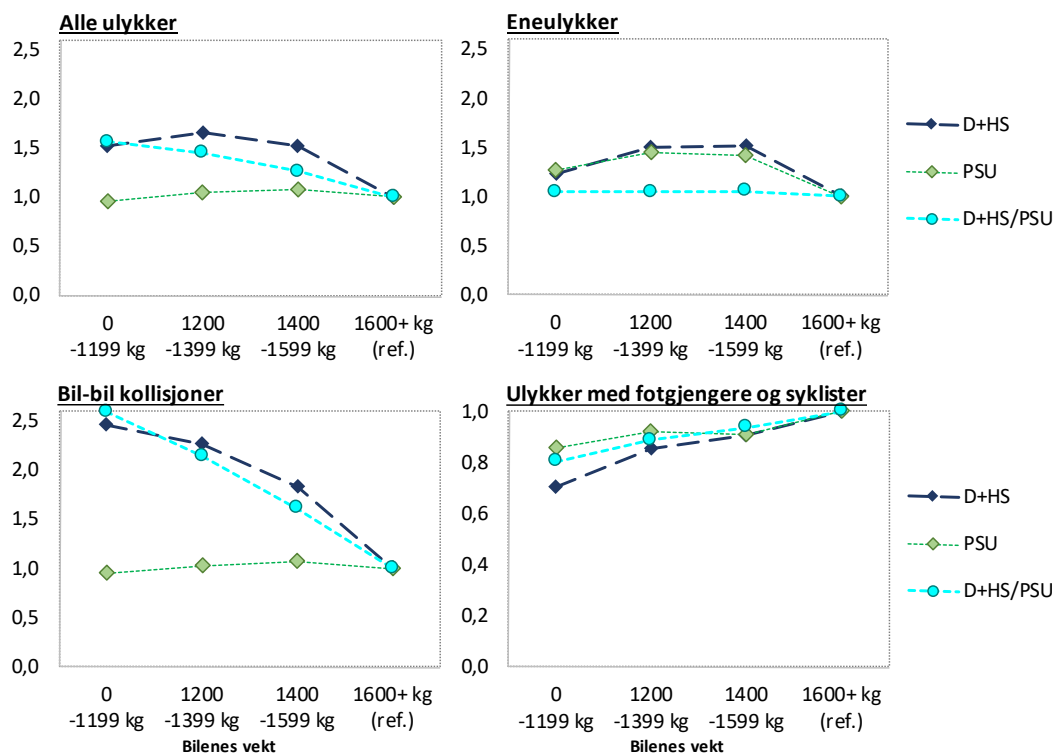
Ulykkestyper: Når man ser på effektene på bilførere (alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner), viser resultatene omtrent like store effekter på ulykkesinnblanding (D+HS og PSU) i alle ulykkestypene. Skadegraden (D+HS/PSU) er redusert mest i bil-bil kollisjoner. Effekten på skadegraden i eneulykker er mindre og ikke statistisk signifikant (modell 11).

Resultatene som gjelder ulykker med **fotgjengere og syklister** viser at biler fra tidligere registreringsår oftere er innblandet i ulykker med fotgjengere/syklister, men effektene er mindre enn for bilførere og det er færre effekter som er statistisk signifikante. Det er også en tendens til at biler fra tidligere registreringsår påfører fotgjengerne og syklister mer alvorlige skader, men her er kun forskjellen mellom de tidligste og seneste registreringsårene statistisk signifikant. I årene etter 2008 har skadegraden økt, men uten at forskjellene er statistisk signifikante.

3.3 Bilenes vekt

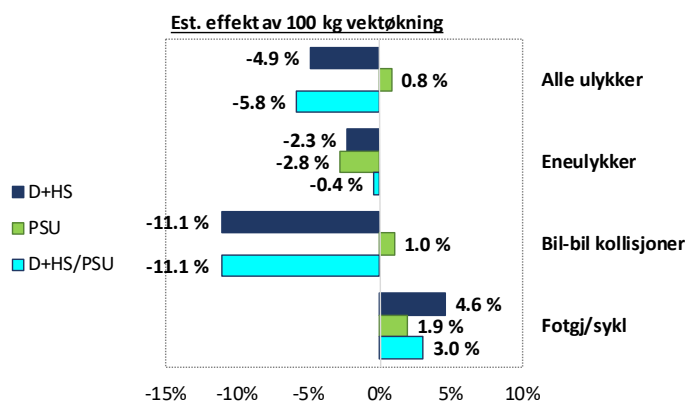
Alle ulykkene sett under ett, viser resultatene at en vektøkning på 100 kg i gjennomsnitt medfører en reduksjon av antall D+HS på 4,9% og en reduksjon av skadegraden på 5,8%. Effekten på D+HS er betydelig større i bil-bil kollisjoner (-11,1% D+HS ved en vektøkning på 100 kg) enn i eneulykker (-2,3% D+HS og ingen sammenheng med skadegraden). Antall PSU har ikke vist seg å ha sammenheng med bilenes vekt. I ulykker med fotgjengere og syklister medfører høyere vekt flere alvorlige skader blant fotgjengerne/syklister. Antall D+HS fotgjengere øker i gjennomsnitt med 4,6% per 100 kg vektøkning.

Figur 10 viser effektene av bilenes vekt i de ulike ulykkestypene. Resultatene er basert på modellene uten interaksjonseffekter (alle ulykker: modell 2, 4 og 6; eneulykker: modell 8, 10 og 12; bil-bil kollisjoner: modell 14, 17 og 20; ulykker med fotgjengere og syklister: modell 23, 25 og 27). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B. Basert på resultatene av modellberegningene (oddsforholdene) er det for hver ulykkestype og hver skadegrad beregnet relative effekter med den tyngste vektclassen som referansekategori. Tallgrunnlaget for diagrammene i figuren finnes i vedlegg C.

Figur 10: Effektene av bilenes vekt (relative antall D+HS, PSU og D+HS/PSU for biler på 1600 kg og over er satt lik én).

Figur 11 viser en oversikt over de gjennomsnittlige effektene av å øke vekten på den egne bilen med 100 kg. Disse er basert på eksponentielle trendfunksjoner som er beregnet for resultatene i figur 10.

Figur 11: Gjennomsnittlige prosentvise endringer av antall D+HS, PSU og D+HS/PSU (i den egne bilen; fotgjengere/ syklister i kollisjoner med fotgjengere/ syklister) når vekten av den egne bilen øker med 100 kg.

Resultatene i figur 10 og figur 11 viser at effekten av bilenes vekt er forskjellig mellom ulike ulykkestyper og skadegrader.

Alle ulykker: Resultatene viser at tyngre biler totalt sett har færre alvorlige ulykker og lavere skadegrad enn lettere biler, men ikke færre PSU. De letteste bilene har omtrent 1,5 ganger så mange D+HS og D+HS/PSU som de tyngste biler. Alle effektene på D+HS og D+HS/PSU er statistisk signifikante. Effektene på PSU er også statistisk signifikante, men i motsatt retning. De letteste bilene har omtrent 5% færre PSU enn de tyngste bilene.

Eneulykker: Resultatene viser en tendens til at tyngre biler har færre eneulykker enn lettere biler, men uten at sammenhengen er monoton. Skadegraden i eneulykker har ikke sammenheng med bilenes vekt.

Bil-bil kollisjoner: Resultatene viser at kollisjoner med andre biler er mindre alvorlige for førere av tyngre biler enn for førere av lettere biler (D+HS og D+HS/PSU). De letteste bilene har omtrent 2,5 ganger så mange D+HS og D+HS/PSU som tyngre biler. Alle effektene for D+HS og D+HS/PSU er statistisk signifikante.

Resultatene viser videre at tyngre biler omtrent like ofte er innblandet i kollisjoner (PSU) med andre biler som lettere biler. Det finnes noen signifikante effekter av bilenes vekt på PSU, men disse er forholdsvis små og i forskjellige retninger.

Alle effektene på bilførerne (alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner) er noe mindre i modellene enn når man ikke statistisk kontrollerer for andre variabler (jf. tabell i vedlegg C). Dette viser at sammenhengene mellom bilenes vekt og ulykker/skader delvis, men ikke helt, kan forklares med andre forskjeller mellom biler i ulike vektklasser. Også med kontroll for andre variabler ble det funnet store effekter av bilenes vekt, især på skadegraden i bil-bil kollisjoner.

Ulykker med fotgjengere og syklist: I ulykker med fotgjengere og syklist medfører lavere vekt færre D+HS og færre D+HS/PSU fotgjengere og syklist. Lettere biler har også færre PSU med fotgjengere og syklist. I ulykker med de letteste bilene er det, sammenlignet med ulykker med de tyngste bilene, omtrent

- 30% færre D+HS
- 20% færre D+HS/PSU
- 15% færre PSU med fotgjengere og syklist.

Dette betyr omvendt at det i ulykker med de tyngste bilene er omtrent 44% flere D+HS, 25% flere D+HS/PSU og 18% flere PSU med fotgjengere og syklist enn i ulykker med de letteste bilene.

Resultatene viser at lettere biler er «mindre farlige» for fotgjengere og syklist. Når en fotgjenger eller syklist blir påkjørt av en bil, er skadegraden lavere når bilen er lettere. Resultatet for PSU tyder på at fotgjengere og syklist også i mindre grad blir påkjørt av lettere biler. Dette til tross for at det trolig (relativt sett) er flere lettere enn tyngre biler i områder med mange fotgjengere og syklist. En mulig forklaring for at lettere biler har færre ulykker med fotgjengere og syklist er at det er forskjeller mellom førerne av lettere og tyngre biler som ikke er statistisk kontrollert for og at det kan være vanskeligere for førere av tyngre (og større) biler å oppdage fotgjengere og syklist.

Uten kontroll for andre variabler har lettere biler flere PSU med fotgjengere/syklist enn tyngre biler (tabell i vedlegg C).

Resultatene sier ingenting om effekten av bilenes vekt på risikoen for *bilfører* i kollisjoner med fotgjengere eller syklist (slike kollisjoner er som regel langt mer alvorlige for fotgjengeren/syklisten enn for bilføreren).

3.4 Interaksjonseffekt mellom registreringsår og vekt

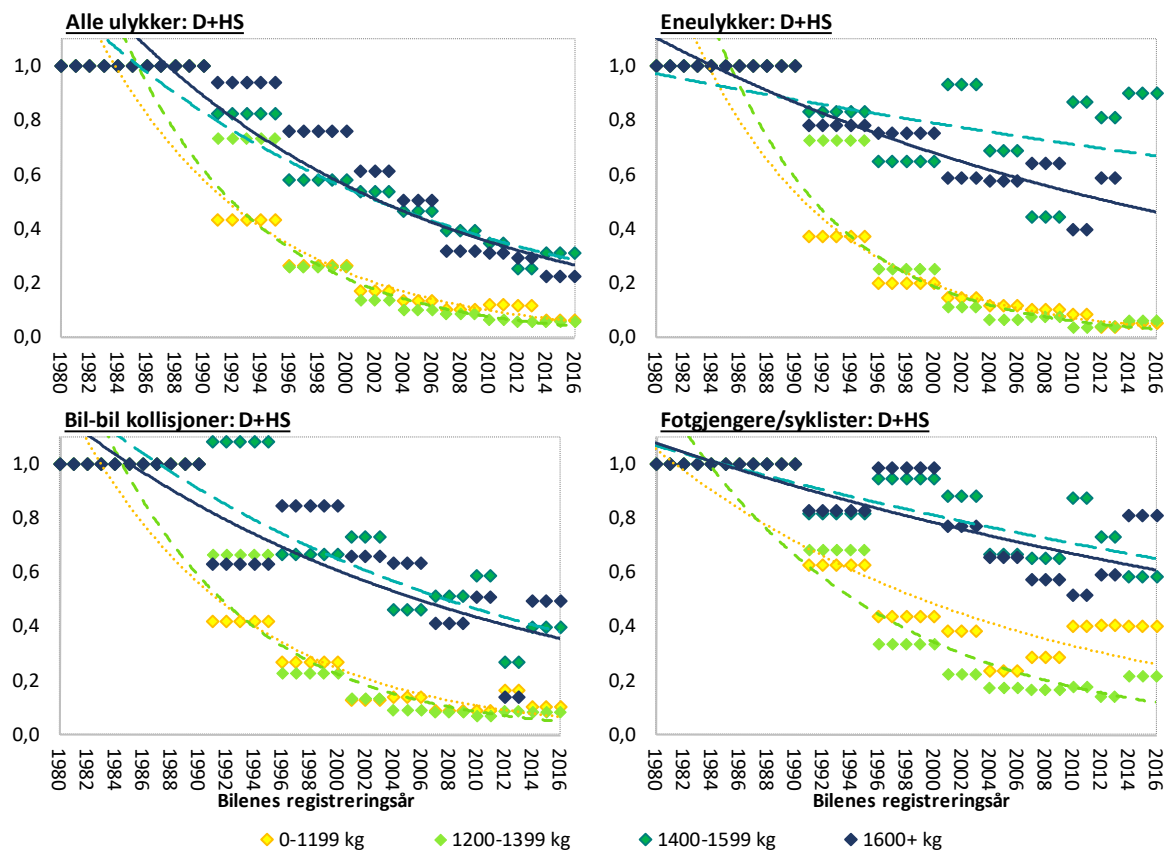
Effekten av bilenes registreringsår, dvs. forbedringen av bilenes sikkerhet over tid, har vært større i lettere biler enn i tyngre biler. Dette gjelder kun ulykkesinnblandingen (D+HS og PSU). Nedgangen av skadegraden er omtrent like stor i de fire vektklassene. Også nedgangen av antall ulykker med fotgjengere og syklistene for biler fra senere registreringsår har vært større blant lettere enn blant tyngre biler og også for disse ulykkene er nedgangen av skadegraden over tid ikke systematisk forskjellig mellom biler i ulike vektklasser.

Oversikten over alle modellene i tabell 4 viser at modellene med interaksjonseffekt mellom bilenes registreringsår og vekt er noe bedre (har høyere verdier for R^2) enn modellene uten interaksjonseffekt. Dette tyder på at effektene av bilenes registreringsår er forskjellige mellom biler i ulike vektklasser. Forskjellene i R^2 er imidlertid ikke store, noe som tyder på at forskjellene i registreringsår-effektene heller ikke er store mellom vektklassene.

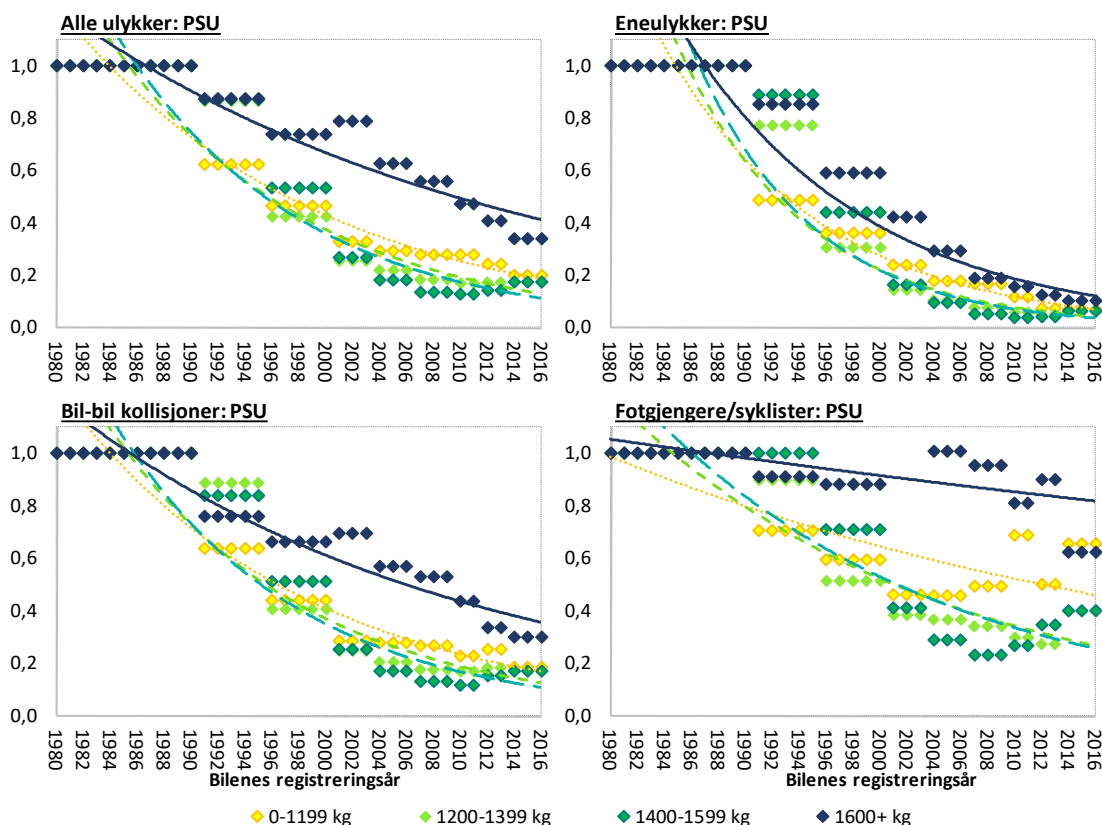
Figur 12, figur 13 og figur 14 viser effektene av bilenes registreringsår for biler i de fire vektklassene i alle ulykkestypene. Resultatene er basert på modellene med interaksjonseffekter (alle ulykker: modell 1, 3 og 5; eneulykker: modell 7, 9 og 11; bil-bil kollisjoner: modell 13, 16 og 19; ulykker med fotgjengere og syklistene: modell 22, 24 og 26). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B.

Basert på resultatene av modellberegningene (oddsforholdene) er det for hver ulykkestype, hver skadegrad og hver vektklasse beregnet relative effekter med registreringsår 1980-1990 som referansekategori. I modellene er det bilene fra registreringsår 2014-2016 i den tyngste vektklassen som er referansekategori for alle biler, også biler i de lettere vektklassene. I figuren er referansekategori biler fra 1980-1990 i hver vektklasse fordi det i dette avsnittet kun er forskjellene i effekten av registreringsår mellom vektklassene som er av interesse og ikke effekten av vekten i seg selv. Effektene av vekt er beskrevet i avsnitt 3.3. Tallgrunnlaget for diagrammene i figurene finnes i vedlegg C.

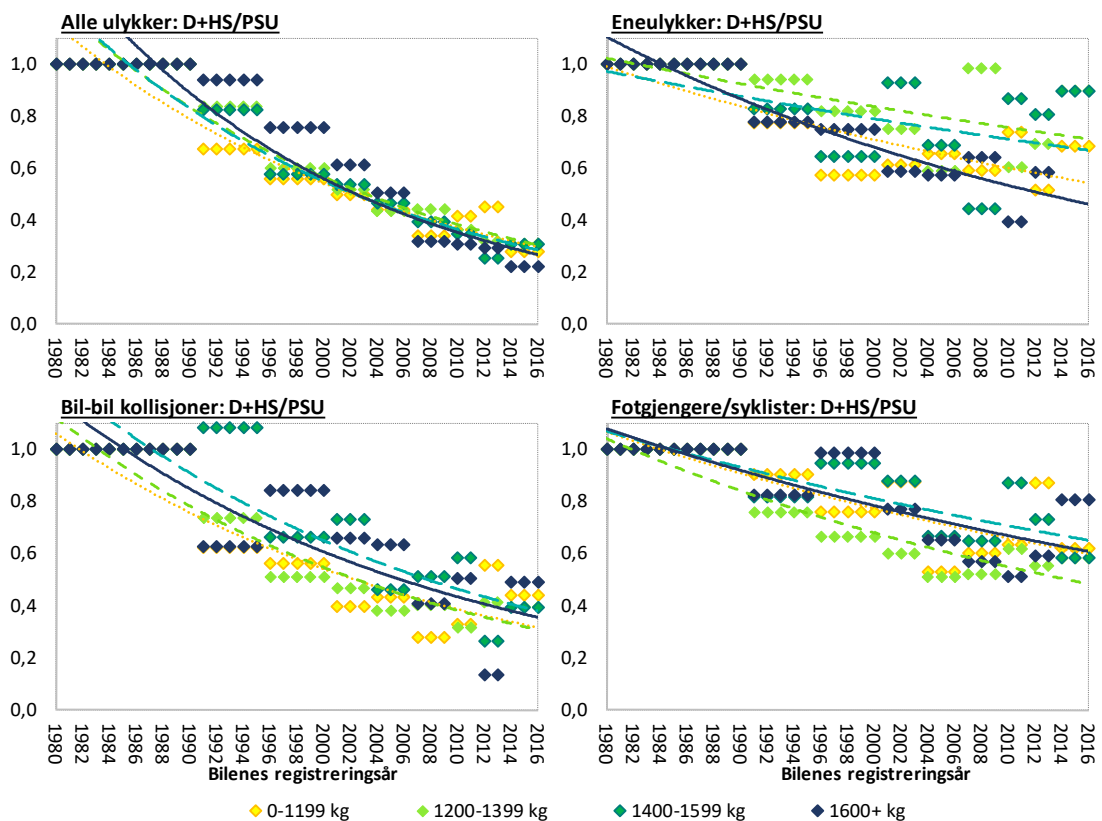
Trendlinjene i figuren er eksponentielle funksjoner som er automatisk beregnet i Microsoft Excel. Linjene er kun ment for å visualisere sammenhengene og kan ikke tolkes som matematisk korrekte funksjoner (bl.a. tar linjene ikke hensyn til verken statistisk signifikans eller antall ulykker som inngår i de enkelte datapunktene).

Figur 12: Effektene av bilenes registreringsår på **D+HS** for biler i ulike vektclasser (relative antall D+HS i 1980-1990 er satt lik én).

Figur 13: Effektene av bilenes registreringsår på *PSU* for biler i ulike vektclasser (relative antall *PSU* i 1980-1990 er satt lik én).

Figur 14: Effektene av bilenes registreringsår på *D+HS/PSU* for biler i ulike vektclasser (relative antall *D+HS/PSU* i 1980-1990 er satt lik én).

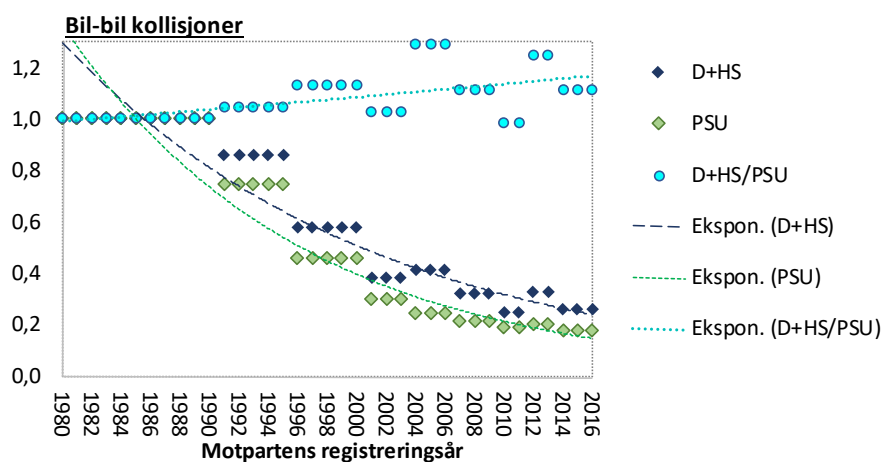
Figur 12, figur 13 og figur 14 viser at effekten av registreringsår på D+HS og PSU i de fleste ulykkene er større i lettere biler enn i tyngre biler.

- Effekten av registreringsår på **D+HS** er større i de to letteste vektclassene enn i de to tyngste, og det er kun små forskjeller mellom de to letteste klassene og mellom de to tyngste klassene.
- Effekten av registreringsår på **PSU** er i alle ulykkene og i bil-bil kollisjoner større i de tre letteste vektclassene enn i den tyngste, med kun små forskjeller de tre letteste vektclassene imellom. I eneulykker er det nesten ingen forskjeller mellom vektclassene og i ulykker med fotgjengere og syklistene er forskjellene noe inkonsistente.
- Effektene på **D+HS/PSU** er omtrent like store i alle vektclassene.

3.5 Motpartens registreringsår og vekt i bil-bil kollisjoner

Biler fra senere registreringsår er sjeldnere motpart i bil-bil kollisjoner enn motparter fra tidligere registreringsår. Dette gjelder uavhengig av skadegraden i ulykkene (D+HS eller PSU). Skadegraden har ikke sammenheng med motpartens registreringsår. Motpartens vekt påvirker både risikoen for alvorlige ulykker og skadegraden i ulykkene. Når motpartens vekt øker med 100 kg, øker antall D+HS med ca. 7% og skadegraden med ca. 10%. Effekten av motpartens vekt er større for førere av tyngre biler enn for førere av lettere biler.

Figur 15 viser effektene av **motpartens registreringsår** i bil-bil kollisjoner. Resultatene er basert på modellene uten interaksjonseffekter (modellene 14, 17 og 20). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B. Basert på resultatene av modellberegningene (oddsforholdene) er det for hver skadegrad beregnet relative effekter med registreringsår 1980-1990 som referansekategori. Tallgrunnlaget for figuren finnes i vedlegg C. Trendlinjene i figuren er eksponentielle funksjoner som er automatisk beregnet i Microsoft Excel. Linjene er kun ment for å visualisere sammenhengene og kan ikke tolkes som matematisk korrekte funksjoner (bl.a. tar linjene ikke hensyn til verken statistisk signifikans eller antall ulykker som inngår i de enkelte datapunktene).

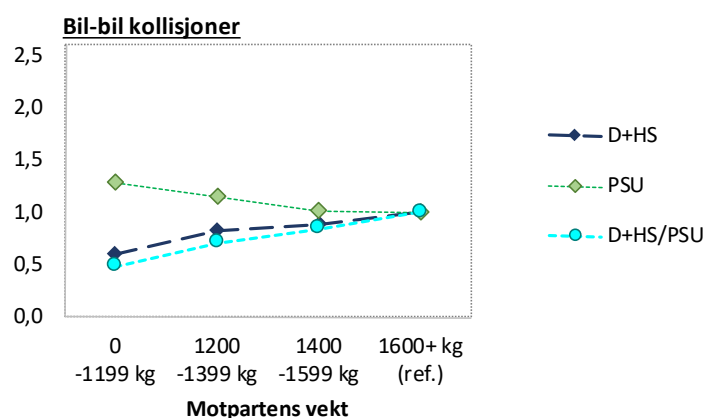

Figur 15: Effektene av motpartens registreringsår i bil-bil kollisjoner (relativt antall D+HS, PSU og D+HS/PSU for biler fra 1980-1990 er satt lik én).

Figur 15 viser at biler fra senere registreringsår sjeldnere er motpart i bil-bil kollisjoner enn motparter fra tidligere registreringsår, uavhengig av skadegraden i ulykkene (D+HS eller PSU). De fleste av effektene på D+HS og PSU er statistisk signifikante. Forklaringen er den samme som for sammenhengen mellom bilenes registreringsår og ulykkesinnblanding (jf. avsnitt 3.2). Dette fordi motpartene i bil-bil kollisjonene er de samme bilene som inngår i analysene for den egne bilen i avsnitt 3.2.

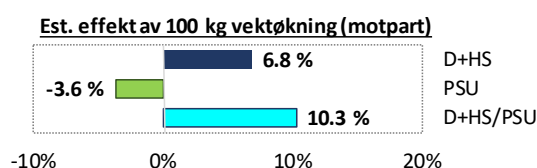
Skadegraden i ulykkene har ikke sammenheng med motpartens registreringsår. Ingen av effektene for D+HS/PSU er statistisk signifikante. Dette tyder ikke på at biler fra senere registreringsår er blitt mindre aggressive. Aggressiviteten henger i stor grad sammen med bilenes (motpartens) vekt og denne er statistisk kontrollert for.

Effektene av *motpartenes vekt* i bil-bil kollisjoner er vist i figur 16. Resultatene er basert på modellene uten interaksjonseffekter (modellene 14, 17 og 20). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B. Basert på resultatene av modellberegningene (oddsforholdene) er det for hver skadegrad beregnet relative effekter med den tyngste vektclassen som referansekategori. Tallgrunnlaget for figuren finnes i vedlegg C.

Figur 16: Effektene av motpartens vekt i bil-bil kollisjoner (estimerte relative antall for motparter på 1600 kg og over er satt lik én).

Figur 17 viser en oversikt over de gjennomsnittlige effektene av en vektøkning på 100 kg hos motparten. Disse er basert på eksponentielle trendfunksjoner som er beregnet for resultatene i figur 16.

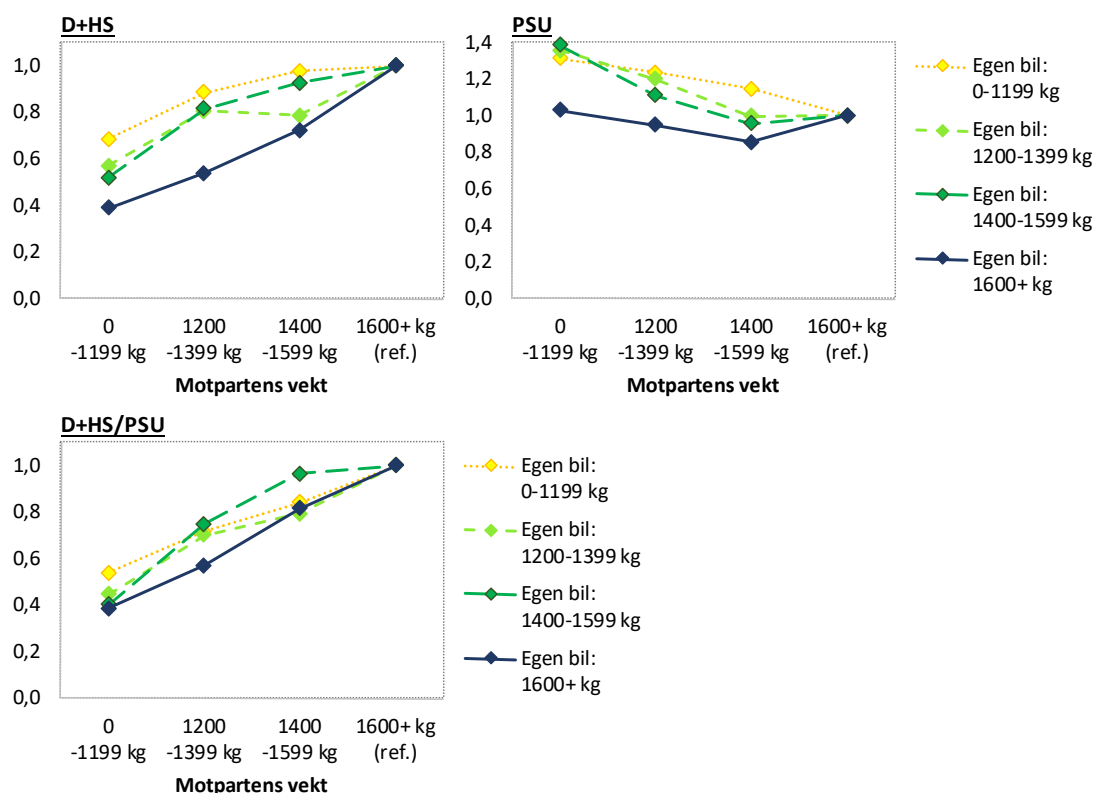
Figur 17: Estimerte prosentvise endringer som følge av en vektøkning på 100 kg hos motparten i bil-bil kollisjoner.

Figur 16 og figur 17 viser at tyngre motparter oftere enn lettere motparter er innblandet i ulykker hvor bilføreren blir D+HS og at de medfører høyere skadegrad blant førerne i den «egne» bilen. Når motpartens vekt øker med 100 kg, øker risikoen for å bli D+HS med 6,8% og skadegraden øker med 10,3%.

Derimot er tyngre motparter sjeldnere enn lettere motparter innblandet i personskadeulykker. Forklaringen til dette er ukjent.

For alle skadegradene (også for PSU) er forskjellen mellom de to letteste og den tyngste vektclassen statistisk signifikant, for D+HS/PSU også forskjellen mellom den nest-tyngste og den tyngste vektclassen.

Figur 18 viser *interaksjonseffekten mellom motpartens og den «egne» bilens vekt*, dvs. effektene av motpartens vekt i biler av ulike vektclasser. Her er den relative effekten av den tyngste motpart-vektclassen satt lik én for hver skadegrad og hver vektclass for den «egne» bilen. I modellene er det den tyngste vektclassen for den «egne» bilen i ulykker med motpart i den tyngste vektclassen referansekategori. I figuren er det en referansekategori for hver vektclass av den «egne» bilen fordi det her er kun forskjeller i effekten av motpartens vekt mellom vektclassene til den «egne» bilen som er av interesse og ikke effekten av den egne bilens vekt i seg selv.

Figur 18: Effektene av motpartens vekt på antall D+HS, PSU og D+HS/PSU i biler av ulike vektclasser (estimerte relative antall for biler på 1600 kg og over er satt lik én for hver skadegrad og hver vektclass for bilen).

Figur 18 viser at motpartens vekt har større effekt på D+HS i tyngre biler enn i lettere biler. Dette kan tolkes slik at det i lettere biler i mindre grad spiller en rolle hvor tung eventuelle motparter er.

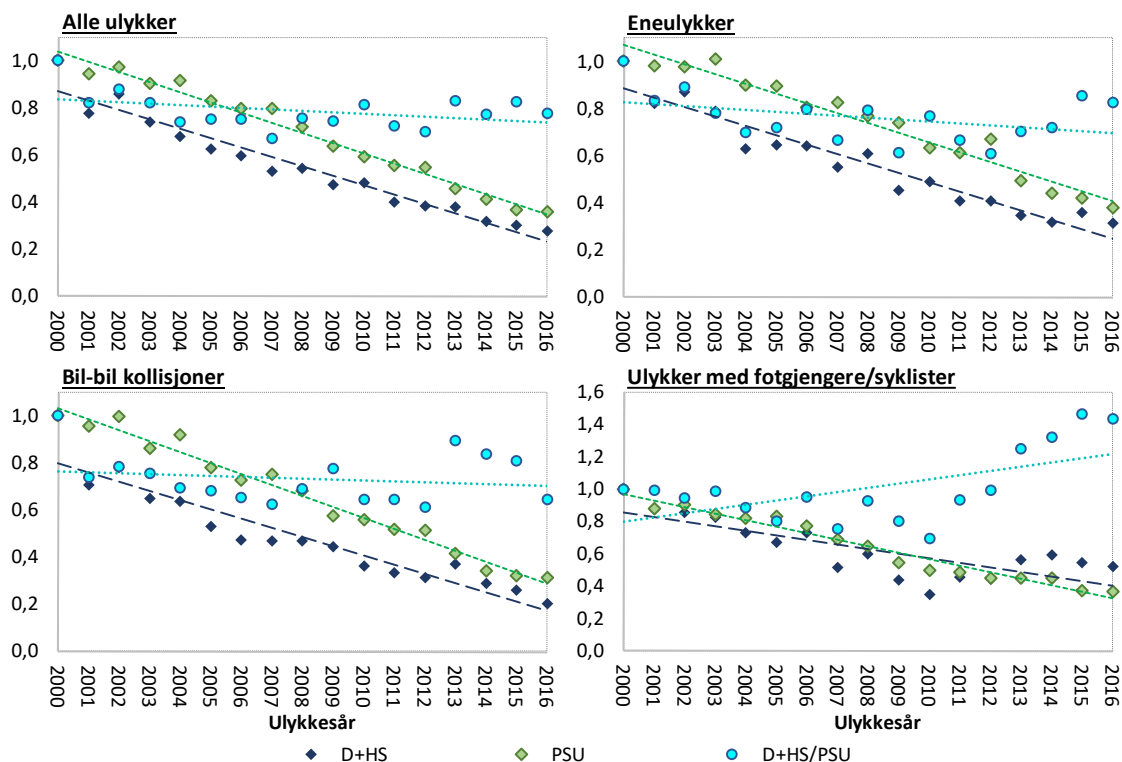
Effekten på PSU ser ut til å være mindre i biler i den tyngste vektclassen enn i lettere biler. I de tyngste bilene har motpartens vekt ingen effekt.

Effekten av motpartens vekt på førerens skadegrad (D+HS/PSU) er ikke systematisk forskjellige i biler av ulike vektclasser. Det betyr at skadegraden i ulykken er like mye høyere med en tyngre motpart enn med en lettere motpart, uavhengig av hvor tung den egne bilen er. Dette har ikke noe med resultatene for den egne bilens vekt å gjøre som viser at tyngre biler beskytter bedre mot alvorlige skader i bil-bil kollisjoner.

3.6 Ulykkesår

Uten statistisk kontroll for bilenes registreringsår viser resultatene (med få unntak) at antall ulykker og skadegraden i ulykkene har gått ned over tid. Resultatene fra modellberegningene tyder (med få unntak) på at antall ulykker og skadegraden i ulykkene har økt over tid dersom man kontrollerer statistisk for bilenes registreringsår (forklaringen er diskutert i kapittel 5).

Figur 19 viser sammenhengene mellom ulykkesår og antall D+HS og PSU per kjøretøykilometer samt D+HS/PSU uten statistisk kontroll for noen andre variabler.

Figur 19: Effektene av ulykkesår på antall D+HS, PSU og D+HS/PSU i ulike ulykkestyper; antall per kjøretøykilometer eller per PSU (uten modell; relative antall i 2016 er satt lik én for hver skadegrad og ulykkestype); lineære trendlinjer.

Resultatene i figur 19 viser at antall D+HS og antall PSU per kjøretøykilometer har gått ned med over 50% over tid i alle ulykker, eneulykker og bil-bil kollisjoner. Antall D+HS/PSU har endret seg kun i relativt liten grad (den lineære trendfunksjonen for antall D+HS/PSU i alle ulykker viser en nedgang på 11%). Også antall D+HS fotgjengere/syklister og PSU med fotgjengere/syklister har gått ned over tid. Kun antall D+HS/PSU fotgjengere/syklister har ikke gått ned.

I motsetning til resultatene i figur 19 viser resultatene fra modellberegningene tilsynelatende at antall drepte og skadde med noen få unntak har *økt* over tid når man kontrollerer for bilenes registreringsår. Dette er basert på de følgende modellene (vedlegg B): Alle ulykker: modell 1, 3 og 5; eneulykker: modell 7, 9 og 11; bil-bil kollisjoner: modell 13, 16 og 19; ulykker med fotgjengere og syklister: modell 22, 24 og 26). De estimerte effektene av ulykkesår er nesten identiske i modellene med og uten interaksjonseffekter mellom bilenes registreringsår og vekt (jf. modellene i vedlegg B). Effektene er også nesten uendret hvis man utelater førerens alder og kjønn og/eller bilenes (og ev. motpartens) vekt (ikke vist i tabellene i vedlegg B). Dersom man utelater bilens *registreringsår*, viser alle modellene at senere ulykkesår medfører færre D+HS, PSU og D+HS/PSU, uavhengig av hvilke andre variabler som inngår i modellene (resultatene ikke vist). Dette viser at det er bilenes registreringsår som har «skylden» for at effekten av ulykkesår i modellene er i «feil» retning. Mulige forklaringer på at modellberegningene tilsynelatende viser «feil» effekt av ulykkesår er diskutert i kapittel 5.

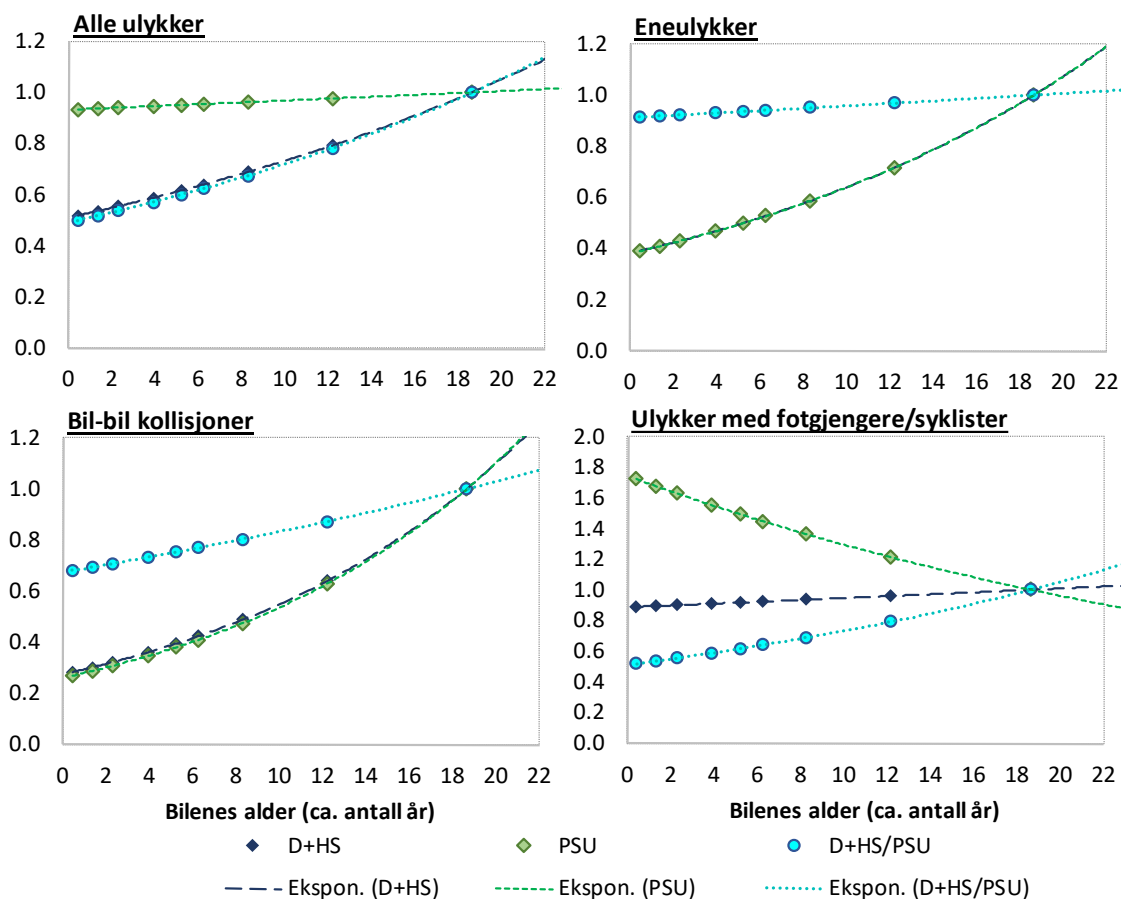
3.7 Bilenes alder

Med økende alder øker ulykkesinnblanding og skadegrad i ulykken, også når man statistisk kontrollerer for bilenes registreringsår. Dette gjelder for biler som er opp til 20 år gamle. Biler som er 20 år gamle har i gjennomsnitt ca. 50% flere D+HS enn biler som er ca. ett år gamle. Dette gjelder når man statistisk kontrollerer for bilenes registreringsår. Blant biler som er over 20 år gamle, er det en tendens til å færre ulykker og lavere skadegrad med økende alder.

De statistiske modellene som er utviklet i denne studien inneholder ikke bilenes alder som prediktorvariabel, men har indirekte kontrollert for bilenes alder ved hjelp av ulykkesår. Når bilenes registreringsår og ulykkesår er prediktorvariabler, gir ikke bilenes alder noen tilleggsinformasjon i modellberegningene, slik at det ikke er mulig å inkludere alle tre variablene i modellen.

Bilene fra senere registreringsår er i denne studien i gjennomsnitt langt nyere enn biler fra tidligere registreringsår og sammenhengen mellom bilenes alder og ulykker/skader vil følgelig i stor grad være påvirket av bilenes registreringsår. Derfor er det beregnet ett sett med alternative modeller som er de samme som beskrevet ovenfor, men med bilenes alder istedenfor ulykkesår som prediktorvariabel. Bilenes alder er beregnet ut fra bilenes registreringsår (de samme gruppene som for prediktorvariabelen registreringsår) og ulykkesår. Alderen er derfor kun et omtrentlig gjennomsnittsalder da det ikke er tatt hensyn til fordelingen av registreringsårene innenfor gruppene. Figur 20 viser effektene av bilenes alder som er estimert i disse modellene.

Effektene er kun vist for biler som er opp til 20 år gamle. For eldre biler varierer effektene veldig og antall D+HS og PSU (per kjøretøykilometer, uten kontroll for andre variabler) har en tendens til å synke jo eldre bilene er. Dette kan være en «veteranbileffekt» som følge av at veldig gamle biler f.eks. i hovedsak kjøres i sakte fart, i fint vær, på veier med lite trafikk og av førere som er ekstra påpasselige med sikkerheten (resultatene ikke vist i rapporten).

Figur 20: Effektene av bilenes alder, relative antall D+HS, PSU og D+HS/PSU for 20 år gamle biler er satt lik én (i diagrammet for eneulykker ligger datapunktene og trendlinjene for D+HS og PSU så nær hverandre at forskjellen ikke synes).

Figuren viser at det er en sterk sammenheng mellom bilenes alder og antall D+HS og PSU. Med kontroll for bilenes registreringsår samt førernes alder og kjønn, øker antall D+HS i gjennomsnitt med 3,7% per år, antall D+HS/PSU øker med 3,9% per år og antall PSU øker med 0,4% per år. Sammenlignet med 20 år gamle biler er antall D+HS (i alle ulykker):

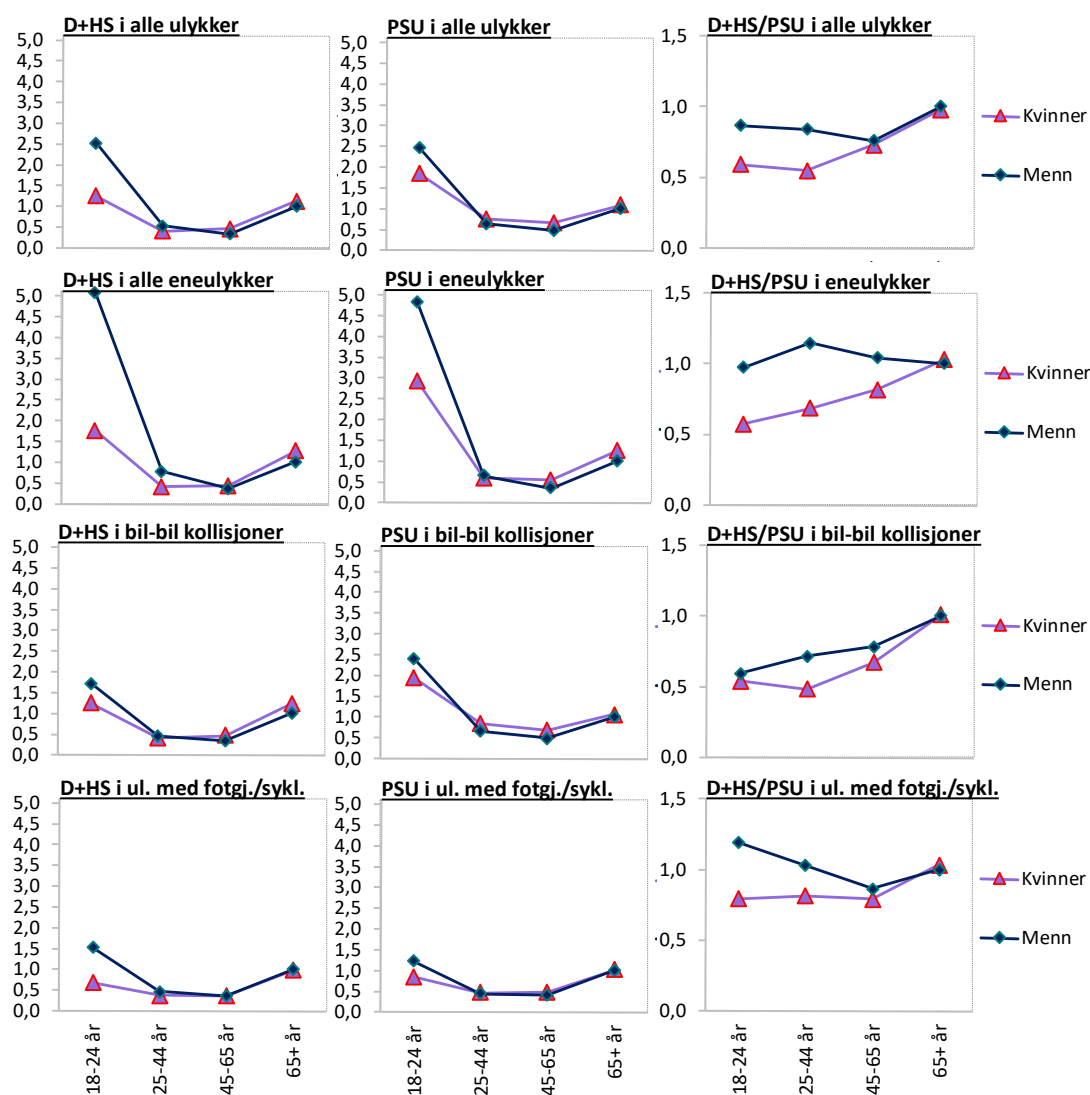
- 30% lavere i en 10 år gammel bil
- 42% lavere i en fem år gammel bil
- 50% lavere i en ett år gammel bil.

At økningen er størst for D+HS og D+HS/PSU kan forklares med at mange av faktorene som har sammenheng med bilenes alder, har størst sammenheng med alvorlige ulykker (bl.a. rus og fart). Selv om det er kontrollert for bilenes registreringsår, kan effektene imidlertid fortsatt være påvirket av at eldre biler i større grad er kjørt i tidligere år og at det generelt var høyere ulykkesrisiko i tidligere år.

3.8 Førernes alder og kjønn

Resultatene viser at det blant de yngste bilførerne er flest D+HS, især i eneulykker. Blant de eldste er det også flere D+HS enn blant dem i de midterste aldersgruppene, men færre enn blant de yngste. Blant unge menn er det flere D+HS enn blant unge kvinner, mens det i aldersgruppene over 25 år ikke finnes systematiske forskjeller mellom kvinner og menn. De yngste mennene har også høyere skadegrad i ulykkene (D+HS/PSU) og utgjør en betydelig større risiko for fotgjengere og syklister enn kvinner og eldre førere av begge kjønn.

Figur 21 viser effektene av førernes alder og kjønn som er estimert for de ulike skadegradene og ulykkestypene. Resultatene er basert på modellene med interaksjonseffekt mellom bilens registreringsår og vekt (alle ulykker: modell 1, 3 og 5; eneulykker: modell 7, 9 og 11; bil-bil kollisjoner: modell 13, 16 og 19; ulykker med fotgjengere og syklister: modell 22, 24 og 26). Detaljerte resultater fra modellberegningene er dokumentert i vedlegg B. Tallgrunnet for diagrammene i figuren finnes i vedlegg C. For hver ulykkestype og skadegrad er menn på 65 år eller eldre referansekategori.

Figur 21: Effektene av bilens registreringsår som er estimert for de ulike ulykkestypene (estimerte relative antall for biler fra 1980-1990 er satt lik én).

D+HS bilførere og PSU: Figur 21 viser at det er en U-formet sammenheng mellom alder og D+HS og mellom alder og PSU:

- De yngste førere har høyest risiko, især i eneulykker
- De eldste førerne har høyere risiko enn førere i de to midterste aldersgruppene, men lavere risiko enn de yngste.

Resultatene viser videre at menn har høyere ulykkesrisiko (D+HS og PSU) enn kvinner i den yngste aldersgruppen, men ikke i de eldre aldersgruppene.

D+HS/PSU bilførere: Sammenlignet med D+HS og PSU er effektene av førernes alder og kjønn på D+HS/PSU forholdsvis liten (merk at Y-aksen er skalert forskjellig for de ulike skadegradene). Menn og kvinner har forskjellig risiko kun i de to yngste aldersgruppene. De fleste effektene er statistisk signifikante, men i eneulykker er det kun de yngste kvinnene som skiller seg statistisk signifikant fra de eldste mennene.

Generelt stemmer godt overens med resultatene fra Bjørnskau (2015). Resultatene fra modellberegningene ligner generelt på resultatene uten statistisk kontroll for andre variabler og det er kun små forskjeller mellom resultatene (jf. tabell i vedlegg C). Dette tyder på at effektene av førerens alder og kjønn på førernes ulykkes- og skaderisiko kun i liten grad kan forklares med at ulike førere kjører biler av ulik alder og vekt.

Ulykker med fotgjengere og syklister: Effekten av førernes alder på D+HS og PSU fotgjengere/syklister er omtrent som for den egne risikoen, men forskjellene er mindre og de eldste og yngste førerne medfører omtrent samme risiko for fotgjengere og syklister. Menn og kvinner over 25 år utgjør omtrent like stor risiko for fotgjengere og syklister, men blant de yngste førerne medfører menn over dobbelt så stor risiko for at fotgjengeren/syklisten blir D+HS og omtrent 50% høyere risiko enn kvinner for at fotgjengeren/syklisten blir PSU.

4 Resultater fra andre studier

4.1 Bilenes registreringsår

Andre studier har funnet lignende effekter av bilenes registreringsår på antall drepte eller antall D+HS i ulykker som den aktuelle studien. Når man ser på alle ulykker under ett, har andre studier i gjennomsnitt funnet en reduksjon av skadegraden (tilsvarende D+HS/PSU) på 4,2% per år, mens det i den aktuelle studien ble funnet en nedgang på 4,6% per år. Andre studier viser også, på samme måte som denne studien, at effekten av bilenes registreringsår er større i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker.

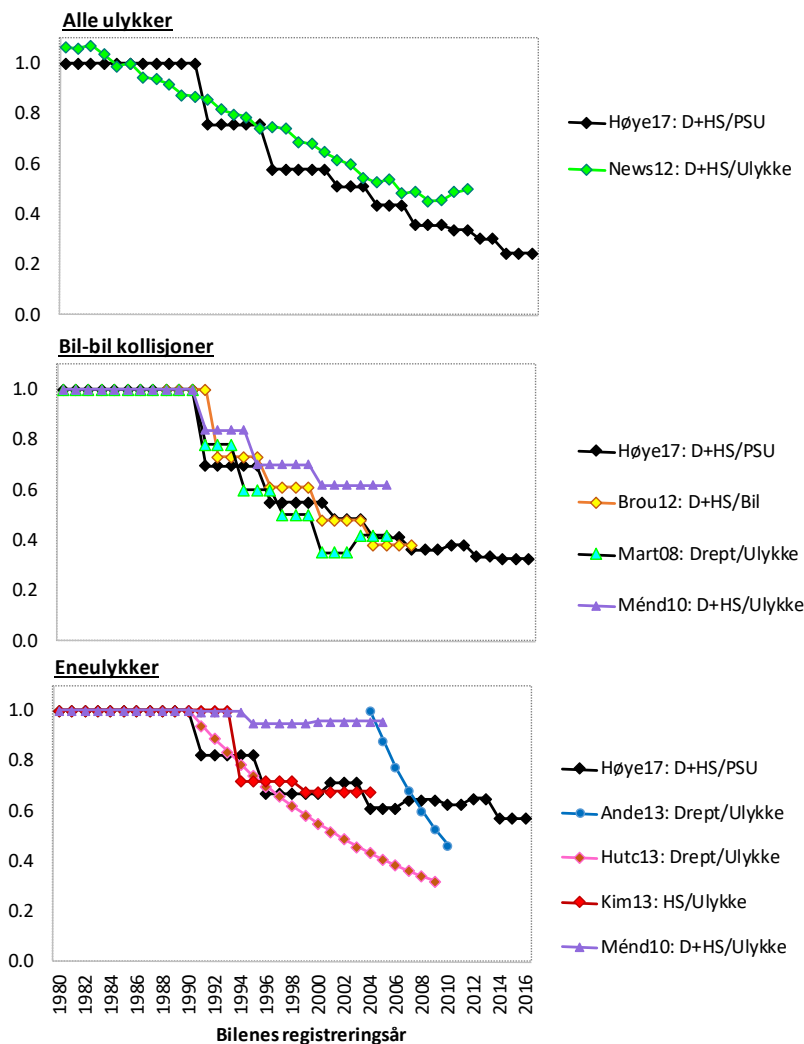
Høye (2017A) har oppsummert resultater fra 18 studier fra ulike land som har undersøkt effekter av forbedringer av bilenes passive sikkerhet. Alle studiene viser at risikoen for å bli D+HS i ulykker har gått ned for biler fra senere modell- eller registreringsår. Hvor mye risikoen har gått ned, spriker mellom studiene. Når man beregner uvektede gjennomsnitt fra alle studiene, har risikoen for å bli D+HS i den egne bilen gått ned med **4,2%** per år. I perioden 1985-2015 (som er årene i midten av den tidligste og seneste gruppen av registreringsår som er undersøkt i den aktuelle studien) tilsvarer dette en nedgang på 72%. I den aktuelle studien ble det funnet en noe større effekt på skadegraden (D+HS/PSU) på -76% fra 1985 til 2015 eller -4,6% per år.

Tabell 5 viser en oversikt over relevante andre studier fra 2010 eller senere som har undersøkt sammenhengen mellom bilenes registreringsår og antall D+HS førere i bilen. Eldre studier er ikke tatt med da de kun i liten grad er basert på modellår som også er representert i den aktuelle studien. I de fleste studiene er det ikke kontrollert for ulykkesår slik at det ikke er mulig å skille mellom effekt av registreringsår og ulykkesår. Flere av disse er imidlertid basert på forholdsvis få år, slik at effekten av ulykkesår trolig er liten.

Tabell 5. Oversikt over andre studier som har undersøkt sammenhengen mellom bilenes registreringsår og drepte eller D+HS førere i bilen.

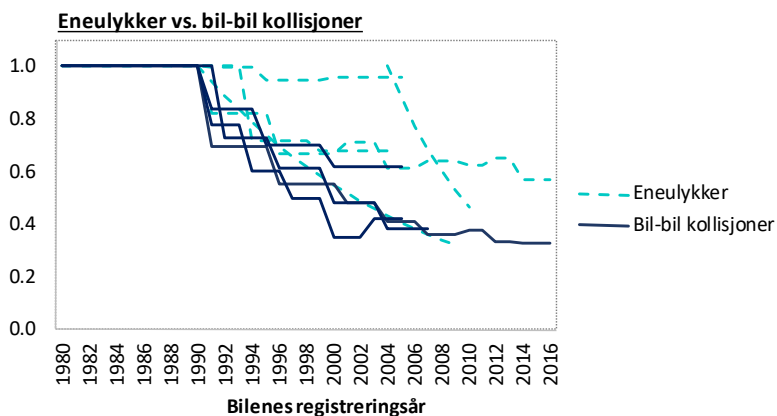
Studie	Avhengig variabel	Ulykkestype	Eksposering	Ulykkesår	Kontrollert for
Anderson & Searson, 2015 (Australia)	Drepte	Eneulykker	Ulykkesinnblanding	2004-2010	Ulykkesår; bilens alder
Broughton, 2012 (Storbritannia)	Drepte; D+HS	Bil-bil kollisjoner	Registrerte biler	2003-2007	Type bil
Hutchinson & Anderson, 2013 (Australia)	Drepte	Eneulykker	Ulykkesinnblanding	2007-2009	Bil: vekt og type; fører: alder/kjønn; vegegenskaper
Kim et al., 2013 (USA)	Drepte	Eneulykker	Ulykkesinnblanding	2003-2004	Ulykkesår; fører: alder/kjønn, beltebruk, alkohol, risikoatferd; div. faktorer ved ulykken
Martin & Lenguerrand, 2008 (Frankrike)	Drepte	Bil-bil kollisjoner	Ulykkesinnblanding	1996-2005	Bilens vekt og motorstyrke; fører: alder/kjønn, beltebruk; div. faktorer ved vegen og ulykken; motparten i kollisjoner
Méndez et al., 2010 (Spania)	D+HS	Eneulykker, bil-bil kollisjoner	Ulykkesinnblanding	2000-2005	Ulykkesår; fører: alder/kjønn, beltebruk, fart; vegegenskaper
Newstead et al., 2013 (Australia)	D+HS	Alle ulykker	Ulykkesinnblanding	1982-2011	Fører: alder/kjønn; vegegenskaper, ulykkestype

I figur 22 er resultatene fra studiene i tabell 5 sammenlignet med resultatene fra den aktuelle studien. Siden de aller fleste andre studiene har brukt ulykkesinnblanding som eksponeringsvariabel, er resultatene for D+HS/PSU (dvs. skadegraden) fra den aktuelle studien vist i figurene.

Figur 22: Resultatene fra den aktuelle studien («Høye17») vs. resultatene fra andre studier.

Figur 22 viser at effektene av bilenes registreringsår som er funnet i den aktuelle studien, er forholdsvis like som effektene som er funnet i de fleste andre studiene. Figur 23 viser en oversikt over de samme resultatene som figur 22, men her er effekter for eneulykker vs. bil-bil kollisjoner sammenlignet.

Figur 23: Resultatene fra den aktuelle studien («Høye17») og andre studier, estimerte effekter av bilenes registreringsår i eneulykker vs. i kollisjoner.

Figur 23 viser at andre studier, på samme måte som den aktuelle studien, for det meste har funnet større effekter av bilenes registreringsår i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker. Det finnes kun få andre studier som har oppgitt effekter for både eneulykker og for bil-bil kollisjoner. Méndez et al. (2010) fant på samme måte som den aktuelle studien større effekter i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker. Martin & Lenguerrand (2008) fant også en større effekt i bil-bil kollisjoner og forklarer dette med at eneulykker i gjennomsnitt skjer i høyere fart. Bédard et al. (2002) har funnet en *økning* av risikoen for føreren for å bli drept i eneulykker i biler fra senere modellår (og ikke oppgitt noen resultater for kollisjoner). De siste to studiene er ikke tatt med i figurene over da disse kun er basert på studier fra 2010 eller senere.

4.2 Bilenes vekt

Andre studier har funnet lignende effekter av bilenes vekt som den aktuelle studien. Effekten av en vektøkning på 100 kg er i gjennomsnitt estimert til en reduksjon av antall D+HS på 6,6% i de andre studiene (-5,8% i den aktuelle studien). På samme måte som den aktuelle studien har andre studier også funnet større effekter av bilenes vekt i bil-bil kollisjoner (-7,5% vs. -11,1% i den aktuelle studien) enn i eneulykker (-2,0% vs. -0,4% i den aktuelle studien). På antall PSU har verken den aktuelle eller andre studier funnet noen stor eller konsistent effekt av bilenes vekt.

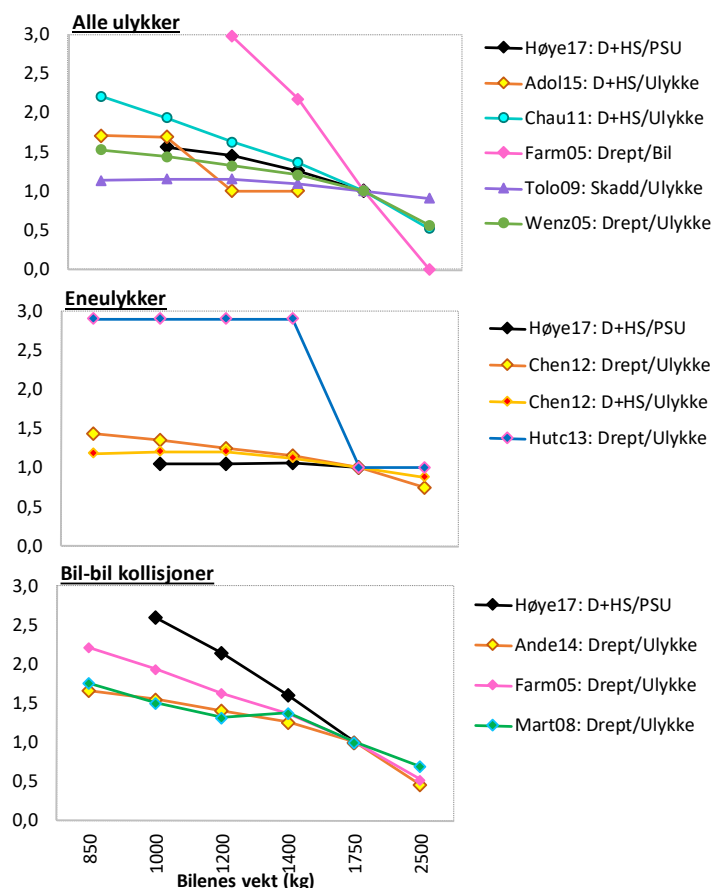
Studier som er oppsummert av Høye (2017A) viser i gjennomsnitt at en vektøkning på 100 kg medfører en reduksjon av risikoen for å bli drept i en kollisjon på 8,8%. I den aktuelle studien er den estimerte reduksjonen av antall D+HS på 11,1% per 100 kg vektøkning i kollisjoner og på 5,8% per 100 kg vektøkning når man ser på alle ulykkene sett under ett.

Tabell 6 viser en oversikt over relevante andre studier som har undersøkt sammenhengen mellom bilenes vekt og antall D+HS førere i bilen.

Tabell 6. Oversikt over andre studier som har undersøkt sammenhengen mellom bilenes vekt og antall drept eller D+HS bilførere.

Studie	Avhengig variabel	Ulykkestype	Eksponering	Ulykkes-år	Kontrollert for
Farmer, 2005 (USA)	Drepte	Alle ulykker, møteulykker	Registrerte biler	2000-2002	Bil: Resultat i kollisjonsforsøk; fører: alder/kjønn
Wenzel & Ross, 2005 (USA)	Drepte	Alle ulykker	Ulykkesinnblanding	1997-2001	Ingen
Martin & Lenguerrand, 2008 (Frankrike)	Drepte	Bil-bil kollisjoner	Ulykkesinnblanding	1996-2005	Bil: motorstyrke; fører: alder/kjønn, beltebruk; vegtype; ulykke: ulykkestype, motpart
Tolouei & Titheridge, 2009 (Storbritannia)	Personskade	Alle ulykker	Ulykkesinnblanding	2007-2009	Ingen
Chauvel et al., 2011 (Frankrike)	D+HS	Alle ulykker	Ulykkesinnblanding	2005-2008	Ingen
Chen & Kockelman, 2012 (USA)	Drepte, D+HS	Eneulykker	Ulykkesinnblanding	2007-2009	Bil: Størrrelse, modellår; fører: alder/kjønn, alkohol, beltebruk; veg: div. vegegenskaper; div. faktorer ved ulykkene
Hutchinson & Anderson, 2013 (Australia)	Drepte	Eneulykker	Ulykkesinnblanding	2007-2009	Bil: vekt, type bil; fører: alder/kjønn; vegegenskaper; div. faktorer ved ulykken
Anderson & Auffhammer, 2014 (USA)	Drepte	Bil-bil kollisjoner	Ulykkesinnblanding	1989-2005	Bil: type bil; motpart: vekt
Adolph et al., 2015 (Tyskland)	D+HS	Alle ulykker	Ulykkesinnblanding	X-2013	Ingen

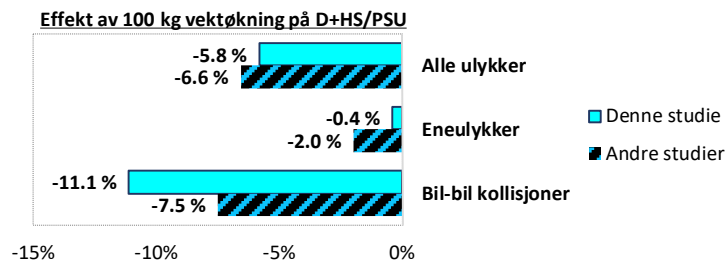
I figur 24 er resultatene fra studiene i tabell 6 sammenlignet med resultatene fra den aktuelle studien. Siden de aller fleste andre studiene har brukt ulykkesinnblanding som eksponeringsvariabel, er resultatene for D+HS/PSU (dvs. skadegraden) fra den aktuelle studien vist i figurene. Siden alle studiene har oppgitt resultater fra ulike vektclasser, vises resultatene for omtrentlige vektclasser rundt de oppgitte vektene på X-aksen i figuren. Alle resultatene er omregnet slik at biler på ca. 1750 kg er referansekategori.

Figur 24: Resultatene fra denne studien (Høye17) vs. resultatene fra andre studier, effekter av bilenes vekt (omtrentlige vektclasser rundt de oppgitte vektene på X-aksen).

Figur 24 viser at resultatene fra den aktuelle studien ligger omtrent midt imellom resultatene fra andre studier for alle ulykker. I eneulykker ble det funnet en noe mindre effekt mens det i bil-bil kollisjoner ble funnet en noe større effekt enn i de andre studiene.

Figur 25 viser gjennomsnittlige effekter av en vektøkning på 100 kg på antall D+HS/PSU som er estimert i den aktuelle studien og i de andre studiene. Resultatene for de andre studiene er basert på eksponentielle trendfunksjoner som er beregnet ut fra uvektede gjennomsnitt av resultatene fra de enkelte studiene. Resultatene fra de andre studiene for drepte og D/HS er slått sammen fordi det ikke er funnet systematiske forskjeller.

Figur 25: Gjennomsnittlige effekter av en vektøkning på 100 kg på antall D+HS/PSU som er estimert i den aktuelle studien og i de andre studiene.

Figur 25 viser at andre studier, på samme måte som den aktuelle studien, har funnet større effekter av bilenes vekt i kollisjoner (som også i de fleste andre studiene er bil-bil kollisjoner) enn i eneulykker. Det øverste diagrammet i figur 24 viser at det for det totale antall skadde per ulykke ble funnet en mindre effekt (nesten ingen effekt) enn på antall drepte eller D+HS. Dette korresponderer med funnet fra den aktuelle studien at bilens vekt har nesten ingen effekt på antall PSU og en betydelig større effekt på D+HS og D+HS/PSU.

4.3 Motparten i kollisjoner

Motpartens registreringsår har verken i andre studier eller den aktuelle studien vist seg å påvirke skadegraden hos bilførere i bil-bil kollisjoner. Effekten av motpartens vekt som er estimert i andre studier er omtrent like stor som i den aktuelle studien. En 100 kg tyngre motpart medfører omtrent 7% flere D+HS bilførere og 10% høyere skadegrad (D+HS/PSU) i den aktuelle studien og i gjennomsnitt 7% flere drepte bilførere i andre studier.

Sammenhengen mellom motpartens *modellår og skaderisikoen* i kollisjoner er kun undersøkt i svært få studier og disse viser inkonsistente resultater (Høye, 2017A).

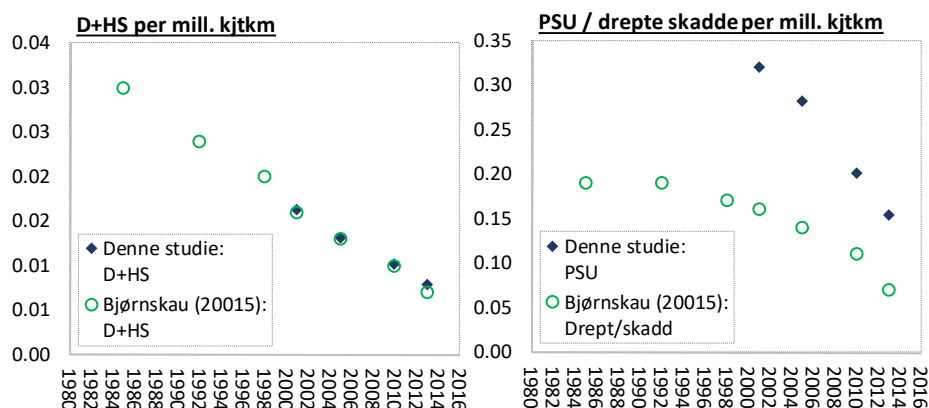
Studier som har undersøkt sammenhengen mellom motpartens *vekt og skaderisiko*, viser i gjennomsnitt at en 100 kg tyngre motpart medfører en økning av risikoen for at bilføreren blir drept i en kollisjon på 7,1% (Høye, 2017A). Dette er omtrent den samme effekten som ble funnet i den aktuelle studien for D+HS bilførere (+6,8%).

Studier som har undersøkt sammenhengen mellom bilers *vekt og den samlede skaderisikoen* i kollisjoner, har ikke funnet noen klar sammenheng, men viser ulike effekter for ulike typer lette kjøretøy i ulike vektklasser (Høye, 2017A). Én nyere studie viser at lavere gjennomsnittsvekt i hele bilparken ville medføre færre drepte og skadde, selv om redusert gjennomsnittsvekt medfører økende vektforskjeller (Bento et al., 2017). Resultater fra eldre studier om sammenhengen mellom gjennomsnittsvekten i hele bilparken og totalt antall drepte, spriker mye og det er ikke mulig å trekke noen entydige konklusjoner (Høye, 2017A).

4.4 Ulykkesår

De estimerte antallene D+HS bilførere i alle ulykker i denne studien er omtrent de samme som i risikoberegninger av Bjørnskau (2015) som har estimert eksponeringen med hjelp av reisevanedata.

Risikoen for bilførere for å bli D+HS og for å bli drept eller skadd som er estimert av Bjørnskau (2015), er vist i figur 26. Risikotallene for D+HS er direkte sammenlignbare med resultatene fra denne studien. Risikotallene for PSU / drepte eller skadde er ikke direkte sammenlignbare. Bjørnskau (2015) har oppgitt risikoen for at personbilføreren bli drept eller skadd, mens den aktuelle studien har undersøkt effekten på innblandingen i PSU. Siden bilførere ikke blir drept eller skadd i alle PSU de er innblandet i (men alltid er innblandet i en PSU når de blir drept eller skadd), finnes det flere PSU enn drepte eller skadde bilførere.

Figur 26: Estimerte endringer i risikoen for bilførere i studien til Bjørnskau (2015) og den aktuelle studien.

Figuren viser at de estimerte antallene D+HS bilførere per mill. kjøretøykilometer er nesten de samme i studien til Bjørnskau og i den aktuelle studien. Dette til tross for at eksponeringen er estimert på ulike måter. Bjørnskau (2015) har estimert eksponeringen med hjelp av data fra reisevaneundersøkelsen som er basert på selvrapporterte reiser som bilfører i et representativt utvalg av den norske befolkningen (strengt tatt er dette personkilometer, ikke kjøretøykilometer, men siden hver kjørende bil har én fører bør det være omtrent det samme). Den aktuelle studien har estimert eksponeringen ut fra estimerte årlige kjørelengder med personbiler som er basert på informasjon om bilbestanden og data fra periodisk kjøretøykontroll.

4.5 Bilenes alder

Eldre biler har i andre studier vist seg å ha flere og mer alvorlige ulykker. Når biler blir eldre, skjer flere endringer som påvirker ulykkesinnblandingen og skaderisikoen. Eldre biler har flere tekniske feil og førere av eldre biler har i gjennomsnitt høyere ulykkesrisiko enn førere av nyere biler. Førere av eldre biler er bl.a. oftere unge menn, er oftere beruset, kjører oftere for fort og bruker i mindre grad bilbelte enn førere av nyere biler.

Flere andre studier har undersøkt sammenhengen mellom bilenes alder og ulykkesinnblanding. Studiene viser at det er flere faktorer som bidrar til at eldre biler i gjennomsnitt har flere og mer alvorlige ulykker enn nyere biler.

Tekniske feil: Sannsynligheten for tekniske feil antas å øke (Lécuyer & Chouinard, 2006). Tekniske feil har vist seg å ha sammenheng med ulykkesinnblandingen (Christensen & Elvik, 2006).

Fører: Eldre biler kjøres i gjennomsnitt av yngre førere enn nyere biler og er oftere enn nyere biler innblandet i dødsulykker (Lécuyer & Chouinard, 2006). Eldre biler kjøres også oftere enn nyere biler av førere som, uavhengig av bilen, har høyere ulykkesrisiko (Høye, 2017B). Bl.a. er førere av eldre biler oftere beruset og/eller bruker ikke bilbelte (White, 2003; Høye, 2017B), oftere eldre kvinner (Baker et al., 2003), og stikker oftere av etter ulykker (MacLeod et al., 2012).

Tabell 7 viser gjennomsnittsalderen til biler av førere som har vært innblandet i dødsulykker i Norge i 2005-2015 og som har ulike kjennetegn som har sammenheng med risikoen (Høye, 2017B). Førerne er delt inn i grupper med «lav risiko» eller «høy risiko». Førere som ikke bruker bilbelte, har både høyere skadegrad i ulykkene og høyere ulykkesrisiko som følge av sammenhengen med andre typer risikoatferd (Høye, 2016). Hasardiøs kjøring omfatter bl.a. forbikjøring til tross for manglende siktlengde og aggressiv kjøring. Med festsituasjon menes situasjoner hvor det er flere (som regel unge) personer i bilen som hører på (høy) musikk, som ofte er beruset og som generelt oppfører seg som på fest. Unge menn har i mange andre studier vist seg å være en gruppe med høyere risiko enn andre førere (Bjørnskau, 2015). Rus og fart er også kjent for å medføre en betydelig økning av både ulykkes- og skaderisikoen (Høye, 2017B).

Tabell 7: Sammenhengen mellom høyrisikoatferd og bilenes gjennomsnittsalder i dødsulykker med personbil i Norge (2005-2015; Høye, 2017B).

			«Lav risiko»		«Høy risiko»		Bilalder høy vs. lav risiko
	«Lav risiko»	«Høy risiko»	N	Bilenes alder (år)	N	Bilenes alder (år)	
Bilbelte	Med	Uten	1541	9,9	372	12,6	+2,8 år
Hasardiøs kjøring	Nei	Ja	1820	10,3	93	13,0	+2,7 år
Festsituasjon	Nei	Ja	1872	10,3	41	14,4	+4,1 år
Ung mann	Nei (26-64 år)	Ja (16-25 år)	842	9,8	407	12,7	+3,0 år
Rus	Nei	Ja	1617	9,9	296	13,3	+3,4 år
Fart	Ikke for fort	Godt over fgr.	1342	9,5	220	13,3	+3,7 år
Fart	Ikke for fort	Høy fart etter forh.	1342	9,5	351	12,0	+2,5 år

Kjørelengde: Eldre biler kjøres i gjennomsnitt mindre enn nyere biler (Elvik & Høye, 2015) og hvis dette betyr at førere av eldre biler kjører mindre enn førere av nyere biler, vil dette også medføre høyere ulykkesrisiko (hvis alt annet er lik). Dette fordi førere som kjører lite, i gjennomsnitt har høyere ulykkesrisiko enn førere som kjører mye, også dersom førerne totalt sett har mye kjøreeerfaring (Langford et al., 2006).

Eierskifte: Biler som er uvante for føreren, har vist seg å medføre større risiko (Høye, 2017B) og helt nye biler har vist seg å ha større risiko enn andre biler (når man kontrollerer for bilens alder; Wenzel, 2013). Dersom eldre biler oftere enn nyere skifter eier, kan dette bidra til å øke risikoen.

4.6 Førernes alder og kjønn

På samme måte som den aktuelle studien viser også andre studier at de yngste førerne har høyest risiko, fulgt av de eldste førerne og at førere i de midterste aldersgruppene har lavest risiko. Førergruppen med høyest risiko er de yngste mennene. Menn, især unge menn, utgjør også størst risiko for andre trafikanter, både i den aktuelle studien og i andre studier.

Den aktuelle studien viser at det blant de yngste bilførerne er flest D+HS, især i eneulykker og at det blant de eldste også er flere D+HS enn blant førere i de midterste aldersgruppene, men flere enn blant de yngste. Det samme mønsteret ble også funnet i en annen norsk studie (Bjørnskau, 2015).

Unge menn har både i den aktuelle studien og i andre studier vist seg å ha høyere risiko enn unge kvinner. I den aktuelle studien har de yngste mennene også høyere skadegrad i ulykkene (D+HS/PSU), noe som er motsatt i andre studier. I studiene til Kockelman & Kweon (2002) og Martin og Lenguerrand (2008) har yngre førere og menn i gjennomsnitt høyere ulykkesrisiko, men lavere risiko for alvorlige skader, gitt at de er involvert i en ulykke.

Kockelman & Kweon (2002) og Martin og Lenguerrand (2008) viser videre at mannlige førere medfører høyere risiko for at motparten i en kollisjon blir drept enn kvinnelige førere. Effekten av motpart-førerens kjønn i bil-bil kollisjoner ble ikke undersøkt i den aktuelle studien, men den aktuelle studien viser også at de yngste mennene utgjør en betydelig større risiko for fotgjengere og syklister enn kvinner enn eldre førere av begge kjønn.

5 Oppsummering og diskusjon

5.1 Bilenes registreringsår

Bilenes registreringsår og egenrisiko

Biler fra senere registreringsår har vist seg å ha færre ulykker og lavere skadegrad for bilføreren. Effekten på skadegraden er større i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker. Effektene for bilenes registreringsår som ble funnet i modellberegningene, kan være noe overestimert. Til tross for statistisk kontroll i modellberegningene, kan resultatene være påvirket av at biler fra senere registreringsår i gjennomsnitt er tyngre, nyere og hadde ulykker i senere år. Hvis man i et regneeksempel «fjerner» effektene av disse variablene fra effekten av bilenes registreringsår, er antall D+HS i biler fra 2014-2016 fortsatt 72% lavere enn i biler fra 1980-1990 (istedenfor 94% lavere uten statistisk kontroll for andre variabler eller 96% lavere ifølge modellberegningene). Dette tilsvarer en årlig reduksjon på 4,2% (istedenfor -9,9% ifølge modellberegningene).

Resultatene fra modellberegningene viser at biler fra senere registreringsår har færre ulykker og lavere skadegrad for bilføreren. Effektene på bilførernes ulykkesinnblanding er omtrent like store i eneulykker og i bil-bil kollisjoner. Effekten på skadegraden er størst i bil-bil kollisjoner og mindre og ikke statistisk signifikant i eneulykker.

Nedgangen av antall ulykker (PSU og D+HS) er på godt over 80% når man sammenligner biler fra 2014-2016 med biler fra 1980-1990 (-96% for D+HS i alle ulykker).

Andre studier viser at det har skjedd store forbedringer av bilenes aktive sikkerhet (bl.a. flere biler med blokkeringsfrie bremses, antiskenssystemer og generelt forbedrede kjøreegenskaper) og passive sikkerhet (bl.a. flere biler med kollisjonsputer og bedre resultater i kollisjonsforsøk som Euro NCAP). Slike endringer kan trolig forklare en stor del av nedgangen av ulykker og skader i biler fra senere registreringsår. Likevel er det et spørsmål om de estimerte effektene av bilenes registreringsår kan være overestimert:

- For det første kan det finnes andre faktorer som kan ha bidratt til de store effektene og som ikke er statistisk kontrollert for. Dette kan bl.a. være faktorer som har sammenheng med bilenes alder.
- For det andre tyder resultatene av modellberegningene på at sammenhengene mellom bilenes registreringsår, ulykkesår og bilenes alder har ført til at de estimerte effektene av ulykkesår ble «feil».
- For det tredje er effektene av bilenes registreringsår som er estimert med modellene omtrent like store som uten modeller, til tross for at biler fra senere registreringsår er både tyngre og i gjennomsnitt nyere enn biler fra tidligere registreringsår.

Dette tyder på at de estimerte effektene av bilenes registreringsår kan være overestimert. Konkrete faktorer som kan ha bidratt til av effektene kan være overestimert er:

- **Bilenes vekt:** Bilenes gjennomsnittsvikt har økt med ca. 450 kg fra 1985 til 2015 (jf. avsnitt 2.1.2). Dette tilsvarer ifølge modellberegningen en nedgang av antall D+HS i alle ulykker på 20% og en nedgang av skadegraden på 24% (antall PSU i alle ulykker har kun liten sammenheng med bilenes vekt).

- **Bilenes alder:** Biler fra tidligere registreringsår i denne studien er i gjennomsnitt langt eldre enn biler fra senere registreringsår (jf. avsnitt 2.1.2). Biler fra 1980-1990 er i gjennomsnitt 18,6 år gamle mens biler fra 2014-2016 i gjennomsnitt kun er ca. ett år gamle. Antall D+HS per kjøretøykilometer i alle ulykker er i gjennomsnitt 90% lavere for biler fra 1980-1990 enn med biler fra 2014-2016. Når man kontrollerer statistisk for registreringsår er forskjellen fortsatt på -48% (avsnitt 3.7).
- **Ulykkesår:** Biler fra tidligere registreringsår i denne studien har i gjennomsnitt vært innblandet i ulykker i senere ulykkesår enn biler fra senere registreringsår (jf. avsnitt 2.1.2). Gjennomsnittlig ulykkesår er 2003 for biler fra 1980-1990, og 2015 for biler fra 2014-2016. Antall D+HS per kjøretøykilometer i alle ulykker har i denne perioden gått ned med 65%. Ifølge Høye et al. (2014) kan omtrent en tredjedel av dette forklares med forbedringer av bilenes sikkerhet. Dermed blir nedgangen uten bidrag fra bilenes sikkerhet fortsatt en nedgang på 47%.

Hvis man justerer den estimerte effekten av registreringsår 2014-2016 (vs. 1980-1990) på antall D+HS (-94% uten kontroll for andre variabler) med disse effektene, vil den justerte effekten fortsatt være en nedgang på **72%**. Dette tilsvarer en årlig reduksjon på **4,2%**. Den justerte effekten er beregnet slik at produktet av effektene av bilenes alder (-48%), ulykkesår (-47%), bilenes vekt (-20%) og registreringsår er endringen av antall D+HS fra 1980-1990 til 2014-2016 (-94%).

Bilenes registreringsår og fremmedrisiko

Biler fra senere registreringsår har vist seg å ha færre ulykker med fotgjengere og syklistene og å påføre disse mindre alvorlige skader. I bil-bil kollisjoner er biler fra senere registreringsår sjeldnere motpart enn biler fra tidligere registreringsår, men skadegraden har ikke sammenheng med motpartens registreringsår.

Biler fra senere registreringsår har vist seg å ha færre ulykker med **fotgjengere/syklistene**, og å påføre disse mindre alvorlige skader. Nedgangen av antall ulykker og skader blant fotgjengere og syklistene er på 60-70% og dermed noe mindre enn effektene for bilførerne. Nedgangen av skadegraden kan forklares med at bilenes fronter er blitt mer «fotgjengervennlige», dvs. at høyden og utformingen er endret slik at fotgjengere (og syklistene) får mindre alvorlige skader fra direkte sammenstøt med bil en og etterfølgende bevegelser. Nedgangen av antall ulykker kan forklares av de samme faktorene som har bidratt til nedgangen av det totale antall ulykker.

I **bil-bil kollisjoner** er biler fra senere registreringsår sjeldnere motpart enn biler fra tidligere registreringsår, noe som kan forklares med de samme faktorene som bidrar til at biler fra senere registreringsår sjeldnere er innblandet i ulykker. Skadegraden har ikke vist seg å ha sammenheng med motpartens registreringsår.

5.2 Bilenes vekt

Bilenes vekt og egenrisiko

Når bilens vekt øker med 100 kg medfører dette i gjennomsnitt en reduksjon av antall D+HS i alle ulykker på 4,9%. Dette skyldes i hovedsak effekten i bil-bil kollisjoner. I eneulykker ble det kun funnet små effekter. Ulykkesinnblandingen (PSU) har ikke sammenheng med bilenes vekt.

Effekten av en vektøkning på 100 kg er estimert til en gjennomsnittlig reduksjon av antall D+HS i alle ulykker på 4,9%, mens antall PSU ikke har sammenheng med bilenes vekt. Effekten på D+HS er betydelig større i bil-bil kollisjoner (-11,1% D+HS ved en vektøkning på 100 kg) enn i eneulykker (-2,3%). Andre studier har i gjennomsnitt anslått effekten på skadegraden i alle ulykker til en reduksjon på 6,6% (-5,8% i den aktuelle studien). Andre studier har også funnet større effekter i bil-bil kollisjoner enn i eneulykker.

Forklaringer på at tyngre biler i større grad beskytter bilføreren enn lettere biler er at tyngre biler som regel er større og har større deformasjonssoner, samtidig som de i kollisjoner med andre biler som regel, hvis alt annet er lik, får mindre fartsendringer og deformasjoner enn lettere biler.

I noen typer eneulykker, især med velt, kan høyere vekt derimot medføre større energiforskjeller og dermed større deformasjon enn lettere biler, noe som kan forklare forskjellen mellom effekten av bilenes vekt i kollisjoner vs. eneulykker.

Bilenes vekt og fremmedrisiko

Tyngre biler medfører høyere risiko for alvorlige skader blant fotgjengere og syklister. De medfører trolig også høyere ulykkesrisiko, men uten at det er funnet noen forklaring. I bil-bil kollisjoner medfører tyngre motparter flere D+HS og høyere skadegrad. Effekten av motpartens vekt på antall D+HS er større i tyngre biler.

Ulykker med **fotgjengere og syklister** skjer oftere med tyngre biler enn med lettere biler og tyngre biler påfører fotgjengerne/syklistene mer alvorlige skader. I ulykker med de tyngste bilene er omtrent 44% flere D+HS og 25% flere D+HS/PSU blant fotgjengere og syklister enn i ulykker med de letteste bilene. Effekten på skadegraden kan forklares med at fronten på tyngre biler ofte er utformet på en mindre «fotgjengervennlig» måte. Bl.a. er tyngre biler ofte større og høyere enn lettere biler, noe som kan medføre mer uheldige treffpunkt og at fotgjengere og syklister får mer uheldige bevegelser etter det første sammenstøtet (Høye, 2017A).

Effekten på PSU er usikker. Uten kontroll for andre variabler har lettere biler flere PSU med fotgjengere/syklister enn tyngre biler. Dette hadde vært et logisk resultat fordi det trolig (relativt sett) er flere lettere enn tyngre biler i områder med mange fotgjengere og syklister. Flere ulykker med lettere biler ville derfor ikke nødvendigvis bety at ulykkesrisikoen er høyere når bilene er lettere. Modellberegningene viser derimot at de tyngste bilene har 18% flere PSU med fotgjengere og syklister enn de letteste bilene. Dette til tross for den manglende kontrollen for eksponeringen. Det er imidlertid ikke funnet noen god forklaring på hvorfor tyngre biler skulle medføre høyere ulykkesrisiko for fotgjengere og syklister.

I **bil-bil kollisjoner** påvirker motpartens vekt både risikoen for alvorlige ulykker og skadegraden i ulykkene. Når motpartens vekt øker med 100 kg, øker antall D+HS i gjennomsnitt med 6,8% og skadegraden med 10,3%. Disse resultatene viser at den gode beskyttelsen som tunge biler gir den egne føreren går på bekostning av motparten. Dette har sammenheng med at tyngre biler får mindre fartsforskjeller og deformasjoner enn lettere biler, noe som fører til at det blir den lettere motparten som absorberer mesteparten av kollisjonsenergien.

Effekten av motpartens vekt på antall D+HS er større i tyngre biler enn i lettere biler. Dette kan tyde på at personer i lette biler som regel har en tyngre motpart i bil-bil kollisjoner og dermed «uansett» høy skaderisiko, mens personer i tyngre biler har større risiko for å være uskadd dersom motparten er lettere, mens risikoen for å få alvorlige skader øker med motpartens vekt.

Antall personskadeulykker går ned for tyngre motparter, uavhengig av den egne bilens vekt. Forklaringen til dette er ukjent.

5.3 Bilenes alder

Både denne og andre studier viser at bilenes ulykkesrisiko øker med økende alder, uavhengig av registrerings- og ulykkesår.

Bilenes alder er ikke en prediktorvariabel i modellene. Både bilenes registreringsår og ulykkesår er prediktorer og bilenes alder er en funksjon av disse to variablene. Eldre biler har både i denne og i andre studier vist seg å ha flere ulykker og høyere skadegrad enn nyere biler. Resultatene fra denne studien viser at antall D+HS i alle ulykker, sammenlignet med 20 år gamle biler er 30% lavere i en 10 år gammel bil, 42% lavere i en fem år gammel bil og 50% lavere i en ett år gammel bil. Dette gjelder med statistisk kontroll for bilenes registreringsår samt førernes alder og kjønn.

Eldre biler har en tendens til å ha færre ulykker og lavere skadegrad med økende alder, noe som kan være en «veteranbileffekt» som følge av at veteranbileiere er ekstra påpasselige med sikkerheten.

Forklaringer på at eldre biler (opptil ca. 20 år) har flere og mer alvorlige ulykker, er bl.a. at eldre biler har flere tekniske feil og at førere av eldre biler i gjennomsnitt har høyere ulykkesrisiko enn førere av nyere biler. Førere av eldre biler er bl.a. oftere unge menn, kjører oftere beruset, kjører oftere for fort og bruker i mindre grad bilbelte enn førere av nyere biler.

5.4 Ulykkesår

Uten statistisk kontroll for bilenes registreringsår viser resultatene (med få unntak) at antall ulykker og skadegraden i ulykkene har gått ned over tid. Resultatene fra modellberegningene tyder (med få unntak) på at antall ulykker og skadegraden i ulykkene har økt over tid dersom man kontrollerer statistisk for bilenes registreringsår. Forklaringen er trolig at biler fra samme registreringsår er eldre i senere ulykkesår og at eldre biler i gjennomsnitt har høyere ulykkesrisiko og høyere skadegrad.

Resultatene fra modellberegningene viser i de fleste modellene at antall ulykker og skadegraden øker i senere ulykkesår. Dette er i motsetning til at både ulykkes- og skaderisiko har gått ned over tid. En mulig forklaring for at modellberegningene viser **«feil» effekt av ulykkesår** er at det er statistisk kontrollert for bilenes registreringsår og at biler fra samme registreringsår er eldre i senere ulykkesår. Effekten av ulykkesår i modeller som også har bilenes registreringsår som prediktor, må tolkes som at det er flere (alvorlige) ulykker i senere år *hvis alt annet er lik*:

- «Alt annet» inkluderer registreringsår
- Biler fra samme registreringsår er eldre i senere ulykkesår

- Eldre biler har høyere ulykkes- og skaderisiko enn nyere biler (se avsnitt 4.5) uten at dette er statistisk kontrollert for (annet enn gjennom ulykkesår som prediktor).

Dermed er det flere (alvorlige) ulykker i senere ulykkesår dersom alt annet (inklusive bilenes registreringsår) er likt.

Et eksempel på en lignende «alt annet lik»-effekt som produserer «feil» fortegn for en variabel er beskrevet av Kennedy (2005). I eksempelet ble det funnet en negativ effekt av et ekstra gjesterom på boligprisen, dvs. at et ekstra gjesterom fører til at boligprisen synker. Forklaringen er at dette gjelder hvis alt annet er likt. Det mest relevante «alt annet» i eksempelet er det totale arealet i boligen. Med et ekstra gjesterom og samme totale areal vil enten et annet rom forsvinne eller andre rom bli mindre og dette trekker prisen på boligen ned, i større grad enn gjesterommet trekker prisen opp.

En annen mulig forklaring på at effekten av ulykkesår blir «feil» med kontroll for bilenes registreringsår er at dette er et statistisk artefakt som følge av at bilenes registreringsår har «spist opp» for mye av effekten av ulykkesår. En slik effekt kan oppstå som av at det er en korrelasjon mellom registreringsår og ulykkesår (biler fra sene registreringsår finnes ikke i tidligere ulykkesår) og muligens fordi antall kjøretøykilometer og ulykker er svært ujevnt fordelt over de ulike registreringsårklassene og ulykkesår.

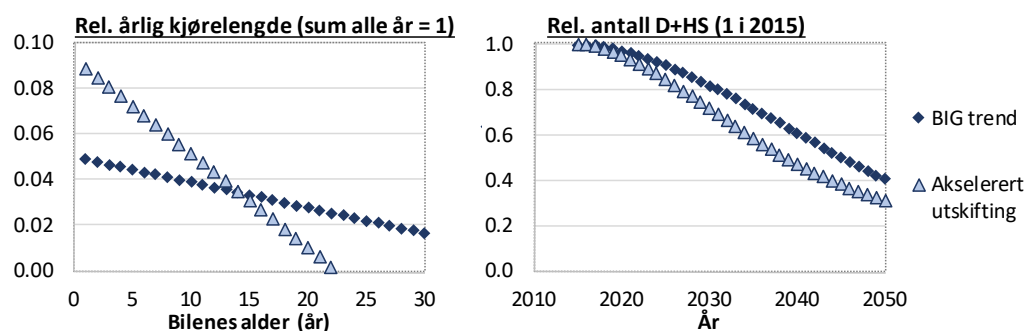
5.5 Teoretiske effekter av å øke utskiftingstakten i bilparken

Hvis man øker utskiftingstakten av bilparken, kan man forvente at antall D+HS bilførere vil gå mer og raskere ned enn med dagens utskiftingstakt. Dersom man øker utskiftingstakten slik at hver bil kjører i 22 år (istedenfor i 30 år) og slik at hver bil kjører de første 50% av sin totale kjørelengde i de første seks (istedenfor 12) år, vil antall D+HS bilførere være halvert i forhold til 2015 i 2039 istedenfor i 2045 og ha gått ned med 15% istedenfor med 9% i 2025 i forhold til 2015. Dette er et fiktivt regneeksempel som forutsetter at antall D+HS bilførere går ned med 4,2% for hvert nye registreringsår og det er ikke tatt hensyn til andre endringer som påvirker antall D+HS bilførere.

Siden biler fra senere registreringsår har færre og mindre alvorlige ulykker, kan en økning av utskiftingstakten for bilparken forventes å bidra til at antall D+HS i personbiler går mer ned i løpet av de neste årene enn dersom utskiftingstakten forblir uendret. Dersom man kunne skifte ut alle biler i hele bilparken fra 2016 med nye biler (fra 2014-2016), hadde antall D+HS bilførere teoretisk gått ned med 30%. Dette er beregnet ut fra fordelingen av bilenes alder og kjørelengder i dagens bilpark, basert på BIG-modellen (jf. avsnitt 2.1.3) og under forutsetningen av antall D+HS går ned med 4,2% for hvert registreringsår (avsnitt 5.1).

For å illustrere en mulig effekt av en akselerert utskifting av bilparken er det gjort et hypotetisk regneeksempel. Figur 27 viser resultatene. Den venstre delen av figuren viser relative årlige kjørelengder per bil som er en lineær trend som er basert på BIG-modellen (jf. avsnitt 2.1.3). Summen av de relative årlige kjørelengdene over alle år er lik én. Dvs. at nye biler kjører omtrent 5% av sin totale kjørelengde i det første året og 2% i det 30. året. De relative årlige kjørelengdene for «Akselerert utskifting» er også en lineær trend hvor bilene er i bruk i 22 år (istedenfor i 30 år) og en betydelig større andel av den totale kjørelengden som er kjørt i det første året. Mens biler ifølge BIG-modellen bruker 12 år for å kjøre 50% av sin totale kjørelengde, er det med akselerert utskifting kun seks år. Dette er et rent fiktivt (og ikke veldig sannsynlig) scenario som bare er ment for å illustrere i hvilken størrelsesorden man kan forvente en effekt på utviklingen av antall D+HS bilførere over tid. Det totale trafikkarbeidet i regneeksempelen er uendret. Den økte utskiftingstakten kan teoretisk oppnås enten ved at hver enkel bil kjører mer per år (og beholder samme totale kjørelengde som i dag) eller ved at det blir flere biler (og hver bil kjører totalt sett mindre enn i dag).

Den høyre delen av figur 27 viser relative antall D+HS i årene 2015 med relative årlige kjørelengder som i BIG-modellen og med akselerert utskifting. Dette er relative antall D+HS bilførere (relativt antall i 2015 er satt lik én). Antallene er beregnet basert på relative årlige kjørelengder henholdsvis ifølge BIG-modellen og med akselerert utskifting og antakelsen om at antall D+HS går ned med 4,2% for hvert registreringsår. Dette er den justerte effekten som er estimert med «kontroll» for bilenes alder, vekt og ulykkesår (avsnitt 5.1).

Figur 27: Relative årlige kjørelengder ifølge BIG-modellen og med en fiktiv akselerert utskiftingstakt (t.v.) og relative antall D+HS (antall D+HS i 2015 = 1) i 2015 til 2050 med utskiftingstansen ifølge BIG-modellen vs. akselerert utskiftingstakt (t.h.).

Figur 27 viser at antall D+HS bilførere går med ned med akselerert utskiftingstakt. Sammenlignet med årlige kjørelengder ifølge BIG-modellen vil akselerert utskifting føre til at antall D+HS (i forhold til 2015):

- Har gått ned med 10% i 2023 istedenfor i 2026
- Er halvert i 2039 istedenfor i 2045
- Ha gått ned med 15% istedenfor med 9% i 2025.

Dette gjelder under de gitte beregningsforutsetningene og «hvis alt annet er lik», dvs. at andre endringer som påvirker antall D+HS bilførere (som f.eks. nye trafikksikkerhetstiltak, endrede kjørelengder eller egenskaper ved bilførerne) ikke er tatt hensyn til. Det er heller ikke tatt hensyn til effekten på motparter i bil-bil kollisjoner eller på fotgjengere og syklistene. En av beregningsforutsetningene er en nedgang av antall D+HS på 4,2% for hvert nye registreringsår. Dette er basert på ulykkestall fra 2000-2016 for biler fra registreringsårene 1980-2016. Estimaten er usikkert og det er ukjent hvorvidt den samme trenden vil fortsette i framtidige år.

6 Referanser

- Adolph, T., Ott, J., Eickhoff, B., & Johannsen, H. (2015). What is the Benefit of the Frontal Mobile Barrier Test Procedure? Paper presented at the Proceedings of the 24th International Technical Conference on the Enhanced Safety of Vehicles (ESV), NHTSA, Gothenburg.
- Anderson, M. L., & Auffhammer, M. (2014). Pounds that kill: The external costs of vehicle weight. *The Review of Economic Studies*, 81(2), 535-571.
- Anderson, R. W. G., & Searson, D. J. (2015). Use of age–period–cohort models to estimate effects of vehicle age, year of crash and year of vehicle manufacture on driver injury and fatality rates in single vehicle crashes in New South Wales, 2003–2010. *Accident Analysis & Prevention*, 75, 202-210.
- Baker, T. K., Falb, T., Voas, R., & Lacey, J. (2003). Older women drivers: Fatal crashes in good conditions. *Journal of Safety Research*, 34(4), 399-405.
- Bédard, M., Guyatt, G. H., Stones, M. J., & Hirdes, J. P. (2002). The independent contribution of driver, crash, and vehicle characteristics to driver fatalities. *Accident Analysis & Prevention*, 34(6), 717-727.
- Bento, A., Gillingham, K., & Roth, K. (2017). The Effect of Fuel Economy Standards on Vehicle Weight Dispersion and Accident Fatalities. National Bureau of Economic Research Working Paper No. 23340.
- Bjørnskau, T. (2015). Risiko i vegtrafikken 2013-2014. TØI-rapport 1448/2016. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Broughton, J. (2008). Car driver casualty rates in Great Britain by type of car. *Accident Analysis & Prevention*, 40(4), 1543-1552.
- Broughton, J. (2012). The influence of car registration year on driver casualty rates in Great Britain. *Accident Analysis & Prevention*, 45, 438-445.
- Chauvel, C., Faverjon, G., Bertholon, N., Cuny, S., & Delannoy, P. (2011). Self-protection and Partnerprotection for new vehicles (UNECE R 94 Amendment). Paper presented at the 22nd Enhanced Safety Vehicle Conference.
- Chen, T., & Kockelman, K. (2012). Roles of Vehicle Footprint, Height, and Weight in Crash Outcomes: Application of a Heteroscedastic Ordered Probit Model. *Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board*(2280), 89-99.
- Christensen, P. & Elvik, R. (2006). Effects on accidents of periodic motor vehicle inspection in Norway. *Accident Analysis and Prevention*, 39, 47-52.
- Elvik, R., & Høye, A. (2015). Hvor mye kan antall drepte og hardt skadde i trafikken reduseres? TØI-rapport 1417/2015. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Farmer, C. M. (2005). Relationships of Frontal Offset Crash Test Results to Real-World Driver Fatality Rates. *Traffic Injury Prevention*, 6, 31-37.

- Farstad, E. (2016). Transportytelser i Norge 1946–2015. TØI-rapport 1544/2016. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Fridstrøm, L. & Østli, V. (2016). Kjøretøyparkens utvikling og klimagassutslipp - Framskrivinger med modellen BIG. TØI-rapport 1518/2016. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Friedman, D., Jimenez, J. A., & Paver, J. (2013). Predicting a Vehicle's Dynamic Rollover Injury Potential from Static Measurements. Paper presented at the Proceedings of the 23rd International Technical Conference on Enhanced Safety of Vehicles, Seoul, Korea, <http://www.nhtsa.gov.my/ESV>.
- Huang, H., Siddiqui, C., & Abdel-Aty, M. (2011). Indexing crash worthiness and crash aggressivity by vehicle type. *Accident Analysis & Prevention*, 43(4), 1364-1370.
- Hutchinson, T. P., & Anderson, R. W. G. (2013). Driver injury severity related to car mass and car year. In: Hutchinson, T. P., & Anderson, R. W. G. *The Impact of Changes in the Australian Light Vehicle Fleet on Crashworthiness and Crash Outcomes*. Report AP-R428-13. Austroads.
- Høye, A., Bjørnskau, T. & Elvik, R. (2014). Hva forklarer nedgangen i antall drepte og hardt skadde i trafikken fra 2000 til 2012? TØI-rapport 1299/2014. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Høye, A., Vaa, T., & Hesjevoll, I. S. (2015). Førerstøttesystemer - Status og potensial for fremtiden. TØI-rapport 1450/2015. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Høye, A. (2011). The effects of Electronic Stability Control (ESC) on crashes—An update. *Accident Analysis & Prevention*, 43(3), 1148-1159.
- Høye, A. (2016). How would increasing seat belt use affect the number of killed or seriously injured light vehicle occupants? *Accident Analysis & Prevention*, 88 (Supplement C), 175-186.
- Høye, A. (2017A). Trafikksikkerhetseffekter av bilenes kollisjonssikkerhet, vekt og kompatibilitet. TØI-rapport 1580/2017. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Høye, A. (2017B). Dybdestudier av fartsrelaterte ulykker ved bruk av UAG-data. TØI-rapport 1569/2017. Oslo: Transportøkonomisk institutt.
- Kennedy, P.E. (2005). Oh no! I got the wrong sign! What should I do? *The Journal of Economic Education*, 36(1), 77-92.
- Kim, J.-K., Ulfarsson, G. F., Kim, S., & Shankar, V. N. (2013). Driver-injury severity in single-vehicle crashes in California: A mixed logit analysis of heterogeneity due to age and gender. *Accident Analysis & Prevention*, 50, 1073-1081.
- Kockelman, K. M., & Kweon, Y.-J. (2002). Driver injury severity: an application of ordered probit models. *Accident Analysis & Prevention*, 34(3), 313-321.
- Langford, J., Methorst, R., & Hakamies-Blomqvist, L. (2006). Older drivers do not have a high crash risk - A replication of low mileage bias. *Accident Analysis & Prevention*, 38(3), 574-578.
- Lécuyer, J.-F., & Chouinard, A. (2006). Study on the effect of vehicle age and the importation of vehicles 15 years and older on the number of fatalities, serious injuries and collisions in Canada. Paper presented at the Proceedings of the Canadian Multidisciplinary Road Safety Conference XVI.

- MacLeod, K. E., Griswold, J. B., Arnold, L. S., & Ragland, D. R. (2012). Factors associated with hit-and-run pedestrian fatalities and driver identification. *Accident Analysis & Prevention*, 45 (Supplement C), 366-372.
- Martin, J.-L., & Lenguerand, E. (2008). A population based estimation of the driver protection provided by passenger cars: France 1996–2005. *Accident Analysis & Prevention*, 40(6), 1811-1821.
- Mayeres, I., & Proost, S. (2001). Should diesel cars in Europe be discouraged? *Regional Science and Urban Economics*, 31(4), 453-470.
- McCartt, A. T., & Teoh, E. R. (2015). Type, size and age of vehicles driven by teenage drivers killed in crashes during 2008–2012. *Injury Prevention*, 21, 133-136.
- Méndez, Á. G., Aparicio Izquierdo, F., & Ramírez, B. A. (2010). Evolution of the crashworthiness and aggressivity of the Spanish car fleet. *Accident Analysis & Prevention*, 42(6), 1621-1631.
- Newstead, S., Watson, L., & Cameron, M. (2013). Vehicle Safety Ratings Estimated from Police Reported Crash Data: 2013 Update. Australian and New Zealand Crashes During 1987-2011. Report No. 318, Clayton: Monash University Accident Research Centre.
- Tolouei, R., & Titheridge, H. (2009). Vehicle mass as a determinant of fuel consumption and secondary safety performance. *Transportation Research Part D: Transport and Environment*, 14(6), 385-399.
- Transport for NSW (2017). Young driver trauma trends. New South Wales Government, Transport for NSW, Centre for Road Safety.
- Ulfarsson, G. F., & Mannering, F. L. (2004). Differences in male and female injury severities in sport-utility vehicle, minivan, pickup and passenger car accidents. *Accident Analysis & Prevention*, 36(2), 135-147.
- Wenzel, T. P., & Ross, M. (2005). The effects of vehicle model and driver behavior on risk. *Accident Analysis & Prevention*, 37(3), 479-494.
- Wenzel, T. (2013). The effect of recent trends in vehicle design on U.S. societal fatality risk per vehicle mile traveled, and their projected future relationship with vehicle mass. *Accident Analysis & Prevention*, 56, 71-81.
- White, W. (2004). Management of the high risk DUI offender. Springfield Ill.: Illinois Department of Transportation.

Vedlegg A – Deskriptiv statistikk

Tabell V-A.1: Antall mill. kjøretøykilometer med personbil.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	331	220	243	212	190	171	156	141	136	129								1929
1980-90	5884	4228	4237	3437	2655	2002	1442	834	734	544	507	396	318	265	229	205	162	28080
1991-95	2832	3206	2733	2656	2555	2402	2186	2362	1671	1399	1187	915	687	475	341	234	168	28009
1996-00	4101	5994	4106	3941	3828	3748	3600	2451	3250	3064	2916	2606	2246	1885	1530	1236	924	51426
2001-03		504	922	1404	1489	1300	1193	896	1186	1152	1143	1096	1049	992	930	849	749	16857
2004-06					234	641	948	849	889	829	854	855	824	792	774	761	727	9977
2007-09								123	503	735	797	701	653	658	668	657	634	6129
2010-11											186	560	713	616	534	540	565	3714
2012-13													213	635	823	724	618	3013
2014-16															236	676	1024	1936
1200-1399 kg																		
X-1979	159	99	95	75	61	49	41	38	37	35								689
1980-90	2101	1292	1642	1399	1151	914	701	468	397	306	261	200	156	121	95	81	63	11346
1991-95	1557	1459	1518	1460	1385	1292	1188	1718	937	791	652	494	368	258	193	143	108	15521
1996-00	3898	3932	4028	3897	3830	3786	3636	3190	3255	3049	2890	2605	2254	1890	1520	1191	881	49730
2001-03		531	1410	2244	2482	2242	2086	2101	2061	2027	2039	1927	1799	1644	1517	1368	1212	28689
2004-06					524	1516	2265	1914	2184	2073	2118	2115	2068	2022	1956	1880	1731	24364
2007-09								268	1119	1664	1837	1655	1551	1551	1586	1585	1557	14372
2010-11											386	1111	1392	1228	1111	1129	1158	7516
2012-13													322	975	1287	1162	1019	4765
2014-16															334	955	1452	2741
1400-1599 kg																		
X-1979	48	58	37	32	27	23	21	20	19	19								305
1980-90	544	519	407	343	284	229	179	123	108	87	81	66	55	47	42	39	32	3184
1991-95	654	734	633	614	589	554	511	676	414	361	303	238	181	130	103	80	62	6837
1996-00	1523	1633	1634	1552	1501	1454	1386	1630	1259	1186	1107	1005	875	752	623	500	382	20000
2001-03		293	872	1521	1782	1666	1544	2019	1444	1395	1380	1330	1266	1179	1093	984	873	20640
2004-06					474	1411	2367	3120	2587	2437	2390	2313	2211	2161	2116	2074	1947	27608
2007-09								443	1806	2751	3111	2901	2717	2655	2624	2578	2526	24113
2010-11											558	1705	2244	2073	1926	1933	1884	12323
2012-13													604	1734	2260	2102	1930	8630
2014-16															498	1579	2641	4718
1600+ kg																		
X-1979	59	31	46	42	36	32	29	26	22	20								342
1980-90	428	351	360	327	294	261	225	205	160	138	118	102	88	80	73	67	55	3331
1991-95	658	437	606	573	544	510	467	566	378	335	273	234	197	163	134	105	81	6260
1996-00	1360	1124	1431	1361	1283	1187	1105	1082	980	928	758	729	673	607	545	487	417	16059
2001-03		127	580	933	1099	1058	996	1264	858	799	565	587	594	594	569	526	485	11633
2004-06					275	852	1527	2087	1818	1749	1367	1265	1177	1137	1136	1168	1210	16768
2007-09								321	1086	1725	1949	1876	1758	1663	1570	1501	1444	14893
2010-11											385	1137	1452	1374	1355	1315	1200	8217
2012-13													413	1249	1653	1588	1550	6452
2014-16															450	1407	2258	4116
Total	26136	26772	27539	28022	28570	29300	29799	30936	31296	31727	32120	32725	33115	33604	34434	35409	35727	527231

Tabell V-A.2: Antall **D+HS** personbilførere per år etter bilens vekt og alder i **alle ulykker**.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	7	7	5	3	4	2							1	3				32
1980-1990	234	164	168	145	110	84	70	53	30	21	12	11	3	3	4	3	2	1117
1991-1995	52	53	53	43	62	36	30	38	37	28	24	15	9	9	6	8	4	507
1996-2000	43	43	37	46	52	35	44	28	43	39	39	40	28	20	19	26	11	593
2001-2003		4	5	14	10	10	13	7	13	3	5	9	6	10	8	8	9	134
2004-2006						4	9	7	3	7	8	3	5	4	5	3	10	68
2007-2009									2	4	6	4	4	2	7	2	2	33
2010-2011											3	1	5	5	4	4	3	25
2012-2013													1	4	6	7	2	20
2014-2016																3	4	7
1200-1399 kg																		
X-1979	3	1	1			3	1						1			1	2	13
1980-1990	84	54	71	54	47	42	24	25	16	14	9	11	7	2	3	2		465
1991-1995	29	31	45	31	37	47	44	40	41	26	33	24	24	14	7	10	2	485
1996-2000	31	34	30	33	24	33	45	48	42	33	39	44	37	39	19	21	20	572
2001-2003		3	6	8	11	9	13	13	14	9	18	15	14	19	14	4	15	185
2004-2006					1	9	3	11	11	19	8	8	8	11	13	7	13	122
2007-2009								1	2	2	14	9	9	8	8	9	3	65
2010-2011											1	3	7	5	4	4	3	27
2012-2013														2	5	4	5	16
2014-2016																3	6	9
1400-1599 kg																		
X-1979	3		1	2	1	1									1			9
1980-1990	17	15	20	10	7	11	9	6	9	7	4	4	4	1		1		125
1991-1995	14	12	13	16	12	18	14	8	19	14	19	11	11	7	7	6	4	205
1996-2000	22	9	19	12	16	17	17	18	24	19	25	11	15	13	13	8	9	267
2001-2003		1	2	3	4	10	8	10	13	16	8	5	13	9	15	7	10	134
2004-2006					1		9	7	12	12	10	9	11	14	12	11	6	114
2007-2009								4	2	6	7	6	9	6	10	4	13	67
2010-2011											1	3	3	5	6	10	2	30
2012-2013														5	6	4	3	18
2014-2016																3	6	9
1600+ kg																		
X-1979		3	3			1	1											8
1980-1990	6	1	5	7	3	4		3	2	4	1			2		2	2	42
1991-1995	9		10	2	4	2	5	8	5	5	4	4	3	1	3	2	2	69
1996-2000	1	5	6	7	4	6	5	2	9	16	10	12	7	12	5	10	7	124
2001-2003		1	2	5	3	2	6	9	4	5	11	2	8	8	7	4	6	83
2004-2006						2	9	3	8	8	6	6	9	10	2	9	10	82
2007-2009								3	2		2	6	5	6	7	8	5	44
2010-2011												2	1	9	1	5	3	21
2012-2013													1	3	4	2	4	14
2014-2016 (ref.)															1	1	4	6
Total (inkl. miss.)	593	495	551	489	471	442	423	403	414	360	363	319	310	303	264	254	240	6694
Missing	38	54	49	48	58	54	44	51	51	43	36	41	41	32	32	28	28	728
% miss.	6%	11%	9%	10%	12%	12%	10%	13%	12%	12%	10%	13%	13%	11%	12%	11%	12%	11%

Tabell V-A.3: Antall PSU med personbil per år etter bilens vekt og alder i alle ulykker.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	93	51	48	27	25	19	12	11	7	9	4	3	7	9	4	1	5	335
1980-1990	2832	2368	2287	1828	1553	1145	835	625	349	257	147	94	73	40	29	17	18	14497
1991-1995	830	846	916	906	921	817	824	807	613	494	419	320	208	142	97	66	50	9276
1996-2000	968	963	964	922	1010	958	940	951	941	810	690	656	607	442	333	249	191	12595
2001-2003		52	167	221	285	252	223	236	198	193	195	194	168	168	156	141	110	2959
2004-2006					39	96	171	178	150	149	144	117	134	105	98	82	107	1570
2007-2009								42	67	98	115	109	107	88	90	82	97	895
2010-2011											30	79	120	77	91	63	72	532
2012-2013													34	69	110	77	67	357
2014-2016															19	72	90	181
1200-1399 kg																		
X-1979	61	33	34	14	29	12	15	7	5	7	7	4	3	2	1	2	3	239
1980-1990	1083	957	957	808	735	602	430	359	243	162	117	85	65	38	24	14	14	6693
1991-1995	672	699	743	772	802	698	680	690	620	444	394	303	238	122	84	67	45	8073
1996-2000	823	915	903	884	902	859	884	999	938	844	740	709	674	513	395	315	254	12551
2001-2003		94	226	352	377	323	363	365	303	295	280	290	294	255	224	209	189	4439
2004-2006					77	220	286	341	314	278	288	260	296	254	206	206	212	3238
2007-2009								56	152	206	202	181	194	156	165	121	125	1558
2010-2011											41	109	148	117	113	97	100	725
2012-2013													28	92	110	121	96	447
2014-2016															37	99	115	251
1400-1599 kg																		
X-1979	29	10	10	15	6	6	8	3	2	2	4			2	1	1	2	101
1980-1990	300	259	232	199	206	168	128	143	110	69	57	45	46	25	11	8	5	2011
1991-1995	326	292	313	324	332	339	295	287	286	261	196	195	164	94	69	55	34	3862
1996-2000	453	493	536	473	497	491	470	519	498	428	414	384	388	246	258	189	161	6898
2001-2003		55	165	247	314	286	269	270	260	268	238	236	239	211	199	166	159	3582
2004-2006					62	184	301	324	324	306	310	247	253	259	249	214	206	3239
2007-2009								67	178	249	280	242	236	230	205	188	188	2063
2010-2011											40	149	187	181	143	130	133	963
2012-2013													53	158	193	169	151	724
2014-2016															48	108	229	385
1600+ kg																		
X-1979	20	14	10	12	6	3	4	8	6	3	1	6	2	2	1		2	100
1980-1990	124	119	118	92	101	88	61	56	42	39	28	18	10	20	5	10	9	940
1991-1995	118	117	137	112	147	129	112	122	122	93	70	85	55	39	40	31	35	1564
1996-2000	198	237	272	239	230	230	235	222	235	234	188	199	173	143	118	107	108	3368
2001-2003		56	120	176	224	199	227	223	207	189	188	166	153	150	145	135	106	2664
2004-2006					58	177	306	392	326	275	288	241	249	195	185	184	182	3058
2007-2009								83	215	260	348	285	297	242	216	212	203	2361
2010-2011											53	181	219	200	145	134	131	1063
2012-2013													63	136	186	154	148	687
2014-2016																40	107	208
Total (inkl. miss.)																		
miss.)	9842	9624	10272	9584	10017	9386	9272	9618	8896	7897	7474	7101	7137	6041	5573	5108	4933	137775
Missing	912	994	1114	961	1079	1085	1193	1232	1185	975	958	909	952	819	730	705	573	16376
% miss.	9 %	10 %	11 %	10 %	11 %	12 %	13 %	13 %	13 %	12 %	13 %	13 %	13 %	14 %	13 %	14 %	12 %	12 %

Tabell V-A.4: Antall **D+HS** personbilførere per år etter førernes alder og kjønn i **alle** ulykker.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24 år	38	34	31	23	31	37	21	26	33	21	19	19	22	11	10	14	9	399
Kv. 25-44 år	67	56	61	54	48	49	38	44	22	36	32	37	23	35	20	28	25	675
Kv. 45-65 år	32	38	40	29	33	38	38	37	35	21	26	25	32	37	34	28	21	544
Kv. 65+ år	11	14	14	12	14	13	13	14	15	18	23	14	9	14	23	15	19	255
M. 18-24 år	152	104	117	113	116	88	90	81	81	71	69	61	52	50	32	33	39	1349
M. 25-44 år	161	129	144	146	133	113	113	104	109	97	105	75	89	65	48	58	44	1733
M. 45-65 år	75	68	73	64	45	52	64	59	66	54	48	52	51	50	51	37	45	954
M. 65+ år	52	48	66	44	46	49	41	32	48	41	40	34	31	40	45	41	37	735
Total (inkl. miss.)	593	495	551	489	471	442	423	403	414	360	363	319	310	303	264	254	240	6694
Missing	5	4	5	4	5	3	5	6	5	1	1	2	1	1	1	0	1	50
% missing	0,8%	0,8%	0,9%	0,8%	1,1%	0,7%	1,2%	1,5%	1,2%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	0,3%	0,4%	0,0%	0,4%	0,7%

Tabell V-A.5: Antall **PSU** med personbil per år etter førernes alder og kjønn i **alle** ulykker.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24	704	632	703	607	683	700	645	681	666	535	500	504	562	429	384	393	335	9663
Kv. 25-44	1553	1443	1586	1460	1504	1408	1414	1412	1262	1134	1052	1055	941	827	753	695	693	20192
Kv. 45-65	772	764	780	795	890	838	812	901	854	737	740	709	709	634	592	544	519	12590
Kv. 65+	194	174	208	206	253	234	251	286	294	252	261	260	282	240	260	234	250	4139
M. 18-24	1786	1721	1719	1707	1629	1551	1477	1568	1396	1297	1151	1072	1110	833	726	660	639	22042
M. 25-44	2573	2597	2724	2472	2519	2309	2328	2342	2159	1954	1866	1669	1616	1381	1291	1136	1069	34005
M. 45-65	1426	1439	1528	1424	1538	1466	1493	1561	1478	1336	1242	1193	1153	1056	963	888	838	22022
M. 65+	774	796	978	868	952	838	818	828	726	599	621	603	738	620	584	550	577	12470
Total (inkl. miss.)	9842	9624	10272	9584	10017	9386	9272	9618	8896	7897	7474	7101	7137	6041	5573	5108	4933	137775
Missing	60	58	46	45	49	42	34	39	61	53	41	36	26	21	20	8	13	652
% miss.	0,6%	0,6%	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,7%	0,7%	0,5%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%	0,2%	0,3%	0,5%

Tabell V-A.6: Antall **D+HS** personbilførere per år etter bilens vekt og alder i **eneulykker**.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	3	2	2	1	2									1				11
1980-1990	100	62	69	63	43	28	35	22	17	5	5	5	2	1	3	2	1	463
1991-1995	13	17	19	14	18	11	11	16	17	17	9	8	6	2	4	2	2	186
1996-2000	13	18	13	14	14	13	16	7	15	15	12	10	7	8	5	10	2	192
2001-2003		3	1	9	3	1	6	1	1		2	3	3	5	2	5	5	50
2004-2006						2	4	2	1	3	5	1			2	3	4	27
2007-2009									1	1	2	2	2	1	4		2	15
2010-2011													3	4			1	8
2012-2013														1	1	1		3
2014-2016														1	1		1	3
1200-1399 kg																		
X-1979	1					1	1										1	5
1980-1990	38	25	24	23	19	16	13	12	5	8	4	6	2	1	2	1		199
1991-1995	9	14	26	12	14	23	15	14	24	10	13	11	7	8	4	4	1	209
1996-2000	6	14	7	12	9	20	23	28	17	11	14	20	14	15	8	12	13	243
2001-2003		1	2	2	4	6	5	4	6	2	7	6	6	3	6	3	4	67
2004-2006						2	2	3	5	6	3	1	4	3	3	1	2	35
2007-2009									2		7	5	3	2	5	1	1	26
2010-2011													2	1	1	3		7
2012-2013														1	1	2	1	5
2014-2016														1	1	2	5	5
1400-1599 kg																		
X-1979	1			1	1													4
1980-1990	9	11	9	4	1	3	3	3	4	3	1	2	3	1				57
1991-1995	5	6	4	9	5	7	8	5	7	8	11	3	6	4	2	2	3	95
1996-2000	10	4	9	6	10	8	5	6	10	10	11	3	4	4	6	4	4	114
2001-2003				1	1	5	4	7	7	4	4	2	6	4	9	6	7	67
2004-2006					1		3	4	6		4	1	7	7	2	6	2	43
2007-2009										1		1	2		2	3	5	14
2010-2011													3	1	2	5		11
2012-2013														1	3	2	2	8
2014-2016														1	1	2	3	5
1600+ kg																		
X-1979			3			1	1											5
1980-1990	3	1	5	4	2	3		3	2	2							1	26
1991-1995	5		3	1	1	1	1	4	3	2	3	3	2		2	1	1	33
1996-2000	1	3	3	4	2	4	1		4	6	3	9	3	7	3	7	2	62
2001-2003				1		1		2	3	1	4	1	4	3	2	3	3	28
2004-2006							1		1	2	3	4	6	1	1	5	5	29
2007-2009								1	1		1	2	2	4	3	4	2	20
2010-2011												1		1		2	2	6
2012-2013													1	1	1		3	6
2014-2016																		0
Total (inkl. miss.)	234	208	218	204	177	176	181	170	182	139	137	127	128	108	103	111	105	2708
Missing	17	27	19	23	27	20	23	26	23	22	9	17	18	12	13	7	13	316
% miss.	7 %	13 %	9 %	11 %	15 %	11 %	13 %	15 %	13 %	16 %	7 %	13 %	14 %	11 %	13 %	6 %	12 %	12 %

Tabell V-A.7: Antall PSU med personbil per år etter bilens vekt og alder i *enculykker*.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	27	13	12	4	6	4	2	4	2	3	2		2	3	2			86
1980-1990	626	549	457	473	373	323	223	169	97	64	47	27	23	9	17	5	6	3488
1991-1995	128	137	150	193	166	148	151	163	129	135	99	92	69	33	32	26	15	1866
1996-2000	149	170	186	155	178	193	171	172	210	206	169	170	169	132	89	79	51	2649
2001-2003		12	28	48	52	50	48	36	34	37	44	40	44	40	37	48	30	628
2004-2006					6	15	35	31	23	31	21	25	26	20	22	22	25	302
2007-2009								8	17	23	25	23	22	16	14	17	18	183
2010-2011											2	12	22	14	12	8	11	81
2012-2013													1	7	15	6	11	40
2014-2016															4	7	14	25
1200-1399 kg																		
X-1979	15	9	7	3	5	4	6	3		2	3	1		2		1	2	63
1980-1990	263	213	231	216	187	152	106	107	59	52	38	30	26	10	8	5	4	1707
1991-1995	114	143	142	192	157	176	164	180	167	118	108	92	63	46	29	25	18	1934
1996-2000	95	132	144	154	132	170	164	212	179	214	155	169	200	141	121	106	86	2574
2001-2003		6	22	37	41	50	65	58	48	56	44	52	80	45	58	58	40	760
2004-2006					10	28	34	43	50	35	51	33	65	38	33	37	52	509
2007-2009								7	22	31	24	28	35	23	18	17	16	221
2010-2011											5	17	17	13	12	17	14	95
2012-2013													2	12	12	15	10	51
2014-2016															9	15	15	39
1400-1599 kg																		
X-1979	9	3	2	5	2	3		2			2				1	1	1	31
1980-1990	51	54	46	42	34	32	30	37	32	23	13	17	16	7	4	3	1	442
1991-1995	55	51	54	67	66	76	60	76	72	58	56	52	56	43	27	20	12	901
1996-2000	55	76	82	70	80	72	77	98	106	114	93	96	114	71	73	59	42	1378
2001-2003		6	16	19	26	33	33	40	38	50	38	42	52	43	37	49	40	562
2004-2006					5	17	40	32	34	47	53	34	50	46	41	41	40	480
2007-2009								4	20	22	35	21	22	29	23	23	34	233
2010-2011											3	18	19	17	12	15	10	94
2012-2013													3	14	19	18	13	67
2014-2016															4	12	23	39
1600+ kg																		
X-1979	5	4	4	3	2	1	1	2	1	1		2	1	1	1			29
1980-1990	19	21	25	21	26	12	11	7	12	11	5	4	6	10	1	2	3	196
1991-1995	15	19	19	22	19	25	20	25	33	25	17	21	20	14	17	9	6	326
1996-2000	19	25	44	33	19	31	28	37	52	49	38	50	43	38	27	38	30	601
2001-2003		4	11	21	16	20	24	16	28	19	22	25	20	24	27	30	28	335
2004-2006					5	17	17	30	37	27	36	28	43	23	34	27	39	363
2007-2009								4	18	18	26	20	31	30	20	26	27	220
2010-2011											7	19	22	18	7	13	20	106
2012-2013													4	10	18	15	18	65
2014-2016															7	11	17	35
Total (inkl. miss.)	1797	1857	1906	1970	1783	1860	1737	1870	1754	1664	1461	1434	1590	1210	1088	1051	943	26975
Missing	152	210	224	192	170	208	227	267	234	193	180	174	202	168	144	125	101	3171
% miss.	8 %	11 %	12 %	10 %	10 %	11 %	13 %	14 %	13 %	12 %	12 %	12 %	13 %	14 %	13 %	12 %	11 %	12 %

Tabell V-A.8: Antall **D+HS** personbilførere per år etter førernes alder og kjønn i **eneulykker**.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24 år	17	11	10	7	15	11	10	11	16	9	8	6	12	3	6	9	4	165
Kv. 25-44 år	13	19	23	16	11	12	6	16	7	12	10	11	14	10	6	7	4	197
Kv. 45-65 år	8	14	9	5	1	15	13	8	14	4	7	8	5	10	10	11	8	150
Kv. 65+ år	4	5	3	6	6	5	6	5	3	4	7	5	2	3	10	7	6	87
M. 18-24 år	92	66	76	70	63	52	56	42	48	43	34	33	27	26	19	21	25	793
M. 25-44 år	67	54	53	70	48	41	53	45	55	36	45	32	37	27	20	28	24	735
M. 45-65 år	20	22	23	21	16	20	25	28	24	16	15	15	16	12	15	14	17	319
M. 65+ år	8	14	16	7	12	17	9	9	10	14	10	15	14	16	16	14	16	217
Total (inkl. miss.)	234	208	218	204	177	176	181	170	182	139	137	127	128	108	103	111	105	2708
Missing	5	3	5	2	5	3	3	6	5	1	1	2	1	1	1	0	1	45
% missing	2,1%	1,4%	2,3%	1,0%	2,8%	1,7%	1,7%	3,5%	2,7%	0,7%	0,7%	1,6%	0,8%	0,9%	1,0%	0,0%	1,0%	1,7%

Tabell V-A.9: Antall **PSU** med personbil per år etter førernes alder og kjønn i **eneulykker**.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24	189	179	167	180	165	194	165	191	186	159	148	131	180	144	117	126	78	2699
Kv. 25-44	178	195	235	210	182	197	193	206	143	187	153	159	158	129	100	96	88	2809
Kv. 45-65	103	122	112	135	121	149	129	137	136	103	100	84	96	82	81	86	72	1848
Kv. 65+	39	32	34	44	42	48	56	50	46	59	52	68	80	49	56	52	46	853
M. 18-24	569	554	527	613	526	530	485	520	465	466	376	385	398	288	237	232	222	7393
M. 25-44	406	429	460	458	409	406	373	408	397	373	310	314	347	251	238	226	193	5998
M. 45-65	169	178	204	173	163	173	187	200	222	180	152	163	171	151	122	121	119	2848
M. 65+	114	146	147	127	146	130	121	133	120	113	154	110	141	101	129	108	118	2158
Total (inkl. miss.)	1797	1857	1906	1970	1783	1860	1737	1870	1754	1664	1461	1434	1590	1210	1088	1051	943	26975
Missing	30	22	20	30	29	33	28	25	39	24	16	20	19	15	8	4	7	369
% miss.	1,7%	1,2%	1,0%	1,5%	1,6%	1,8%	1,6%	1,3%	2,2%	1,4%	1,1%	1,4%	1,2%	1,2%	0,7%	0,4%	0,7%	1,4%

Tabell V-A.10: Antall **D+HS** personbilførere per år etter bilens vekt og alder i **bil-bil kollisjoner** (kun data med informasjon om motpartens registreringsår og vekt).

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	1	2	3	1		2												9
1980-1990	67	51	50	42	31	27	12	15	6	7	2	3		1	1	1	1	317
1991-1995	23	13	11	10	20	11	7	11	12	2	7	2	2	4		3		138
1996-2000	15	11	12	9	17	7	9	10	13	8	12	15	8	7	7	8	2	170
2001-2003			2	1	3	1	1	2	5			3	2	4	1	1	2	28
2004-2006						1	3		1	3	2	2	1	3			3	19
2007-2009										1	2	1	1	1	2			8
2010-2011											1		1		1	1	1	5
2012-2013														1	3	3	1	8
2014-2016																2	1	3
1200-1399 kg																		
X-1979	1	1	1										1				1	5
1980-1990	22	12	18	14	11	11	7	6	2	4	2	2	4		1	1		117
1991-1995	4	7	4	8	8	13	9	9	11	7	7	9	8	1	1	3	1	110
1996-2000	8	6	8	6	7	6	10	13	8	7	10	5	10	10	3	5	3	125
2001-2003			1	3	1		6	3	2	1	4	2	3	8	4		7	45
2004-2006						1		1	3	7		2		3	4	2	4	27
2007-2009										2	1	2	4	2	1	3	1	16
2010-2011											1	2	2	1	1			7
2012-2013															3	1	2	6
2014-2016																3		3
1400-1599 kg																		
X-1979	1		1															2
1980-1990	2		4	3	3	2	1	2	3	1		1						22
1991-1995	3	5	3	2	3	4	4		7	1	3	2	2	1	3	2		45
1996-2000	5	2	3	2		2		6	7	7	6	1	5	3	3	1		53
2001-2003			1		2	2	1	2	1	9	2	1	2	4	4		1	32
2004-2006							3	2	1	6	1	2			2	3		20
2007-2009										1	1	3	2	2	4		3	16
2010-2011												2		1	3	2	1	9
2012-2013														2		1	1	4
2014-2016																	1	1
1600+ kg																		
X-1979				2	1	1				1				1				0
1980-1990	1																	7
1991-1995	1		1				3		1				1					7
1996-2000		1	3	1			2	1	1	3	1	1	1	4	1	1	1	22
2001-2003				3			3			2	2		1		2	1		14
2004-2006							2	1	2	3	1			4		1	3	17
2007-2009								1				2		1	2	4		10
2010-2011													1	4		1		6
2012-2013																	1	1
2014-2016															1		1	2
Total (inkl. miss.)	191	152	171	135	137	132	117	107	119	116	103	84	86	105	78	85	57	1975
Missing	37	41	45	28	30	41	34	22	33	33	35	19	24	32	20	31	14	519
% miss.	19 %	27 %	26 %	21 %	22 %	31 %	29 %	21 %	28 %	28 %	34 %	23 %	28 %	30 %	26 %	36 %	25 %	26 %

Tabell V-A.11: Antall PSU med personbil per år etter bilens vekt og alder i bil-bil kollisjoner (kun data med informasjon om motpartens registreringsår og vekt).

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	27	13	12	4	6	4	2	4	2	3	2		2	3	2			86
1980-1990	626	549	457	473	373	323	223	169	97	64	47	27	23	9	17	5	6	3488
1991-1995	128	137	150	193	166	148	151	163	129	135	99	92	69	33	32	26	15	1866
1996-2000	149	170	186	155	178	193	171	172	210	206	169	170	169	132	89	79	51	2649
2001-2003		12	28	48	52	50	48	36	34	37	44	40	44	40	37	48	30	628
2004-2006					6	15	35	31	23	31	21	25	26	20	22	22	25	302
2007-2009								8	17	23	25	23	22	16	14	17	18	183
2010-2011											2	12	22	14	12	8	11	81
2012-2013													1	7	15	6	11	40
2014-2016															4	7	14	25
1200-1399 kg																		
X-1979	15	9	7	3	5	4	6	3		2	3	1		2		1	2	63
1980-1990	263	213	231	216	187	152	106	107	59	52	38	30	26	10	8	5	4	1707
1991-1995	114	143	142	192	157	176	164	180	167	118	108	92	63	46	29	25	18	1934
1996-2000	95	132	144	154	132	170	164	212	179	214	155	169	200	141	121	106	86	2574
2001-2003		6	22	37	41	50	65	58	48	56	44	52	80	45	58	58	40	760
2004-2006					10	28	34	43	50	35	51	33	65	38	33	37	52	509
2007-2009								7	22	31	24	28	35	23	18	17	16	221
2010-2011											5	17	17	13	12	17	14	95
2012-2013													2	12	12	15	10	51
2014-2016															9	15	15	39
1400-1599 kg																		
X-1979	9	3	2	5	2	3		2			2				1	1	1	31
1980-1990	51	54	46	42	34	32	30	37	32	23	13	17	16	7	4	3	1	442
1991-1995	55	51	54	67	66	76	60	76	72	58	56	52	56	43	27	20	12	901
1996-2000	55	76	82	70	80	72	77	98	106	114	93	96	114	71	73	59	42	1378
2001-2003		6	16	19	26	33	33	40	38	50	38	42	52	43	37	49	40	562
2004-2006					5	17	40	32	34	47	53	34	50	46	41	41	40	480
2007-2009								4	20	22	35	21	22	29	23	23	34	233
2010-2011											3	18	19	17	12	15	10	94
2012-2013													3	14	19	18	13	67
2014-2016															4	12	23	39
1600+ kg																		
X-1979	5	4	4	3	2	1	1	2	1	1		2	1	1	1			29
1980-1990	19	21	25	21	26	12	11	7	12	11	5	4	6	10	1	2	3	196
1991-1995	15	19	19	22	19	25	20	25	33	25	17	21	20	14	17	9	6	326
1996-2000	19	25	44	33	19	31	28	37	52	49	38	50	43	38	27	38	30	601
2001-2003		4	11	21	16	20	24	16	28	19	22	25	20	24	27	30	28	335
2004-2006					5	17	17	30	37	27	36	28	43	23	34	27	39	363
2007-2009								4	18	18	26	20	31	30	20	26	27	220
2010-2011											7	19	22	18	7	13	20	106
2012-2013													4	10	18	15	18	65
2014-2016															7	11	17	35
Total (inkl. miss.)	1797	1857	1906	1970	1783	1860	1737	1870	1754	1664	1461	1434	1590	1210	1088	1051	943	26975
Missing	152	210	224	192	170	208	227	267	234	193	180	174	202	168	144	125	101	3171
% miss.	8 %	11 %	12 %	10 %	10 %	11 %	13 %	14 %	13 %	12 %	12 %	12 %	13 %	14 %	13 %	12 %	11 %	12 %

Tabell V-A.12: Antall **D+HS** personbilførere per år etter førernes alder og kjønn i **bil-bil** kollisjoner.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24 år	17	11	10	7	15	11	10	11	16	9	8	6	12	3	6	9	4	165
Kv. 25-44 år	13	19	23	16	11	12	6	16	7	12	10	11	14	10	6	7	4	197
Kv. 45-65 år	8	14	9	5	1	15	13	8	14	4	7	8	5	10	10	11	8	150
Kv. 65+ år	4	5	3	6	6	5	6	5	3	4	7	5	2	3	10	7	6	87
M. 18-24 år	92	66	76	70	63	52	56	42	48	43	34	33	27	26	19	21	25	793
M. 25-44 år	67	54	53	70	48	41	53	45	55	36	45	32	37	27	20	28	24	735
M. 45-65 år	20	22	23	21	16	20	25	28	24	16	15	15	16	12	15	14	17	319
M. 65+ år	8	14	16	7	12	17	9	9	10	14	10	15	14	16	16	14	16	217
Total (inkl. miss.)	234	208	218	204	177	176	181	170	182	139	137	127	128	108	103	111	105	2708
Missing	5	3	5	2	5	3	3	6	5	1	1	2	1	1	1	0	1	45
% missing	2,1%	1,4%	2,3%	1,0%	2,8%	1,7%	1,7%	3,5%	2,7%	0,7%	0,7%	1,6%	0,8%	0,9%	1,0%	0,0%	1,0%	1,7%

Tabell V-A.12: Antall **PSU** med personbil per år etter førernes alder og kjønn i **bil-bil** kollisjoner.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24	189	179	167	180	165	194	165	191	186	159	148	131	180	144	117	126	78	2699
Kv. 25-44	178	195	235	210	182	197	193	206	143	187	153	159	158	129	100	96	88	2809
Kv. 45-65	103	122	112	135	121	149	129	137	136	103	100	84	96	82	81	86	72	1848
Kv. 65+	39	32	34	44	42	48	56	50	46	59	52	68	80	49	56	52	46	853
M. 18-24	569	554	527	613	526	530	485	520	465	466	376	385	398	288	237	232	222	7393
M. 25-44	406	429	460	458	409	406	373	408	397	373	310	314	347	251	238	226	193	5998
M. 45-65	169	178	204	173	163	173	187	200	222	180	152	163	171	151	122	121	119	2848
M. 65+	114	146	147	127	146	130	121	133	120	113	154	110	141	101	129	108	118	2158
Total (inkl. miss.)	1797	1857	1906	1970	1783	1860	1737	1870	1754	1664	1461	1434	1590	1210	1088	1051	943	26975
Missing	30	22	20	30	29	33	28	25	39	24	16	20	19	15	8	4	7	369
% miss.	1,7%	1,2%	1,0%	1,5%	1,6%	1,8%	1,6%	1,3%	2,2%	1,4%	1,1%	1,4%	1,2%	1,2%	0,7%	0,4%	0,7%	1,4%

Tabell V-A.13: Antall D+HS fotgj./sykl. per år etter bilens vekt og alder i ulykker med fotgj./sykl..

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	2	2	2									1						7
1980-1990	39	36	32	22	27	6	12	12	5	3	2		1	3		1		201
1991-1995	13	12	14	11	8	11	18	11	9	4	6	2	1		2	1	1	124
1996-2000	13	12	9	23	9	14	11	10	11	7	6	8	6	7	4	5	5	160
2001-2003		2	4	3	2	1	4	3	5	3	2	5	1	5	2	4		46
2004-2006						1		2	1	1			1	2	2	3	5	18
2007-2009										4	1	2	1	3	1		1	13
2010-2011											1	1		4	1	1	4	12
2012-2013														5	2	3	1	11
2014-2016																4	3	7
1200-1399 kg																		
X-1979	1			1														2
1980-1990	25	17	19	17	13	7	11		2	5		1		2	1	1		121
1991-1995	14	13	12	18	10	9	11	1	8	2		3	2	4	2	1		110
1996-2000	12	10	12	10	18	16	12	7	15	8	11	8	10	8	9	3	5	174
2001-2003		1	1	4	4	9	4	2	6	4	1	4	1	6	8	8	7	70
2004-2006					1	2	2	9	2		2	6	5	3	3	8	3	46
2007-2009									2	4	1	2	2	3	6	3	3	26
2010-2011												1	3		6	3	3	16
2012-2013														1	4	3	1	9
2014-2016																5	3	8
1400-1599 kg																		
X-1979				1														1
1980-1990	5	5	3	2	2	4	1	2	2					2				28
1991-1995	5	4	5	4	4	4	3	1	4	5	3	4		1		1		48
1996-2000	15	8	9	4	5	7	12	6	5	3	7	10	5	7	2	4	5	114
2001-2003		2		6	3	7	4	2	7	5	2	3	5	3	9	1	5	64
2004-2006							4	2	3	3	4	6	5	2	5	5	6	45
2007-2009								1	1	2	1	6	7	4	2	3	4	31
2010-2011												1	9	6	5	3	3	27
2012-2013														5	6	3	10	24
2014-2016															2	4	8	14
1600+ kg																		
X-1979								1										1
1980-1990	1	3	5	1			4	2		1						1		18
1991-1995	2	2	2	1	2	1	1	2	2	2	1	3			2	1		24
1996-2000	9	10	4	5	5	7	4	5	4	3	2	1		4	3	1	4	71
2001-2003			4	2	5	3	3	3	8	4	4	4	9	3	2	4	1	59
2004-2006					3	5	5	7	5	6	2	1	5	4	6	3	3	55
2007-2009								1	2	5	7	4	1	6	8	4	4	42
2010-2011												1	4	6	4	2	2	19
2012-2013													1		8	9	3	21
2014-2016															2	5	6	13
Total (inkl. miss.)	173	159	152	155	143	140	143	108	127	101	79	107	103	129	135	133	121	2208
Missing	17	20	15	20	22	26	17	16	18	17	13	19	18	20	16	22	12	308
% miss.	10%	13%	10%	13%	15%	19%	12%	15%	14%	17%	16%	18%	17%	16%	12%	17%	10%	14%

Tabell V-A.14: Antall PSU fotgj./sykl. per år etter bilens vekt og alder i ulykker med fotgj./sykl.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
0-1199 kg																		
X-1979	93	51	48	27	25	19	12	11	7	9	4	3	7	9	4	1	5	335
1980-1990	2832	2368	2287	1828	1553	1145	835	625	349	257	147	94	73	40	29	17	18	14497
1991-1995	830	846	916	906	921	817	824	807	613	494	419	320	208	142	97	66	50	9276
1996-2000	968	963	964	922	1010	958	940	951	941	810	690	656	607	442	333	249	191	12595
2001-2003		52	167	221	285	252	223	236	198	193	195	194	168	168	156	141	110	2959
2004-2006					39	96	171	178	150	149	144	117	134	105	98	82	107	1570
2007-2009								42	67	98	115	109	107	88	90	82	97	895
2010-2011											30	79	120	77	91	63	72	532
2012-2013													34	69	110	77	67	357
2014-2016															19	72	90	181
1200-1399 kg																		
X-1979	61	33	34	14	29	12	15	7	5	7	7	4	3	2	1	2	3	239
1980-1990	1083	957	957	808	735	602	430	359	243	162	117	85	65	38	24	14	14	6693
1991-1995	672	699	743	772	802	698	680	690	620	444	394	303	238	122	84	67	45	8073
1996-2000	823	915	903	884	902	859	884	999	938	844	740	709	674	513	395	315	254	12551
2001-2003		94	226	352	377	323	363	365	303	295	280	290	294	255	224	209	189	4439
2004-2006					77	220	286	341	314	278	288	260	296	254	206	206	212	3238
2007-2009								56	152	206	202	181	194	156	165	121	125	1558
2010-2011											41	109	148	117	113	97	100	725
2012-2013													28	92	110	121	96	447
2014-2016															37	99	115	251
1400-1599 kg																		
X-1979	29	10	10	15	6	6	8	3	2	2	4			2	1	1	2	101
1980-1990	300	259	232	199	206	168	128	143	110	69	57	45	46	25	11	8	5	2011
1991-1995	326	292	313	324	332	339	295	287	286	261	196	195	164	94	69	55	34	3862
1996-2000	453	493	536	473	497	491	470	519	498	428	414	384	388	246	258	189	161	6898
2001-2003		55	165	247	314	286	269	270	260	268	238	236	239	211	199	166	159	3582
2004-2006					62	184	301	324	324	306	310	247	253	259	249	214	206	3239
2007-2009								67	178	249	280	242	236	230	205	188	188	2063
2010-2011											40	149	187	181	143	130	133	963
2012-2013													53	158	193	169	151	724
2014-2016															48	108	229	385
1600+ kg																		
X-1979	20	14	10	12	6	3	4	8	6	3	1	6	2	2	1		2	100
1980-1990	124	119	118	92	101	88	61	56	42	39	28	18	10	20	5	10	9	940
1991-1995	118	117	137	112	147	129	112	122	122	93	70	85	55	39	40	31	35	1564
1996-2000	198	237	272	239	230	230	235	222	235	234	188	199	173	143	118	107	108	3368
2001-2003		56	120	176	224	199	227	223	207	189	188	166	153	150	145	135	106	2664
2004-2006					58	177	306	392	326	275	288	241	249	195	185	184	182	3058
2007-2009								83	215	260	348	285	297	242	216	212	203	2361
2010-2011											53	181	219	200	145	134	131	1063
2012-2013													63	136	186	154	148	687
2014-2016															40	107	208	355
Total (inkl. miss.)	9842	9624	10272	9584	10017	9386	9272	9618	8896	7897	7474	7101	7137	6041	5573	5108	4933	137775
Missing	912	994	1114	961	1079	1085	1193	1232	1185	975	958	909	952	819	730	705	573	16376
% miss.	9%	10%	11%	10%	11%	12%	13%	13%	13%	12%	13%	13%	13%	14%	13%	14%	12%	12%

Tabell V-A.15: Antall D+HS fotgj./sykl. per år etter førernes alder og kjønn i ulykker med fotgj./sykl.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24 år	8	7	6	2	3	5	4	8	3	7	2	4	5	2	6	5	6	83
Kv. 25-44 år	21	14	15	14	12	27	20	12	13	6	6	10	10	16	11	15	15	237
Kv. 45-65 år	12	12	6	13	3	11	13	6	10	8	5	11	9	16	13	9	10	167
Kv. 65+ år	2	4	2	2	9	3	3	5	2	3	7	6	5	9	11	11	12	96
M. 18-24 år	26	25	24	27	28	21	20	17	20	17	16	13	12	18	12	10	13	319
M. 25-44 år	55	46	46	43	34	32	38	28	38	27	19	20	29	30	32	32	26	575
M. 45-65 år	31	29	24	28	35	18	24	19	23	14	15	24	18	18	26	33	16	395
M. 65+ år	13	18	28	25	18	22	21	13	17	15	7	18	15	20	23	18	22	313
Total (inkl. miss.)	173	159	152	155	143	140	143	108	127	101	79	107	103	129	135	133	121	2208
Missing	5	4	1	1	1	1	0	0	1	4	2	1	0	0	1	0	1	23
% missing	2,9%	2,5%	0,7%	0,6%	0,7%	0,7%	0,0%	0,0%	0,8%	4,0%	2,5%	0,9%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,8%	1,0%

Tabell V-A.16: Antall PSU fotgj./sykl. per år etter førernes alder og kjønn i ulykker med fotgj./sykl.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Alle år
Kv. 18-24	704	632	703	607	683	700	645	681	666	535	500	504	562	429	384	393	335	9663
Kv. 25-44	1553	1443	1586	1460	1504	1408	1414	1412	1262	1134	1052	1055	941	827	753	695	693	20192
Kv. 45-65	772	764	780	795	890	838	812	901	854	737	740	709	709	634	592	544	519	12590
Kv. 65+	194	174	208	206	253	234	251	286	294	252	261	260	282	240	260	234	250	4139
M. 18-24	1786	1721	1719	1707	1629	1551	1477	1568	1396	1297	1151	1072	1110	833	726	660	639	22042
M. 25-44	2573	2597	2724	2472	2519	2309	2328	2342	2159	1954	1866	1669	1616	1381	1291	1136	1069	34005
M. 45-65	1426	1439	1528	1424	1538	1466	1493	1561	1478	1336	1242	1193	1153	1056	963	888	838	22022
M. 65+	774	796	978	868	952	838	818	828	726	599	621	603	738	620	584	550	577	12470
Total (inkl. miss.)	9842	9624	10272	9584	10017	9386	9272	9618	8896	7897	7474	7101	7137	6041	5573	5108	4933	137775
Missing	60	58	46	45	49	42	34	39	61	53	41	36	26	21	20	8	13	652
% miss.	0,6%	0,6%	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,7%	0,7%	0,5%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%	0,2%	0,3%	0,5%

Vedlegg B – Alle modellene

Tabell V-B.1: Modellene for **alle ulykker**, med interaksjonseffekt for bilenes registreringsår * vekt.

Modell	(1)		(3)		(5)		
	Alle ulykker		Alle ulykker		Alle ulykker		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	1,25	0,001	1,83	0,000	0,59	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,75	0,000	0,55	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,46	0,000	0,66	0,000	0,73	0,000
	Kvinner 65+ år	1,12	0,131	1,08	0,000	0,98	0,752
	Menn 18-24 år	2,52	0,000	2,45	0,000	0,87	0,004
	Menn 25-44 år	0,53	0,000	0,64	0,000	0,84	0,000
	Menn 45-65 år	0,33	0,000	0,48	0,000	0,76	0,000
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil: 0-1199 kg	X-1979	14,69	0,000	1,63	0,000	9,28	0,000
	1980-1990	41,56	0,000	5,50	0,000	8,32	0,000
	1991-1995	17,83	0,000	3,42	0,000	5,61	0,000
	1996-2000	10,89	0,000	2,54	0,000	4,64	0,000
	2001-2003	6,96	0,000	1,80	0,000	4,13	0,001
	2004-2006	5,50	0,000	1,60	0,000	3,65	0,003
	2007-2009	4,12	0,001	1,52	0,000	2,81	0,021
	2010-2011	4,95	0,000	1,53	0,000	3,45	0,007
	2012-2013	4,70	0,001	1,32	0,000	3,74	0,005
	2014-2016	2,48	0,102	1,08	0,415	2,31	0,133
	Bil: 1200-1399 kg	X-1979	13,95	0,000	3,35	0,000	4,32
1980-1990		41,91	0,000	6,21	0,000	7,22	0,000
1991-1995		30,62	0,000	5,35	0,000	6,04	0,000
1996-2000		10,75	0,000	2,61	0,000	4,34	0,000
2001-2003		5,62	0,000	1,58	0,000	3,72	0,002
2004-2006		4,08	0,001	1,35	0,000	3,14	0,007
2007-2009		3,45	0,004	1,13	0,043	3,19	0,007
2010-2011		2,64	0,032	1,03	0,644	2,61	0,034
2012-2013		2,37	0,072	1,05	0,515	2,31	0,081
2014-2016		2,26	0,123	1,06	0,500	2,22	0,131
Bil: 1400-1599 kg		X-1979	27,96	0,000	3,16	0,000	8,81
	1980-1990	39,82	0,000	6,69	0,000	6,29	0,000
	1991-1995	29,29	0,000	5,82	0,000	5,18	0,000
	1996-2000	12,44	0,000	3,56	0,000	3,64	0,002
	2001-2003	5,73	0,000	1,77	0,000	3,37	0,004
	2004-2006	3,38	0,004	1,19	0,002	2,92	0,011
	2007-2009	2,12	0,079	0,89	0,045	2,47	0,035
	2010-2011	1,78	0,197	0,84	0,004	2,17	0,084
	2012-2013	1,47	0,412	0,94	0,304	1,59	0,327
	2014-2016	1,31	0,611	0,94	0,430	1,43	0,494
	Bil: 1600+ kg	X-1979	24,57	0,000	2,64	0,000	9,63
1980-1990		12,45	0,000	2,96	0,000	4,54	0,001
1991-1995		10,70	0,000	2,58	0,000	4,26	0,001
1996-2000		7,21	0,000	2,18	0,000	3,43	0,003
2001-2003		6,31	0,000	2,33	0,000	2,77	0,017
2004-2006		4,04	0,001	1,85	0,000	2,28	0,052
2007-2009		2,26	0,062	1,64	0,000	1,43	0,410
2010-2011		1,87	0,176	1,39	0,000	1,39	0,478
2012-2013		1,53	0,384	1,19	0,007	1,32	0,570
2014-2016		1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År		2000	0,61	0,000	0,96	0,069	0,59
	2001	0,56	0,000	1,01	0,741	0,50	0,000
	2002	0,64	0,000	1,08	0,000	0,55	0,000
	2003	0,62	0,000	1,07	0,001	0,53	0,000
	2004	0,64	0,000	1,18	0,000	0,50	0,000
	2005	0,67	0,000	1,16	0,000	0,54	0,000
	2006	0,74	0,001	1,21	0,000	0,57	0,000
	2007	0,71	0,000	1,26	0,000	0,53	0,000
	2008	0,85	0,078	1,27	0,000	0,64	0,000
	2009	0,82	0,034	1,19	0,000	0,66	0,000
	2010	0,91	0,325	1,17	0,000	0,76	0,003
	2011	0,85	0,077	1,17	0,000	0,71	0,000
	2012	0,90	0,249	1,23	0,000	0,71	0,000
	2013	0,99	0,916	1,09	0,000	0,91	0,322
	2014	0,93	0,420	1,04	0,063	0,89	0,218
	2015	0,98	0,812	0,97	0,204	1,01	0,921
	2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Konstant	0,002	0,000	0,109	0,000	0,021	0,000	

Tabell V-B.2: Modellene for **alle ulykker**, uten interaksjonseffekt for bilenes registreringsår * vekt.

Modell	(2)		(4)		(6)		
	Alle ulykker		Alle ulykker		Alle ulykker		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	1,25	0,001	1,83	0,000	0,59	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,75	0,000	0,55	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,46	0,000	0,66	0,000	0,73	0,000
	Kvinner 65+ år	1,12	0,131	1,08	0,000	0,98	0,798
	Menn 18-24 år	2,52	0,000	2,45	0,000	0,87	0,005
	Menn 25-44 år	0,53	0,000	0,64	0,000	0,84	0,000
	Menn 45-65 år	0,33	0,000	0,48	0,000	0,76	0,000
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	X-1979	9,83	0,000	2,29	0,000	4,31	0,000
	1980-1990	22,70	0,000	5,72	0,000	4,11	0,000
	1991-1995	12,81	0,000	4,22	0,000	3,10	0,000
	1996-2000	6,19	0,000	2,69	0,000	2,37	0,000
	2001-2003	3,56	0,000	1,77	0,000	2,09	0,000
	2004-2006	2,43	0,000	1,41	0,000	1,79	0,002
	2007-2009	1,66	0,010	1,18	0,000	1,47	0,051
	2010-2011	1,48	0,059	1,09	0,010	1,39	0,115
	2012-2013	1,32	0,200	1,08	0,046	1,24	0,319
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	0-1199 kg	1,52	0,000	0,95	0,000	1,56	0,000
	1200-1399 kg	1,65	0,000	1,05	0,000	1,45	0,000
	1400-1599 kg	1,52	0,000	1,08	0,000	1,26	0,000
	1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År	2000	0,62	0,000	0,98	0,294	0,59	0,000
	2001	0,57	0,000	1,02	0,250	0,50	0,000
	2002	0,65	0,000	1,09	0,000	0,55	0,000
	2003	0,63	0,000	1,08	0,000	0,53	0,000
	2004	0,65	0,000	1,19	0,000	0,50	0,000
	2005	0,68	0,000	1,18	0,000	0,54	0,000
	2006	0,74	0,001	1,22	0,000	0,57	0,000
	2007	0,73	0,000	1,28	0,000	0,53	0,000
	2008	0,86	0,087	1,28	0,000	0,64	0,000
	2009	0,83	0,038	1,20	0,000	0,66	0,000
	2010	0,91	0,324	1,18	0,000	0,76	0,003
	2011	0,85	0,075	1,17	0,000	0,71	0,000
	2012	0,90	0,242	1,23	0,000	0,71	0,000
	2013	0,99	0,902	1,09	0,000	0,91	0,310
	2014	0,92	0,414	1,04	0,061	0,89	0,233
	2015	0,98	0,808	0,97	0,202	1,01	0,911
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant	0,00	0,000	0,11	0,000	0,03	0,000	

Tabell V-B.3: Modellene for **eneulykker**, med interaksjonseffekt for bilenes registreringsår * vekt.

	Modell	(7)		(9)		(11)	
		Eneulykker		Eneulykker		Eneulykker	
		D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p
Fører	Kvinner 18-24 år	1,76	0,000	2,93	0,000	0,57	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,59	0,000	0,69	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,43	0,000	0,54	0,000	0,82	0,070
	Kvinner 65+ år	1,27	0,069	1,25	0,000	1,03	0,840
	Menn 18-24 år	5,08	0,000	4,82	0,000	0,97	0,744
	Menn 25-44 år	0,77	0,002	0,65	0,000	1,15	0,099
	Menn 45-65 år	0,36	0,000	0,35	0,000	1,04	0,684
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil: 0-1199 kg	X-1979	9,60	0,000	7,26	0,000	1,67	0,326
	1980-1990	30,14	0,000	22,99	0,000	1,80	0,158
	1991-1995	11,11	0,000	11,14	0,000	1,39	0,431
	1996-2000	5,98	0,000	8,22	0,000	1,03	0,939
	2001-2003	4,28	0,001	5,40	0,000	1,11	0,818
	2004-2006	3,47	0,006	4,03	0,000	1,18	0,716
	2007-2009	3,00	0,023	3,76	0,000	1,06	0,902
	2010-2011	2,48	0,092	2,62	0,000	1,33	0,600
	2012-2013	1,08	0,911	1,60	0,044	0,93	0,917
	2014-2016	1,51	0,558	1,52	0,110	1,23	0,766
Bil: 1200-1399 kg	X-1979	8,26	0,003	14,74	0,000	0,72	0,651
	1980-1990	31,07	0,000	26,97	0,000	1,54	0,305
	1991-1995	22,48	0,000	20,74	0,000	1,45	0,377
	1996-2000	7,72	0,000	8,17	0,000	1,26	0,577
	2001-2003	3,33	0,005	3,81	0,000	1,16	0,733
	2004-2006	1,90	0,146	2,74	0,000	0,91	0,823
	2007-2009	2,21	0,081	1,93	0,000	1,52	0,361
	2010-2011	1,07	0,901	1,52	0,035	0,93	0,890
	2012-2013	1,14	0,833	1,29	0,252	1,07	0,916
	2014-2016	1,78	0,341	1,67	0,027	1,38	0,594
Bil: 1400-1599 kg	X-1979	18,49	0,000	15,98	0,000	1,39	0,645
	1980-1990	31,10	0,000	24,67	0,000	1,67	0,240
	1991-1995	23,18	0,000	21,84	0,000	1,38	0,448
	1996-2000	8,92	0,000	10,82	0,000	1,08	0,862
	2001-2003	4,78	0,000	3,93	0,000	1,55	0,307
	2004-2006	2,07	0,095	2,31	0,000	1,14	0,758
	2007-2009	0,71	0,486	1,20	0,307	0,74	0,534
	2010-2011	1,02	0,963	0,91	0,622	1,44	0,470
	2012-2013	1,00	0,997	0,92	0,684	1,35	0,583
	2014-2016	1,03	0,958	0,97	0,902	1,32	0,648
Bil: 1600+ kg	X-1979	27,16	0,000	12,96	0,000	2,71	0,102
	1980-1990	13,29	0,000	10,06	0,000	1,71	0,240
	1991-1995	8,81	0,000	8,56	0,000	1,33	0,520
	1996-2000	6,08	0,000	5,92	0,000	1,28	0,563
	2001-2003	3,48	0,006	4,21	0,000	1,00	0,996
	2004-2006	2,32	0,061	2,91	0,000	0,98	0,965
	2007-2009	1,65	0,280	1,86	0,001	1,10	0,844
	2010-2011	0,84	0,760	1,55	0,025	0,67	0,497
	2012-2013	1,00	(ref.)	1,21	0,367	1,00	(ref.)
	2014-2016	0,00	0,982	1,00	(ref.)	0,00	0,978
År	2000	0,44	0,000	0,45	0,000	0,90	0,445
	2001	0,43	0,000	0,51	0,000	0,77	0,056
	2002	0,48	0,000	0,54	0,000	0,83	0,179
	2003	0,49	0,000	0,62	0,000	0,73	0,025
	2004	0,44	0,000	0,62	0,000	0,67	0,005
	2005	0,53	0,000	0,70	0,000	0,72	0,019
	2006	0,61	0,000	0,72	0,000	0,82	0,144
	2007	0,57	0,000	0,79	0,000	0,69	0,010
	2008	0,76	0,042	0,85	0,000	0,85	0,246
	2009	0,63	0,001	0,91	0,027	0,66	0,005
	2010	0,75	0,043	0,85	0,000	0,86	0,300
	2011	0,71	0,019	0,92	0,059	0,75	0,046
	2012	0,80	0,131	1,12	0,010	0,70	0,013
	2013	0,78	0,091	0,93	0,150	0,82	0,188
	2014	0,80	0,142	0,93	0,153	0,84	0,263
	2015	1,02	0,865	1,00	0,996	1,02	0,889
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant		0,001	0,000	0,010	0,000	0,10	0,000

Tabell V-B.4: Modellene for **eneulykker**, uten interaksjonseffekt for bilenes registreringsår * vekt..

Modell	(8)		(10)		(12)		
	Eneulykker		Eneulykker		Eneulykker		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	1,76	0,000	2,93	0,000	0,57	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,59	0,000	0,69	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,43	0,000	0,54	0,000	0,82	0,068
	Kvinner 65+ år	1,27	0,069	1,25	0,000	1,03	0,831
	Menn 18-24 år	5,08	0,000	4,82	0,000	0,98	0,763
	Menn 25-44 år	0,77	0,002	0,65	0,000	1,15	0,086
	Menn 45-65 år	0,36	0,000	0,35	0,000	1,04	0,686
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	X-1979	12,93	0,000	8,33	0,000	1,53	0,243
	1980-1990	31,17	0,000	18,68	0,000	1,76	0,055
	1991-1995	16,37	0,000	11,95	0,000	1,44	0,208
	1996-2000	7,33	0,000	6,64	0,000	1,18	0,575
	2001-2003	4,02	0,000	3,37	0,000	1,25	0,442
	2004-2006	2,31	0,005	2,24	0,000	1,07	0,815
	2007-2009	1,60	0,124	1,47	0,000	1,13	0,692
	2010-2011	1,21	0,573	1,16	0,143	1,10	0,781
	2012-2013	1,10	0,793	0,96	0,731	1,14	0,707
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	0-1199 kg	1,23	0,008	1,27	0,000	1,04	0,610
	1200-1399 kg	1,49	0,000	1,44	0,000	1,04	0,597
	1400-1599 kg	1,52	0,000	1,41	0,000	1,06	0,522
	1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År	2000	0,45	0,000	0,46	0,000	0,90	0,446
	2001	0,44	0,000	0,52	0,000	0,77	0,060
	2002	0,48	0,000	0,54	0,000	0,83	0,179
	2003	0,49	0,000	0,62	0,000	0,73	0,026
	2004	0,45	0,000	0,62	0,000	0,67	0,004
	2005	0,53	0,000	0,70	0,000	0,72	0,019
	2006	0,62	0,000	0,72	0,000	0,82	0,144
	2007	0,58	0,000	0,80	0,000	0,70	0,010
	2008	0,76	0,043	0,86	0,001	0,85	0,245
	2009	0,63	0,001	0,91	0,033	0,67	0,005
	2010	0,75	0,041	0,85	0,000	0,86	0,287
	2011	0,71	0,018	0,92	0,057	0,75	0,048
	2012	0,80	0,125	1,12	0,011	0,70	0,015
	2013	0,77	0,086	0,93	0,138	0,83	0,206
	2014	0,80	0,137	0,93	0,145	0,85	0,275
	2015	1,02	0,872	1,00	0,987	1,03	0,842
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant	0,001	0,000	0,009	0,000	0,095	0,000	

Tabell V-B.5: Modellene for **bil-bil kollisjoner**, med interaksjonseffekt for bilenes registreringsår * vekt.

Modell	(13)		(16)		(19)		
	Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	1,24	0,081	1,94	0,000	0,54	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,84	0,000	0,48	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,46	0,000	0,68	0,000	0,67	0,001
	Kvinner 65+ år	1,23	0,137	1,06	0,095	1,01	0,955
	Menn 18-24 år	1,71	0,000	2,40	0,000	0,59	0,000
	Menn 25-44 år	0,45	0,000	0,66	0,000	0,71	0,000
	Menn 45-65 år	0,33	0,000	0,49	0,000	0,78	0,016
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil: 0-1199 kg	X-1979	12,87	0,001	1,75	0,000	8,68	0,006
	1980-1990	31,43	0,000	5,73	0,000	6,85	0,008
	1991-1995	13,11	0,000	3,64	0,000	4,26	0,045
	1996-2000	8,37	0,003	2,51	0,000	3,85	0,061
	2001-2003	3,97	0,062	1,62	0,000	2,72	0,176
	2004-2006	4,25	0,053	1,58	0,000	2,95	0,150
	2007-2009	2,72	0,208	1,51	0,000	1,90	0,419
	2010-2011	2,71	0,235	1,29	0,052	2,26	0,334
	2012-2013	5,08	0,041	1,43	0,008	3,81	0,093
	2014-2016	3,18	0,205	1,04	0,800	3,01	0,229
	Bil: 1200-1399 kg	X-1979	12,16	0,007	2,93	0,000	4,63
1980-1990		28,35	0,000	6,25	0,000	5,60	0,017
1991-1995		18,75	0,000	5,52	0,000	4,12	0,050
1996-2000		6,34	0,010	2,53	0,000	2,86	0,146
2001-2003		3,74	0,070	1,53	0,000	2,62	0,187
2004-2006		2,46	0,222	1,26	0,026	2,14	0,305
2007-2009		2,32	0,265	1,09	0,408	2,24	0,286
2010-2011		1,88	0,434	1,05	0,692	1,76	0,481
2012-2013		2,41	0,283	1,13	0,321	2,30	0,308
2014-2016		2,25	0,375	1,04	0,779	2,21	0,386
Bil: 1400-1599 kg		X-1979	18,38	0,004	2,78	0,000	7,52
	1980-1990	18,90	0,000	6,92	0,000	3,22	0,118
	1991-1995	17,34	0,000	5,79	0,000	3,49	0,088
	1996-2000	6,69	0,009	3,52	0,000	2,14	0,297
	2001-2003	3,70	0,075	1,74	0,000	2,35	0,245
	2004-2006	1,61	0,522	1,17	0,130	1,48	0,598
	2007-2009	1,38	0,668	0,90	0,330	1,64	0,511
	2010-2011	1,47	0,627	0,80	0,052	1,88	0,421
	2012-2013	0,89	0,893	1,03	0,811	0,85	0,853
	2014-2016	0,44	0,499	0,93	0,581	0,49	0,565
	Bil: 1600+ kg	X-1979	0,00	0,982	1,83	0,014	0,00
1980-1990		5,53	0,034	3,34	0,000	2,04	0,380
1991-1995		2,90	0,189	2,53	0,000	1,28	0,763
1996-2000		3,45	0,096	2,21	0,000	1,72	0,468
2001-2003		2,91	0,161	2,32	0,000	1,34	0,701
2004-2006		2,27	0,275	1,89	0,000	1,29	0,736
2007-2009		1,40	0,665	1,76	0,000	0,83	0,811
2010-2011		1,46	0,643	1,45	0,001	1,03	0,974
2012-2013		0,30	0,324	1,12	0,355	0,27	0,292
2014-2016		1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Motpart		X-1979	2,02	0,108	2,10	0,000	1,01
	1980-1990	3,91	0,000	5,79	0,000	0,87	0,660
	1991-1995	3,36	0,000	4,30	0,000	0,91	0,762
	1996-2000	2,26	0,007	2,64	0,000	0,98	0,958
	2001-2003	1,50	0,189	1,73	0,000	0,90	0,724
	2004-2006	1,61	0,115	1,41	0,000	1,13	0,690
	2007-2009	1,26	0,458	1,24	0,000	0,97	0,932
	2010-2011	0,95	0,883	1,10	0,141	0,86	0,654
	2012-2013	1,27	0,482	1,14	0,045	1,09	0,797
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
	Motpart	0-1199 kg	0,60	0,000	1,29	0,000	0,48
1200-1399 kg		0,82	0,009	1,15	0,000	0,70	0,000
1400-1599 kg		0,88	0,123	1,01	0,576	0,84	0,030
1600+ kg		1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)

Tabell V-B.5 (forts.).

	Modell	(13)		(16)		(19)	
		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner	
		D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p
År	2000	0,44	0,000	0,34	0,000	0,88	0,549
	2001	0,40	0,000	0,40	0,000	0,67	0,059
	2002	0,46	0,000	0,45	0,000	0,72	0,108
	2003	0,45	0,000	0,45	0,000	0,72	0,115
	2004	0,52	0,002	0,56	0,000	0,68	0,062
	2005	0,52	0,002	0,57	0,000	0,68	0,069
	2006	0,55	0,005	0,63	0,000	0,69	0,073
	2007	0,61	0,018	0,73	0,000	0,67	0,052
	2008	0,76	0,190	0,81	0,000	0,77	0,209
	2009	0,84	0,393	0,77	0,000	0,89	0,569
	2010	0,77	0,218	0,84	0,000	0,80	0,282
	2011	0,84	0,403	0,90	0,008	0,82	0,351
	2012	0,91	0,672	1,02	0,569	0,80	0,303
	2013	1,24	0,298	0,94	0,104	1,21	0,342
	2014	1,09	0,669	0,88	0,001	1,19	0,394
	2015	1,13	0,545	0,93	0,050	1,19	0,397
	2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Konstant		0,001	0,000	0,021	0,000	0,031	0,000

Tabell V-B.6: Modellene for **bil-bil kollisjoner**, uten interaksjonseffekter.

Modell	(14)		(17)		(20)		
	Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	1,24	0,081	1,94	0,000	0,54	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,84	0,000	0,49	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,46	0,000	0,68	0,000	0,68	0,001
	Kvinner 65+ år	1,23	0,137	1,06	0,095	1,01	0,960
	Menn 18-24 år	1,71	0,000	2,40	0,000	0,60	0,000
	Menn 25-44 år	0,45	0,000	0,66	0,000	0,72	0,000
	Menn 45-65 år	0,33	0,000	0,49	0,000	0,78	0,017
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	X-1979	6,81	0,000	2,19	0,000	3,54	0,005
	1980-1990	15,62	0,000	6,02	0,000	3,06	0,002
	1991-1995	8,21	0,000	4,44	0,000	2,13	0,034
	1996-2000	4,07	0,000	2,69	0,000	1,69	0,140
	2001-2003	2,32	0,019	1,74	0,000	1,48	0,275
	2004-2006	1,60	0,192	1,40	0,000	1,26	0,527
	2007-2009	1,25	0,549	1,22	0,001	1,11	0,785
	2010-2011	1,22	0,611	1,09	0,184	1,16	0,704
	2012-2013	1,15	0,727	1,14	0,055	1,02	0,960
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	0-1199 kg	2,46	0,000	0,94	0,000	2,59	0,000
	1200-1399 kg	2,26	0,000	1,02	0,194	2,14	0,000
	1400-1599 kg	1,83	0,000	1,07	0,000	1,60	0,000
	1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Motpart	X-1979	2,02	0,108	2,10	0,000	1,03	0,948
	1980-1990	3,91	0,000	5,79	0,000	0,90	0,724
	1991-1995	3,36	0,000	4,30	0,000	0,94	0,834
	1996-2000	2,26	0,007	2,64	0,000	1,01	0,967
	2001-2003	1,50	0,189	1,73	0,000	0,92	0,781
	2004-2006	1,61	0,115	1,41	0,000	1,16	0,629
	2007-2009	1,26	0,458	1,24	0,000	1,00	0,994
	2010-2011	0,95	0,883	1,10	0,141	0,88	0,707
	2012-2013	1,27	0,482	1,14	0,045	1,12	0,736
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Motpart	0-1199 kg	0,60	0,000	1,29	0,000	0,48	0,000
	1200-1399 kg	0,82	0,009	1,15	0,000	0,70	0,000
	1400-1599 kg	0,88	0,123	1,01	0,576	0,84	0,032
	1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År	2000	0,45	0,000	0,35	0,000	0,89	0,580
	2001	0,41	0,000	0,40	0,000	0,68	0,065
	2002	0,47	0,000	0,45	0,000	0,73	0,121
	2003	0,46	0,000	0,45	0,000	0,73	0,129
	2004	0,53	0,002	0,57	0,000	0,68	0,066
	2005	0,52	0,002	0,57	0,000	0,69	0,072
	2006	0,56	0,005	0,64	0,000	0,69	0,080
	2007	0,62	0,023	0,74	0,000	0,67	0,055
	2008	0,77	0,206	0,81	0,000	0,77	0,214
	2009	0,85	0,417	0,78	0,000	0,90	0,608
	2010	0,77	0,226	0,85	0,000	0,80	0,289
	2011	0,84	0,412	0,91	0,011	0,82	0,363
	2012	0,92	0,679	1,02	0,524	0,81	0,318
	2013	1,24	0,293	0,94	0,112	1,21	0,341
	2014	1,10	0,656	0,88	0,001	1,20	0,391
	2015	1,14	0,535	0,93	0,051	1,21	0,357
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant	0,001	0,000	0,020	0,000	0,025	0,000	

Tabell V-B.7: Modellene for **bil-bil kollisjoner**, med interaksjon bilens vekt * motpartens vekt.

Modell		(15)		(18)		(21)	
		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner		Bil-bil kollisjoner	
		D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p
Fører	Kvinner 18-24 år	1,24	0,081	1,94	0,000	0,54	0,000
	Kvinner 25-44 år	0,41	0,000	0,84	0,000	0,49	0,000
	Kvinner 45-65 år	0,46	0,000	0,68	0,000	0,68	0,001
	Kvinner 65+ år	1,23	0,137	1,06	0,095	1,01	0,937
	Menn 18-24 år	1,71	0,000	2,40	0,000	0,60	0,000
	Menn 25-44 år	0,45	0,000	0,66	0,000	0,72	0,000
	Menn 45-65 år	0,33	0,000	0,49	0,000	0,78	0,016
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	X-1979	6,89	0,000	2,19	0,000	3,55	0,004
	1980-1990	15,78	0,000	6,02	0,000	3,06	0,002
	1991-1995	8,31	0,000	4,44	0,000	2,14	0,034
	1996-2000	4,12	0,000	2,69	0,000	1,69	0,136
	2001-2003	2,35	0,017	1,74	0,000	1,48	0,273
	2004-2006	1,61	0,186	1,41	0,000	1,26	0,528
	2007-2009	1,25	0,544	1,23	0,001	1,10	0,794
	2010-2011	1,22	0,608	1,09	0,171	1,16	0,712
	2012-2013	1,15	0,726	1,14	0,053	1,02	0,969
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
	Motpart	X-1979	2,02	0,108	2,10	0,000	1,03
1980-1990		3,91	0,000	5,79	0,000	0,90	0,721
1991-1995		3,36	0,000	4,30	0,000	0,94	0,840
1996-2000		2,26	0,007	2,64	0,000	1,02	0,956
2001-2003		1,50	0,189	1,73	0,000	0,92	0,783
2004-2006		1,61	0,115	1,41	0,000	1,16	0,634
2007-2009		1,26	0,458	1,24	0,000	0,99	0,984
2010-2011		0,95	0,883	1,10	0,141	0,88	0,702
2012-2013		1,27	0,482	1,14	0,045	1,11	0,746
2014-2016		1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil: 0-1199 kg	Motpart: 0-1199 kg	1,18	0,451	0,99	0,804	1,20	0,433
	Motpart: 1200-1399 kg	1,53	0,055	0,93	0,056	1,59	0,039
	Motpart: 1400-1599 kg	1,69	0,020	0,87	0,000	1,86	0,007
	Motpart: 1600+ kg	1,73	0,018	0,76	0,000	2,22	0,001
Bil: 1200-1399 kg	Motpart: 0-1199 kg	1,03	0,894	1,14	0,000	0,88	0,583
	Motpart: 1200-1399 kg	1,46	0,091	1,01	0,864	1,38	0,158
	Motpart: 1400-1599 kg	1,43	0,125	0,84	0,000	1,56	0,058
	Motpart: 1600+ kg	1,82	0,011	0,84	0,000	1,97	0,004
Bil: 1400-1599 kg	Motpart: 0-1199 kg	0,74	0,259	1,25	0,000	0,56	0,031
	Motpart: 1200-1399 kg	1,16	0,536	1,00	0,942	1,05	0,844
	Motpart: 1400-1599 kg	1,32	0,258	0,86	0,000	1,36	0,220
	Motpart: 1600+ kg	1,43	0,168	0,90	0,022	1,40	0,190
Bil: 1600+ kg	Motpart: 0-1199 kg	0,39	0,004	1,03	0,487	0,38	0,003
	Motpart: 1200-1399 kg	0,54	0,036	0,95	0,187	0,57	0,056
	Motpart: 1400-1599 kg	0,72	0,262	0,86	0,000	0,81	0,478
	Motpart: 1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År	2000	0,45	0,000	0,35	0,000	0,89	0,583
	2001	0,41	0,000	0,41	0,000	0,68	0,066
	2002	0,47	0,000	0,45	0,000	0,73	0,123
	2003	0,46	0,000	0,45	0,000	0,73	0,132
	2004	0,53	0,002	0,57	0,000	0,69	0,070
	2005	0,52	0,002	0,57	0,000	0,69	0,075
	2006	0,56	0,006	0,64	0,000	0,69	0,082
	2007	0,63	0,025	0,74	0,000	0,67	0,058
	2008	0,77	0,214	0,81	0,000	0,78	0,221
	2009	0,85	0,430	0,78	0,000	0,90	0,621
	2010	0,78	0,235	0,85	0,000	0,80	0,299
	2011	0,84	0,424	0,91	0,010	0,83	0,371
	2012	0,92	0,693	1,02	0,524	0,81	0,325
	2013	1,24	0,286	0,94	0,114	1,22	0,335
	2014	1,10	0,648	0,88	0,001	1,19	0,396
2015	1,14	0,531	0,93	0,051	1,21	0,366	
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant		0,001	0,000	0,024	0,000	0,028	0,000

Tabell V-B.8: Modellene for **ulykker med fotgj./sykl.**, med interaksjonseffekt for bilenes registreringsår*vekt.

	Modell	(22)		(24)		(26)	
		Ul. med fotgj./sykl.		Ul. med fotgj./sykl.		Ul. med fotgj./sykl.	
		D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p
Fører	Kvinner 18-24 år	0,69	0,004	0,84	0,000	0,79	0,077
	Kvinner 25-44 år	0,38	0,000	0,46	0,000	0,81	0,026
	Kvinner 45-65 år	0,37	0,000	0,47	0,000	0,79	0,022
	Kvinner 65+ år	0,98	0,872	1,01	0,908	1,03	0,800
	Menn 18-24 år	1,54	0,000	1,22	0,000	1,19	0,045
	Menn 25-44 år	0,47	0,000	0,43	0,000	1,03	0,716
	Menn 45-65 år	0,36	0,000	0,40	0,000	0,87	0,089
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil: 0-1199 kg	X-1979	1,29	0,613	0,97	0,901	1,19	0,729
	1980-1990	2,88	0,000	2,64	0,000	1,03	0,917
	1991-1995	1,80	0,053	1,85	0,000	0,93	0,819
	1996-2000	1,26	0,445	1,56	0,002	0,78	0,416
	2001-2003	1,10	0,775	1,21	0,199	0,90	0,746
	2004-2006	0,67	0,287	1,20	0,237	0,55	0,108
	2007-2009	0,82	0,619	1,30	0,117	0,62	0,231
	2010-2011	1,15	0,735	1,81	0,001	0,65	0,295
	2012-2013	1,16	0,717	1,32	0,152	0,90	0,794
	2014-2016	1,14	0,776	1,73	0,007	0,64	0,338
	Bil: 1200-1399 kg	X-1979	1,19	0,818	1,66	0,048	0,65
1980-1990		4,33	0,000	3,07	0,000	1,31	0,378
1991-1995		2,94	0,000	2,75	0,000	0,99	0,973
1996-2000		1,44	0,224	1,58	0,001	0,87	0,645
2001-2003		0,96	0,895	1,17	0,275	0,78	0,434
2004-2006		0,74	0,353	1,12	0,426	0,67	0,207
2007-2009		0,70	0,295	1,04	0,777	0,68	0,263
2010-2011		0,75	0,453	0,90	0,558	0,81	0,574
2012-2013		0,60	0,242	0,83	0,342	0,72	0,460
2014-2016		0,92	0,858	1,22	0,327	0,76	0,545
Bil: 1400-1599 kg		X-1979	1,36	0,769	1,54	0,230	0,72
	1980-1990	3,45	0,000	3,06	0,000	1,07	0,842
	1991-1995	2,87	0,001	3,06	0,000	0,88	0,682
	1996-2000	2,32	0,005	2,16	0,000	1,01	0,966
	2001-2003	1,24	0,492	1,26	0,122	0,94	0,847
	2004-2006	0,65	0,176	0,88	0,389	0,71	0,293
	2007-2009	0,50	0,037	0,70	0,019	0,70	0,279
	2010-2011	0,77	0,443	0,81	0,195	0,94	0,845
	2012-2013	0,85	0,638	1,05	0,748	0,78	0,482
	2014-2016	0,94	0,872	1,12	0,547	0,86	0,693
	Bil: 1600+ kg	X-1979	1,21	0,854	2,13	0,012	0,50
1980-1990		2,08	0,052	1,61	0,006	1,24	0,572
1991-1995		1,59	0,192	1,47	0,017	1,02	0,954
1996-2000		1,80	0,059	1,42	0,018	1,22	0,524
2001-2003		1,95	0,034	1,94	0,000	0,95	0,877
2004-2006		1,29	0,419	1,62	0,001	0,81	0,501
2007-2009		1,07	0,832	1,53	0,004	0,71	0,284
2010-2011		0,81	0,564	1,30	0,101	0,63	0,212
2012-2013		1,03	0,923	1,45	0,023	0,73	0,375
2014-2016		1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År		2000	0,86	0,301	1,66	0,000	0,54
	2001	0,84	0,229	1,56	0,000	0,53	0,000
	2002	0,83	0,181	1,64	0,000	0,51	0,000
	2003	0,85	0,250	1,59	0,000	0,55	0,000
	2004	0,80	0,126	1,63	0,000	0,51	0,000
	2005	0,80	0,126	1,74	0,000	0,47	0,000
	2006	0,95	0,710	1,69	0,000	0,57	0,000
	2007	0,68	0,012	1,53	0,000	0,46	0,000
	2008	0,89	0,408	1,54	0,000	0,58	0,000
	2009	0,68	0,015	1,35	0,000	0,51	0,000
	2010	0,57	0,001	1,26	0,000	0,46	0,000
	2011	0,78	0,104	1,27	0,000	0,62	0,002
	2012	0,79	0,119	1,19	0,004	0,66	0,006
	2013	1,03	0,833	1,21	0,001	0,85	0,237
	2014	1,11	0,438	1,22	0,001	0,90	0,427
	2015	1,03	0,836	1,02	0,796	1,02	0,894
	2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Konstant		0,006	0,000	0,022	0,000	0,263	0,000

Tabell V-B.9: Modellene for **ulykker med fotgj./sykl.**, uten interaksjonseffekt for bilenes registreringsår*vekt.

Modell	(23)		(25)		(27)		
	Ul. med fotgj./sykl.		Ul. med fotgj./sykl.		Ul. med fotgj./sykl.		
	D+HS	p	PSU	p	D+HS/PSU	p	
Fører	Kvinner 18-24 år	0,69	0,004	0,84	0,000	0,80	0,084
	Kvinner 25-44 år	0,38	0,000	0,46	0,000	0,81	0,026
	Kvinner 45-65 år	0,37	0,000	0,47	0,000	0,79	0,024
	Kvinner 65+ år	0,98	0,872	1,01	0,908	1,04	0,774
	Menn 18-24 år	1,54	0,000	1,22	0,000	1,19	0,045
	Menn 25-44 år	0,47	0,000	0,43	0,000	1,03	0,660
	Menn 45-65 år	0,36	0,000	0,40	0,000	0,86	0,085
	Menn 65+ år	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	X-1979	1,44	0,315	1,12	0,394	1,09	0,805
	1980-1990	3,71	0,000	2,36	0,000	1,46	0,044
	1991-1995	2,47	0,000	1,90	0,000	1,20	0,320
	1996-2000	1,68	0,004	1,41	0,000	1,13	0,482
	2001-2003	1,27	0,183	1,12	0,160	1,07	0,693
	2004-2006	0,83	0,326	0,97	0,712	0,84	0,359
	2007-2009	0,73	0,099	0,88	0,130	0,82	0,284
	2010-2011	0,83	0,363	0,91	0,252	0,92	0,664
	2012-2013	0,91	0,624	0,97	0,735	0,92	0,664
	2014-2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
Bil	0-1199 kg	0,71	0,000	0,85	0,000	0,80	0,005
	1200-1399 kg	0,85	0,024	0,92	0,001	0,89	0,108
	1400-1599 kg	0,91	0,188	0,91	0,001	0,94	0,403
	1600+ kg	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)
År	2000	0,88	0,366	1,68	0,000	0,55	0,000
	2001	0,85	0,265	1,59	0,000	0,53	0,000
	2002	0,84	0,226	1,66	0,000	0,52	0,000
	2003	0,86	0,301	1,60	0,000	0,55	0,000
	2004	0,81	0,154	1,65	0,000	0,51	0,000
	2005	0,81	0,150	1,75	0,000	0,47	0,000
	2006	0,96	0,779	1,71	0,000	0,57	0,000
	2007	0,70	0,020	1,56	0,000	0,46	0,000
	2008	0,90	0,453	1,55	0,000	0,58	0,000
	2009	0,69	0,018	1,36	0,000	0,51	0,000
	2010	0,57	0,001	1,27	0,000	0,46	0,000
	2011	0,78	0,107	1,28	0,000	0,62	0,002
	2012	0,79	0,120	1,20	0,003	0,66	0,006
	2013	1,03	0,835	1,22	0,001	0,85	0,235
	2014	1,11	0,444	1,22	0,001	0,90	0,448
	2015	1,03	0,843	1,02	0,801	1,02	0,900
2016	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	1,00	(ref.)	
Konstant	0,006	0,000	0,029	0,000	0,237	0,000	

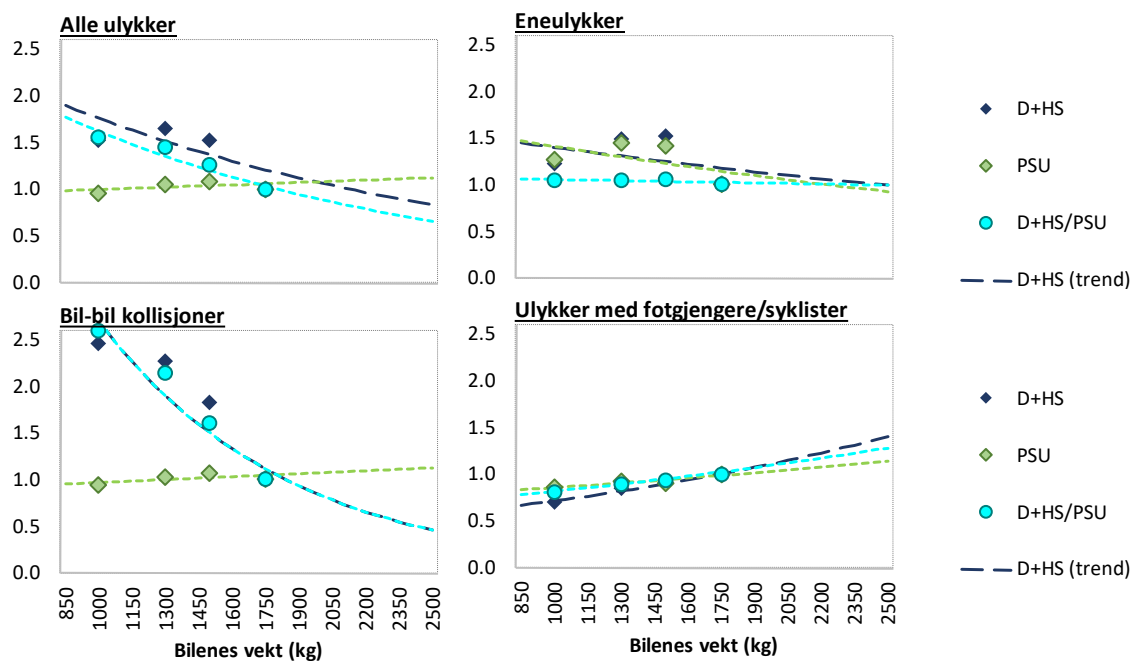
Vedlegg C – Tallgrunnlag for figurene

Tabell V-C.1: Datagrunnlag for figur 8 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i kolonnene under «Modell» viser modellnummeret): Effekter av **bilenes registreringsår** (uten interaksjon med bilenes vekt).

Reg.år	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
Alle ulykker				(2)	(4)	(6)			
X-1979	52	693	3 264	0,433	0,401	1,051	0,423	0,408	1,038
1980-1990 (ref.)	1730	23935	45 941	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
1991-1995	1252	22628	56 627	0,564	0,738	0,755	0,587	0,767	0,766
1996-2000	1545	35255	137 216	0,273	0,470	0,578	0,299	0,493	0,606
2001-2003	532	13585	77 818	0,157	0,310	0,510	0,182	0,335	0,542
2004-2006	385	11059	78 716	0,107	0,247	0,437	0,130	0,270	0,482
2007-2009	209	6855	59 507	0,073	0,207	0,357	0,093	0,221	0,422
2010-2011	103	3278	31 770	0,065	0,191	0,338	0,086	0,198	0,435
2012-2013	68	2211	22 860	0,058	0,188	0,303	0,079	0,186	0,426
2014-2016	31	1169	13 511	0,044	0,175	0,244	0,061	0,166	0,367
Eneulykker				(8)	(10)	(12)			
X-1979	21	179	3 264	0,415	0,446	0,871	0,405	0,442	0,917
1980-1990 (ref.)	729	5696	45 941	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
1991-1995	509	4936	56 627	0,525	0,640	0,822	0,566	0,703	0,806
1996-2000	601	7113	137 216	0,235	0,355	0,670	0,276	0,418	0,660
2001-2003	208	2259	77 818	0,129	0,180	0,713	0,168	0,234	0,719
2004-2006	133	1634	78 716	0,074	0,120	0,610	0,106	0,167	0,636
2007-2009	75	855	59 507	0,051	0,079	0,643	0,079	0,116	0,685
2010-2011	32	375	31 770	0,039	0,062	0,625	0,063	0,095	0,667
2012-2013	22	222	22 860	0,035	0,052	0,650	0,061	0,078	0,774
2014-2016	13	138	13 511	0,032	0,054	0,569	0,061	0,082	0,736
Bil-bil kollisjoner				(14)	(17)	(20)			
X-1979	14	219	3 264	0,436	0,364	1,156	0,426	0,369	1,153
1980-1990 (ref.)	463	8354	45 941	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
1991-1995	300	7805	56 627	0,526	0,738	0,695	0,526	0,758	0,694
1996-2000	369	11470	137 216	0,261	0,447	0,551	0,267	0,460	0,580
2001-2003	119	4268	77 818	0,149	0,289	0,483	0,152	0,302	0,503
2004-2006	83	3465	78 716	0,103	0,233	0,411	0,105	0,242	0,432
2007-2009	50	2224	59 507	0,080	0,203	0,362	0,083	0,206	0,406
2010-2011	27	1013	31 770	0,078	0,181	0,379	0,084	0,175	0,481
2012-2013	19	706	22 860	0,074	0,189	0,333	0,082	0,170	0,486
2014-2016	9	351	13 511	0,064	0,166	0,327	0,066	0,143	0,463
Ulykker med fotgjengere/syklister				(23)	(25)	(27)			
X-1979	10	81	3 264	0,388	0,476	0,750	0,388	0,484	0,801
1980-1990 (ref.)	363	2356	45 941	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
1991-1995	301	2306	56 627	0,667	0,806	0,824	0,673	0,794	0,847
1996-2000	516	4035	137 216	0,453	0,595	0,777	0,476	0,573	0,830
2001-2003	233	1768	77 818	0,343	0,474	0,736	0,379	0,443	0,855
2004-2006	162	1485	78 716	0,225	0,411	0,579	0,260	0,368	0,708
2007-2009	111	945	59 507	0,197	0,375	0,559	0,236	0,310	0,762
2010-2011	74	493	31 770	0,225	0,384	0,628	0,295	0,303	0,974
2012-2013	64	371	22 860	0,244	0,411	0,628	0,354	0,316	1,120
2014-2016	42	211	13 511	0,269	0,424	0,685	0,393	0,305	1,292

Tabell V-C.2: Datagrunnlag for figur 10 i hoveddel av rapporten: Effekter på av **bilenes vekt**.

Vekt	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
Alle ulykker				(2)	(4)	(6)			
0 -1199 kg	2 510	42 908	151 070	1,520	0,954	1,557	2,980	1,555	1,917
1200-1399 kg	1 936	37 977	159 732	1,647	1,050	1,451	2,174	1,301	1,671
1400-1599 kg	970	23 692	128 357	1,523	1,082	1,256	1,356	1,010	1,342
1600+ kg (ref.)	491	16 091	88 072	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Eneulykker				(8)	(10)	(12)			
0 -1199 kg	939	9 177	151 070	1,229	1,267	1,042	2,570	2,373	1,083
1200-1399 kg	781	7 813	159 732	1,493	1,442	1,043	2,022	1,910	1,058
1400-1599 kg	410	4 162	128 357	1,519	1,415	1,056	1,321	1,266	1,043
1600+ kg (ref.)	213	2 255	88 072	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Bil-bil kollisjoner				(14)	(17)	(20)			
0 -1199 kg	590	4 719	151 070	2,458	0,940	2,593	4,772	1,588	3,006
1200-1399 kg	578	4 329	159 732	2,264	1,022	2,140	2,943	1,281	2,297
1400-1599 kg	391	2 789	128 357	1,829	1,069	1,603	1,628	0,993	1,639
1600+ kg (ref.)	317	2 214	88 072	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Ulykker med fotgjengere/syklister				(23)	(25)	(27)			
0 -1199 kg	704	14 490	151 070	0,705	0,855	0,804	1,085	1,243	0,873
1200-1399 kg	459	12 362	159 732	0,852	0,919	0,888	1,005	1,078	0,933
1400-1599 kg	204	7 702	128 357	0,905	0,907	0,938	0,846	0,864	0,979
1600+ kg (ref.)	86	5 321	88 072	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000

Figur V-C1: Effektene av bilenes vekt (estimerte relative antall for biler på 1600 kg og over er satt lik én) med eksponentielle trendfunksjoner.

Tabell V-C.3: Datagrunnlag for figur 12 og figur 13 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i radene for ulykkestype viser modellnummeret): Effekter på D+HS og PSU av bilenes registreringsår med interaksjonseffekt mellom **registreringsår og vekt**

Reg.år	Effekt på D+HS				Effekt på PSU			
	0-1199 kg	1200-1399 kg	1400-1599 kg	1600+ kg	0-1199 kg	1200-1399 kg	1400-1599 kg	1600+ kg
<i>Alle ulykker</i>	<i>(1)</i>	<i>(1)</i>	<i>(1)</i>	<i>(1)</i>	<i>(3)</i>	<i>(3)</i>	<i>(3)</i>	<i>(3)</i>
X-1979	0,35	0,33	0,70	1,97	0,30	0,54	0,47	0,89
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,43	0,73	0,74	0,86	0,62	0,86	0,87	0,87
1996-2000	0,26	0,26	0,31	0,58	0,46	0,42	0,53	0,74
2001-2003	0,17	0,13	0,14	0,51	0,33	0,25	0,26	0,79
2004-2006	0,13	0,10	0,08	0,32	0,29	0,22	0,18	0,62
2007-2009	0,10	0,08	0,05	0,18	0,28	0,18	0,13	0,56
2010-2011	0,12	0,06	0,04	0,15	0,28	0,17	0,12	0,47
2012-2013	0,11	0,06	0,04	0,12	0,24	0,17	0,14	0,40
2014-2016	0,06	0,05	0,03	0,08	0,20	0,17	0,14	0,34
<i>Eneulykker</i>	<i>(7)</i>	<i>(7)</i>	<i>(7)</i>	<i>(7)</i>	<i>(9)</i>	<i>(9)</i>	<i>(9)</i>	<i>(9)</i>
X-1979	0,32	0,27	0,59	2,04	0,32	0,55	0,65	1,29
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,37	0,72	0,75	0,66	0,48	0,77	0,89	0,85
1996-2000	0,20	0,25	0,29	0,46	0,36	0,30	0,44	0,59
2001-2003	0,14	0,11	0,15	0,26	0,23	0,14	0,16	0,42
2004-2006	0,12	0,06	0,07	0,17	0,18	0,10	0,09	0,29
2007-2009	0,10	0,07	0,02	0,12	0,16	0,07	0,05	0,18
2010-2011	0,08	0,03	0,03	0,06	0,11	0,06	0,04	0,15
2012-2013	0,04	0,04	0,03	0,08	0,07	0,05	0,04	0,12
2014-2016	0,05	0,06	0,03	0,00	0,07	0,06	0,04	0,10
<i>Bil-bil kollisjoner</i>	<i>(13)</i>	<i>(13)</i>	<i>(13)</i>	<i>(13)</i>	<i>(16)</i>	<i>(16)</i>	<i>(16)</i>	<i>(16)</i>
X-1979	0,41	0,43	0,97	0,00	0,31	0,47	0,40	0,55
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,42	0,66	0,92	0,52	0,64	0,88	0,84	0,76
1996-2000	0,27	0,22	0,35	0,62	0,44	0,41	0,51	0,66
2001-2003	0,13	0,13	0,20	0,53	0,28	0,25	0,25	0,69
2004-2006	0,14	0,09	0,09	0,41	0,28	0,20	0,17	0,57
2007-2009	0,09	0,08	0,07	0,25	0,26	0,17	0,13	0,53
2010-2011	0,09	0,07	0,08	0,26	0,22	0,17	0,12	0,43
2012-2013	0,16	0,09	0,05	0,05	0,25	0,18	0,15	0,33
2014-2016	0,10	0,08	0,02	0,18	0,18	0,17	0,13	0,30
<i>Ul. med fotgj./sykl.</i>	<i>(22)</i>	<i>(22)</i>	<i>(22)</i>	<i>(22)</i>	<i>(24)</i>	<i>(24)</i>	<i>(24)</i>	<i>(24)</i>
X-1979	0,45	0,28	0,39	0,58	0,37	0,54	0,50	1,32
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,62	0,68	0,83	0,76	0,70	0,90	1,00	0,91
1996-2000	0,44	0,33	0,67	0,86	0,59	0,51	0,71	0,88
2001-2003	0,38	0,22	0,36	0,94	0,46	0,38	0,41	1,20
2004-2006	0,23	0,17	0,19	0,62	0,46	0,37	0,29	1,01
2007-2009	0,28	0,16	0,14	0,51	0,49	0,34	0,23	0,95
2010-2011	0,40	0,17	0,22	0,39	0,69	0,29	0,27	0,81
2012-2013	0,40	0,14	0,25	0,50	0,50	0,27	0,34	0,90
2014-2016	0,40	0,21	0,27	0,48	0,65	0,40	0,36	0,62

Tabell V-C.4: Datagrunnlag for figur 14 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i radene for ulykkestype viser modellnummeret): Effekter på D+HS/PSU av bilenes registreringsår med interaksjonseffekt mellom registreringsår og vekt.

Reg.år	Effekt på D+HS/PSU			
	0- 1199 kg	1200- 1399 kg	1400- 1599 kg	1600+ kg
<i>Alle ulykker</i>	<i>(5)</i>	<i>(5)</i>	<i>(5)</i>	<i>(5)</i>
X-1979	1,11	0,60	1,40	2,12
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,67	0,84	0,82	0,94
1996-2000	0,56	0,60	0,58	0,76
2001-2003	0,50	0,52	0,53	0,61
2004-2006	0,44	0,43	0,46	0,50
2007-2009	0,34	0,44	0,39	0,32
2010-2011	0,42	0,36	0,35	0,31
2012-2013	0,45	0,32	0,25	0,29
2014-2016	0,28	0,31	0,23	0,22
<i>Eneulykker</i>	<i>(11)</i>	<i>(11)</i>	<i>(11)</i>	<i>(11)</i>
X-1979	0,93	0,47	0,83	1,58
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,77	0,94	0,83	0,78
1996-2000	0,57	0,82	0,65	0,75
2001-2003	0,61	0,75	0,93	0,59
2004-2006	0,65	0,59	0,69	0,57
2007-2009	0,59	0,98	0,44	0,64
2010-2011	0,74	0,60	0,87	0,39
2012-2013	0,52	0,69	0,81	0,58
2014-2016	0,68	0,90	0,79	0,00
<i>Bil-bil kollisjoner</i>	<i>(19)</i>	<i>(19)</i>	<i>(19)</i>	<i>(19)</i>
X-1979	1,27	0,83	2,33	0,00
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,62	0,73	1,08	0,63
1996-2000	0,56	0,51	0,66	0,84
2001-2003	0,40	0,47	0,73	0,66
2004-2006	0,43	0,38	0,46	0,63
2007-2009	0,28	0,40	0,51	0,41
2010-2011	0,33	0,32	0,58	0,50
2012-2013	0,56	0,41	0,26	0,13
2014-2016	0,44	0,39	0,15	0,49
<i>Ulykker med fotgjengere/syklister</i>	<i>(26)</i>	<i>(26)</i>	<i>(26)</i>	<i>(26)</i>
X-1979	1,15	0,50	0,67	0,41
1980-1990 (ref.)	1,00	1,00	1,00	1,00
1991-1995	0,90	0,76	0,82	0,82
1996-2000	0,76	0,67	0,94	0,98
2001-2003	0,87	0,60	0,88	0,77
2004-2006	0,53	0,51	0,67	0,65
2007-2009	0,60	0,52	0,65	0,57
2010-2011	0,63	0,62	0,87	0,51
2012-2013	0,87	0,55	0,73	0,59
2014-2016	0,62	0,58	0,80	0,81

Tabell V-C.5: Datagrunnlag for figur 15 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i kolonnene under «Modell» viser modellnummeret): Effekter av **motpartens registreringsår**.

Reg.år (motpart)	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
<i>Bil-bil kollisjoner</i>				<i>(14)</i>	<i>(17)</i>	<i>(20)</i>			
X-1979	10	218	3 264	0,516	0,362	1,148	0,516	0,367	1,405
1980-1990 (ref.)	273	8364	45 941	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
1991-1995	271	7800	56 627	0,859	0,744	1,046	0,805	0,757	1,064
1996-2000	428	11466	137 216	0,577	0,456	1,129	0,525	0,459	1,144
2001-2003	150	4265	77 818	0,382	0,299	1,024	0,324	0,301	1,078
2004-2006	154	3466	78 716	0,412	0,244	1,292	0,329	0,242	1,361
2007-2009	88	2226	59 507	0,322	0,214	1,113	0,249	0,205	1,211
2010-2011	34	1014	31 770	0,243	0,190	0,983	0,180	0,175	1,027
2012-2013	32	706	22 860	0,323	0,197	1,249	0,236	0,170	1,389
2014-2016	13	350	13 511	0,255	0,173	1,115	0,162	0,142	1,138

Tabell V-C.6: Datagrunnlag for figur 16 og figur 18 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i kolonnene under «Modell» viser modellnummeret): Effekter av **motpartens vekt** og interaksjonseffekt mellom **bilens** og **motpartens vekt**.

Motpartens vekt	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
<i>Alle biler</i>				<i>(14)</i>	<i>(17)</i>	<i>(20)</i>			
0 -1199 kg	376	14 477	151 070	0,600	1,286	0,481	0,806	1,585	0,509
1200-1399 kg	465	12 361	159 732	0,818	1,148	0,704	0,943	1,280	0,737
1400-1599 kg	340	7 711	128 357	0,882	1,010	0,838	0,858	0,993	0,863
1600+ kg (ref.)	272	5 326	88 072	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
<i>Biler 0-1199 kg</i>				<i>(15)</i>	<i>(18)</i>	<i>(21)</i>			
0 -1199 kg	208	5 600	50 100	0,685	1,310	0,538	0,821	1,517	0,541
1200-1399 kg	227	4 558	46 268	0,885	1,233	0,717	0,970	1,337	0,725
1400-1599 kg	155	2 672	32 168	0,976	1,146	0,838	0,952	1,128	0,845
1600+ kg (ref.)	114	1 660	22 533	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
<i>Biler 1200-1399 kg</i>				<i>(15)</i>	<i>(18)</i>	<i>(21)</i>			
0 -1199 kg	113	4 558	46 268	0,568	1,355	0,446	0,700	1,616	0,433
1200-1399 kg	151	3 895	48 681	0,805	1,197	0,701	0,889	1,313	0,678
1400-1599 kg	103	2 301	38 403	0,785	0,998	0,791	0,769	0,983	0,782
1600+ kg (ref.)	92	1 608	26 380	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
<i>Biler 1400-1599 kg</i>				<i>(15)</i>	<i>(18)</i>	<i>(21)</i>			
0 -1199 kg	39	2 665	32 168	0,520	1,385	0,401	0,657	1,694	0,388
1200-1399 kg	64	2 301	38 403	0,814	1,111	0,747	0,903	1,225	0,737
1400-1599 kg	58	1 596	34 477	0,926	0,956	0,965	0,912	0,947	0,963
1600+ kg (ref.)	43	1 140	23 310	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
<i>Bil 1600+ kg</i>				<i>(15)</i>	<i>(18)</i>	<i>(21)</i>			
0 -1199 kg	16	1 654	22 533	0,387	1,029	0,383	0,489	1,267	0,386
1200-1399 kg	23	1 607	26 380	0,539	0,947	0,568	0,601	1,052	0,571
1400-1599 kg	24	1 142	23 310	0,721	0,856	0,813	0,709	0,846	0,839
1600+ kg (ref.)	23	918	15 848	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000

Tabell V-C.7: Datagrunnlag for **Feill Fant ikke referanseskilden**, og figur 19 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i kolonnene under «Modell» viser modellnummeret): Effekter av **ulykkesår**.

Ulykkesår	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
Alle ulykker				(1)	(3)	(5)			
2000 (ref.)	550	8 870	26 136	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
2001	437	8 572	26 772	0,914	1,045	0,852	0,776	0,943	0,822
2002	497	9 112	27 539	1,050	1,116	0,937	0,858	0,975	0,880
2003	437	8 578	28 022	1,012	1,110	0,901	0,741	0,902	0,822
2004	408	8 889	28 570	1,048	1,223	0,851	0,679	0,917	0,740
2005	385	8 259	29 300	1,102	1,207	0,913	0,624	0,831	0,752
2006	374	8 045	29 799	1,201	1,257	0,963	0,596	0,795	0,750
2007	346	8 347	30 936	1,167	1,305	0,902	0,531	0,795	0,669
2008	358	7 650	31 296	1,393	1,317	1,085	0,544	0,720	0,755
2009	316	6 869	31 727	1,343	1,239	1,107	0,473	0,638	0,742
2010	326	6 459	32 120	1,493	1,217	1,288	0,482	0,593	0,814
2011	276	6 143	32 725	1,383	1,211	1,202	0,401	0,553	0,725
2012	266	6 147	33 115	1,465	1,275	1,208	0,382	0,547	0,698
2013	267	5 186	33 604	1,617	1,126	1,540	0,378	0,455	0,830
2014	230	4 816	34 434	1,511	1,080	1,501	0,317	0,412	0,770
2015	225	4 391	35 409	1,596	1,010	1,707	0,302	0,365	0,826
2016	209	4 335	35 727	1,633	1,038	1,690	0,278	0,358	0,778
Eneulykker				(7)	(9)	(11)			
2000 (ref.)	212	1 615	26 136	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
2001	178	1 625	26 772	0,989	1,138	0,851	0,820	0,982	0,834
2002	194	1 662	27 539	1,085	1,187	0,924	0,868	0,977	0,889
2003	179	1 748	28 022	1,110	1,365	0,814	0,788	1,010	0,780
2004	145	1 584	28 570	1,012	1,367	0,742	0,626	0,897	0,697
2005	153	1 619	29 300	1,209	1,550	0,799	0,644	0,894	0,720
2006	155	1 482	29 799	1,398	1,587	0,907	0,641	0,805	0,797
2007	138	1 578	30 936	1,305	1,752	0,770	0,550	0,825	0,666
2008	154	1 481	31 296	1,721	1,886	0,946	0,607	0,766	0,792
2009	116	1 447	31 727	1,431	2,001	0,737	0,451	0,738	0,611
2010	127	1 258	32 120	1,707	1,873	0,959	0,487	0,634	0,769
2011	108	1 237	32 725	1,618	2,026	0,829	0,407	0,612	0,665
2012	109	1 366	33 115	1,828	2,481	0,775	0,406	0,668	0,608
2013	94	1 021	33 604	1,767	2,064	0,912	0,345	0,492	0,701
2014	88	932	34 434	1,822	2,063	0,937	0,315	0,438	0,719
2015	103	920	35 409	2,332	2,209	1,133	0,359	0,420	0,853
2016	90	832	35 727	2,276	2,210	1,110	0,311	0,377	0,824
Bil-bil kollisjoner				(13)	(16)	(19)			
2000 (ref.)	154	3 100	26 136	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
2001	111	3 035	26 772	0,902	1,166	0,762	0,704	0,956	0,736
2002	126	3 248	27 539	1,037	1,310	0,812	0,776	0,994	0,781
2003	107	2 853	28 022	1,014	1,311	0,815	0,648	0,858	0,755
2004	107	3 109	28 570	1,178	1,650	0,768	0,636	0,917	0,693
2005	91	2 699	29 300	1,165	1,665	0,774	0,527	0,777	0,679
2006	83	2 568	29 799	1,244	1,848	0,777	0,473	0,727	0,651
2007	85	2 749	30 936	1,378	2,132	0,755	0,466	0,749	0,622
2008	86	2 520	31 296	1,724	2,367	0,873	0,466	0,679	0,687
2009	83	2 158	31 727	1,894	2,275	1,006	0,444	0,573	0,774
2010	68	2 124	32 120	1,741	2,477	0,902	0,359	0,558	0,644
2011	64	2 003	32 725	1,892	2,650	0,929	0,332	0,516	0,643
2012	61	2 006	33 115	2,065	3,000	0,910	0,313	0,511	0,612
2013	73	1 646	33 604	2,790	2,756	1,372	0,369	0,413	0,893
2014	58	1 394	34 434	2,469	2,569	1,351	0,286	0,341	0,838
2015	54	1 348	35 409	2,561	2,720	1,349	0,259	0,321	0,806
2016	42	1 315	35 727	2,258	2,936	1,131	0,200	0,310	0,643

Tabell V-C.7 (forts.)

Reg.år	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
Ulykker med fotgjengere/syklister									
				(22)	(24)	(26)			
2000 (ref.)	151	1 109	26 136	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
2001	135	1 000	26 772	0,974	0,942	0,974	0,873	0,880	0,991
2002	136	1 058	27 539	0,956	0,985	0,943	0,855	0,905	0,944
2003	134	999	28 022	0,983	0,955	1,014	0,828	0,840	0,985
2004	120	996	28 570	0,928	0,981	0,933	0,727	0,822	0,885
2005	113	1 033	29 300	0,926	1,045	0,869	0,668	0,831	0,803
2006	126	974	29 799	1,099	1,018	1,043	0,732	0,770	0,950
2007	92	900	30 936	0,792	0,919	0,853	0,515	0,686	0,751
2008	108	855	31 296	1,028	0,926	1,074	0,597	0,644	0,928
2009	80	736	31 727	0,793	0,812	0,939	0,436	0,547	0,798
2010	64	675	32 120	0,660	0,760	0,850	0,345	0,495	0,696
2011	86	677	32 725	0,907	0,766	1,150	0,455	0,488	0,933
2012	85	631	33 115	0,917	0,719	1,218	0,444	0,449	0,989
2013	109	642	33 604	1,194	0,731	1,558	0,561	0,450	1,247
2014	118	655	34 434	1,288	0,735	1,652	0,593	0,448	1,323
2015	111	558	35 409	1,192	0,612	1,874	0,543	0,371	1,461
2016	108	553	35 727	1,159	0,602	1,841	0,523	0,365	1,434

Tabell V-C.8: Datagrunnlag for figur 20 i hoveddel av rapporten: Effekter av bilenes alder, relative antall D+HS, PSU og D+HS/PSU.

Gjennomsnitts- alder	Alle ulykker			Eneulykker			Bil-bil kollisjoner			Ul. med fotgj./syk.		
	D/HS	PSU	D+HS /PSU	D/HS	PSU	D+HS /PSU	D/HS	PSU	D+HS /PSU	D/HS	PSU	D+HS /PSU
	(2)	(4)	(6)	(8)	(10)	(12)	(14)	(17)	(20)	(23)	(25)	(27)
33,5	1,71	1,06	1,76	2,16	2,16	1,08	2,81	2,93	1,37	1,10	0,64	1,71
18,6	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
12,2	0,79	0,98	0,78	0,72	0,72	0,97	0,64	0,63	0,87	0,96	1,21	0,79
8,3	0,69	0,96	0,67	0,59	0,59	0,95	0,49	0,47	0,80	0,94	1,36	0,69
6,3	0,64	0,95	0,62	0,53	0,53	0,94	0,42	0,41	0,77	0,92	1,45	0,64
5,2	0,62	0,95	0,60	0,50	0,50	0,94	0,39	0,38	0,75	0,92	1,49	0,62
3,9	0,59	0,95	0,57	0,47	0,47	0,93	0,36	0,35	0,73	0,91	1,55	0,59
2,3	0,55	0,94	0,54	0,43	0,43	0,92	0,32	0,31	0,71	0,90	1,63	0,55
1,4	0,54	0,94	0,52	0,41	0,41	0,92	0,30	0,29	0,69	0,89	1,67	0,54
0,4	0,52	0,93	0,50	0,39	0,39	0,91	0,28	0,27	0,68	0,89	1,72	0,52

Tabell V-C.9: Datagrunnlag for figur 21 i hoveddel av rapporten (tallene i parentes med fet kursiv skrift i kolonnene under «Modell» viser modellnummeret): Effekter av **førernes alder og kjønn**.

Ulykkesår	Antall			Modell			Uten modell		
	D+HS	PSU	Kjtkm	D+HS	PSU	D+HS/PSU	D+HS	PSU	D+HS/PSU
<i>Alle ulykker</i>				<i>(1)</i>	<i>(3)</i>	<i>(5)</i>			
18-24 år	381	9035	16425	1,25	1,83	0,59	1,39	2,00	0,69
25-44 år	623	18700	84020	0,41	0,75	0,55	0,44	0,81	0,55
45-65 år	504	11731	63618	0,46	0,66	0,73	0,47	0,67	0,71
65+ år	247	3950	14780	1,12	1,08	0,98	1,00	0,97	1,03
18-24 år	1243	19579	26960	2,52	2,45	0,87	2,75	2,64	1,04
25-44 år	1460	28317	147877	0,53	0,64	0,84	0,59	0,70	0,85
45-65 år	786	18474	133956	0,33	0,48	0,76	0,35	0,50	0,70
65+ år	663	10882	39594	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<i>Eneulykker</i>				<i>(7)</i>	<i>(9)</i>	<i>(11)</i>			
18-24 år	156	2502	16425	1,762	2,929	0,575	1,94	3,17	0,61
25-44 år	181	2534	84020	0,406	0,586	0,686	0,44	0,63	0,70
45-65 år	137	1684	63618	0,431	0,539	0,817	0,44	0,55	0,80
65+ år	83	809	14780	1,270	1,250	1,027	1,15	1,14	1,01
18-24 år	727	6666	26960	5,082	4,821	0,973	5,50	5,14	1,07
25-44 år	615	4976	147877	0,775	0,646	1,148	0,85	0,70	1,21
45-65 år	250	2333	133956	0,364	0,346	1,040	0,38	0,36	1,05
65+ år	194	1903	39594	1,000	1,000	1,000	1,00	1,00	1,00
<i>Bil-bil kollisjoner</i>				<i>(7)</i>	<i>(9)</i>	<i>(11)</i>			
18-24 år	105	3075	16425	1,239	1,945	0,540	1,40	2,15	0,65
25-44 år	172	6735	84020	0,406	0,845	0,484	0,45	0,92	0,49
45-65 år	135	3874	63618	0,455	0,684	0,672	0,46	0,70	0,66
65+ år	73	1209	14780	1,229	1,057	1,008	1,08	0,94	1,15
18-24 år	233	6126	26960	1,713	2,401	0,593	1,89	2,61	0,72
25-44 år	340	9349	147877	0,450	0,657	0,714	0,50	0,73	0,69
45-65 år	214	6065	133956	0,331	0,493	0,782	0,35	0,52	0,67
65+ år	181	3442	39594	1,000	1,000	1,000	1,00	1,00	1,00
<i>Ulykker med fotgj./sykl.</i>				<i>(22)</i>	<i>(24)</i>	<i>(26)</i>			
18-24 år	78	700	16425	0,689	0,837	0,795	0,73	0,92	0,79
25-44 år	217	1931	84020	0,376	0,456	0,814	0,40	0,49	0,80
45-65 år	154	1423	63618	0,367	0,471	0,791	0,37	0,48	0,77
65+ år	90	624	14780	0,980	1,005	1,032	0,93	0,91	1,03
18-24 år	285	1655	26960	1,536	1,220	1,191	1,62	1,32	1,23
25-44 år	473	3255	147877	0,465	0,432	1,029	0,49	0,47	1,04
45-65 år	321	2624	133956	0,361	0,402	0,866	0,37	0,42	0,87
65+ år	258	1839	39594	1,000	1,000	1,000	1,00	1,00	1,00

Transportøkonomisk institutt (TØI) Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning

TØI er et anvendt forskningsinstitutt, som mottar basisbevilgning fra Norges forskningsråd og gjennomfører forsknings- og utredningsoppdrag for næringsliv og offentlige etater. TØI ble opprettet i 1964 og er organisert som uavhengig stiftelse.

TØI utvikler og formidler kunnskap om samferdsel med vitenskapelig kvalitet og praktisk anvendelse. Instituttet har et tverrfaglig miljø med rundt 70 høyt spesialiserte forskere.

Instituttet utgir tidsskriftet Samferdsel med 10 nummer i året og driver også forskningsformidling gjennom TØI-rapporter, artikler i vitenskapelige tidsskrifter, samt innlegg og intervjuer i media. TØI-rapportene er gratis tilgjengelige på instituttets hjemmeside www.toi.no.

TØI er partner i CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn, lokalisert i Forskningsparken nær Universitetet i Oslo (se www.ciens.no). Instituttet deltar aktivt i internasjonalt forsknings-samarbeid, med særlig vekt på EUs rammeprogrammer.

TØI dekker alle transportmidler og temaområder innen samferdsel, inkludert trafiksikkerhet, kollektivtransport, klima og miljø, reiseliv, reisevaner og reiseetterspørsel, arealplanlegging, offentlige beslutningsprosesser, næringslivets transport og generell transportøkonomi.

Transportøkonomisk institutt krever opphavsrett til egne arbeider og legger vekt på å opptre uavhengig av oppdragsgiverne i alle faglige analyser og vurderinger.

Besøks- og postadresse:

Transportøkonomisk institutt
Gautstadalléen 21
NO-0349 Oslo

22 57 38 00
toi@toi.no
www.toi.no